

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน

ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๗

ของ คณะอนุกรรมการการอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๗

ของ

คณะกรรมการการอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา โทร. ๙๑๕๘

ที่ สว ๐๐๐๙.๐๙/ (ร.๑๔) วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๗ ของคณะอนุกรรมการการอุดมศึกษา

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๖) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษา ความเป็นอิสระทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา การบริหาร การส่งเสริม การสนับสนุน และการพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัยและการสร้างสรรค์นวัตกรรม พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันคณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก ประสาท สุขเกษตร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายธานี สุโขทยาน	เลขาธิการคณะกรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ	โฆษกคณะกรรมการ
๗. นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	กรรมการ
๘. รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุฑเวช	กรรมการ
๙. พลตำรวจเอก ต่อศักดิ์ สุขวิมล	กรรมการ
๑๐. นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	กรรมการ
๑๑. พลเรือเอก พะจุนด์ ตามประทีป	กรรมการ
๑๒. นายวีระศักดิ์ พุตระกูล	กรรมการ
๑๓. นางศรินา ปวโรฬารวิทยา	กรรมการ
๑๔. รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	กรรมการ
๑๕. นายสถิตย์ ลิมพงศ์พันธุ์	กรรมการ
๑๖. นายสมชาย เสียงหลาย	กรรมการ
๑๗. นายสมเดช นิลพันธุ์	กรรมการ
๑๘. นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์	กรรมการ
๑๙. นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	กรรมการ

บัดนี้...

บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาและจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๗ ของคณะอนุกรรมการการอุดมศึกษา เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอรายงานดังกล่าวเพื่อพิจารณาเสนอรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภาต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมวุฒิสภาต่อไป

(ลงชื่อ) พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง

(ประจิน จั่นตอง)

ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

โฆษณี

(นางสาวโฆษณี กำลังศิลป์)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

สำเนาถูกต้อง

วรวิทย์

(นายวรวิทย์ ศิริมหาพฤกษ์)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง

สำนักกรรมการ ๑

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๕๘-๙

ศุภโชค พิมพ์

โฆษณี/สมคเนย์ ทาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง
ประธานคณะกรรมการ

พลเอก ประสาท สุขเกษตร
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายธานี สุโชดายน
เลขาธิการคณะกรรมการ

รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ
โฆษกคณะกรรมการ

นายชาญวิทย์ ผลชีวิน
รองโฆษกคณะกรรมการ

ข

รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุฑเวช
กรรมการธิการ

พลตำรวจเอก ต่อศักดิ์ สุขวิมล
กรรมการธิการ

นายประติษฐ์ เหลืองอร่าม
กรรมการธิการ

พลเรือเอก พะจูนณ์ ตามประทีป
กรรมการธิการ

นายวีระศักดิ์ พุทธระกุล
กรรมการธิการ

นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา
กรรมการธิการ

รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร
กรรมการธิการ

นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์
กรรมการธิการ

นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์
กรรมการธิการ

นายสมชาย เสียงหลาย
กรรมการธิการ

นายสมเดช นิลพันธุ์
กรรมการธิการ

นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์
กรรมการธิการ

คณะกรรมการการอุดมศึกษา

รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปันปฐมรัฐ
ประธานคณะกรรมการ

นายสมเดช นิลพันธุ์
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง

นายชาญวิทย์ ผลชีวิน
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สอง

นายสมชาย เสียงหลาย
อนุกรรมการ

ศาสตราจารย์จันทวีร์ คล้ายสังข์
อนุกรรมการ

นายปวิณ นราเมกุล
อนุกรรมการ

นายพรชัย มงคลนิช
อนุกรรมการ

รองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา
อนุกรรมการ

นายศรัณศ์พล ตั้งสะสม
อนุกรรมการ

รองศาสตราจารย์สมหมาย ฝิวสะอาด
อนุกรรมการ

นายอรรถพล สังขวาสี
อนุกรรมการ

รองศาสตราจารย์ศรีจิตรา เจริญลาภนพรัตน์
เลขานุการคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการการอุดมศึกษา

นายชุมพล พรประภา
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ธรรมศักดิ์ พงพิชญามาตย์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ศาสตราจารย์ศุภชัย ปทุมนากุล
ปรึกษาคณะกรรมการ

รองศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อุปไมยอิชัย
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นางสาวนวลวรรณ ชะอุ่ม
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศธร ไชยสิทธิ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สันติกร ภูมิปฐมกุล
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายฉักร วงษ์คำชัย
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลินดา เกณท์มา
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการ

นางสาวดารณี อรุณวารารัตน์
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ

ศาสตราจารย์สุรินทร์ คำฝอย
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ

นางสังเขต ตีชะวานิชย์
นักวิชาการประจำคณะกรรมการ

นางเกศินี ไกรครุฑรี
เลขานุการประจำคณะกรรมการ

นางสาวนริศรา อินทะสิริ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ

ศาสตราจารย์นันทริกา ชันชื้อ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ

นายมงคล สาริสุต
เลขานุการประจำคณะกรรมการ

รองศาสตราจารย์วิณัฏฐา แสงสุข
เลขานุการประจำคณะกรรมการ

รองศาสตราจารย์สายสุนีย์ พุทธาคุณเจริญ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
รายนามคณะกรรมการ	(๑)
หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ	(๒)
สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการอุดมศึกษา	๑
สรุปผลการดำเนินงาน ช่วงที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๖๒ – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)	๓
๑. การพิจารณาศึกษาด้านอุดมศึกษา	๔
- รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การสร้างบัณฑิต	๕
- รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ธรรมชาติของสถาบันอุดมศึกษา	๗
- รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางของมหาวิทยาลัย ในการดำเนินการตามพันธกิจ	๑๐
- รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์กลาง ด้านการศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub)	๑๔
๒. การพิจารณาเรื่องร้องเรียน	๑๗
๓. การจัดสัมมนาและการลงพื้นที่ศึกษาดูงาน	๑๘
สรุปผลการดำเนินงาน ช่วงที่ ๒ (มีนาคม ๒๕๖๓ – พฤษภาคม ๒๕๖๓)	๒๕
๑. การพิจารณาศึกษาด้านอุดมศึกษา	๒๗
๒. การตั้งกระทู้ถาม	๖๙
๓. การพิจารณาเรื่องร้องเรียน	๗๑
๔. การจัดสัมมนา และการลงพื้นที่ศึกษาดูงาน	๘๕
๕. การเสนอรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภา	๑๐๕
๖. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ต่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ – ๒๕๖๖	๑๑๓

สรุปผลการดำเนินงาน
ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ในคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา
(ปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓)

ระบบรัฐสภาของประเทศไทยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ การทำหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ซึ่งคณะกรรมการเป็นกลไกสำคัญร่วมดำเนินการพิจารณาขอเท็จจริง ข้อเสนอที่จะเป็นประโยชน์ตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมการเพื่อการพัฒนางานนิติบัญญัติสรรสร้างประโยชน์สุขให้กับประชาชนในฐานะของผู้แทนปวงชนชาวไทย

การดำเนินงานของวุฒิสภา เริ่มต้นเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และวุฒิสภาได้ตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา จำนวน ๒๖ คณะ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ทำหน้าที่และมีอำนาจในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาขอเท็จจริงและศึกษาเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา และตามที่วุฒิสภาได้มอบหมาย ซึ่งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามความคาดหวังของประชาชน โดยทำหน้าที่ในลักษณะผู้ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ตรวจสอบขอเท็จจริงผลการดำเนินการอย่าง “เปิดเผย โปร่งใส ตรวจสอบได้” ให้ประชาชนได้รับทราบ

คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา จึงได้กำหนดกรอบการดำเนินงานทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา การสนับสนุนส่งเสริมงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพัฒนาการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศไทย การบูรณาการงานด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้นำไปใช้ในภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการได้พิจารณา กฎหมายการอุดมศึกษา กฎหมายที่สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งในส่วนของการปรับปรุงกฎหมายที่ผ่านมา การเสนอกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในอนาคต และการควบคุม ตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงการพิจารณาศึกษาปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานตามนโยบายและการปฏิบัติตามกฎหมายด้านการอุดมศึกษา การพิจารณาศึกษา ติดตาม ส่งเสริมและสนับสนุน การวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศให้มีประสิทธิภาพ โดยให้มีความเชื่อมโยงกับภาคเอกชน เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย หน่วยงานวิจัยของรัฐ และภาคเอกชนสร้างโอกาสการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศ ส่งเสริมให้มีการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรม รวมถึง การปรับปรุงระบบสิทธิบัตรของประเทศไทย เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ในเวทีโลก ทั้งนี้ เพื่อนำผลการพิจารณาศึกษาที่ได้จัดทำเป็นรายงานข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑. บทบาทหน้าที่

ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๖) กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาขอเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษา ความเป็นอิสระทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา การบริหาร การส่งเสริม การสนับสนุน และการพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยี การวิจัยและการสร้างสรรค์นวัตกรรม พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. รายชื่อคณะกรรมการ

ปัจจุบันคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ประกอบด้วย

๑. พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก ประสาท สุขเกษตร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายธานี สุโขทยาน	เลขานุการคณะกรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ	โฆษกคณะกรรมการ
๗. นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	รองโฆษกคณะกรรมการ
๘. รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุฑเวช	
๙. พลตำรวจเอก ต่อศักดิ์ สุขวิมล	
๑๐. นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	
๑๑. พลเรือเอก พะจุนธุ์ ตามประทีป	
๑๒. นายวีระศักดิ์ พุทธะกุล	
๑๓. นางศรีนา ปวีโรฬารวิทยา	
๑๔. รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	
๑๕. นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธ์	
๑๖. นายสมชาย เสียงหลาย	
๑๗. นายสมเดช นิลพันธ์	
๑๘. นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์	
๑๙. นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	

อนึ่ง นายตวง อันทะไชย ลาออกจากกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ศาสตราจารย์ ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ ลาออกจากกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๒ นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์ ได้รับการตั้งจากที่ประชุมวุฒิสภาให้เป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และนายชาญวิทย์ ผลชีวิน ได้รับการตั้งจากที่ประชุมวุฒิสภาให้เป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ ต่อมา ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณอุดม คชินทร ลาออกจากกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ และพลเอก เขวงศักดิ์ ทองสลาย ลาออกจากกรรมการ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ นายธานี สุโขทยาน ได้รับการตั้งจากที่ประชุมวุฒิสภาให้เป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และนายสมชาย เสียงหลาย ได้รับการตั้งจากที่ประชุมวุฒิสภาให้เป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ต่อมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ ลาออกจากตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา จึงมีผลต่อการพ้นตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เป็นต้นไป และพลตำรวจเอก ต่อศักดิ์ สุขวิมล ได้รับการตั้งจากที่ประชุมวุฒิสภาให้เป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗

สรุปผลการดำเนินงาน ช่วงที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๖๒ – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ได้มีคำสั่งที่ อ ๑/๒๕๖๒ เรื่อง ตั้งคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประกอบด้วย

อนุกรรมการ

๑. ศ.คลินิกเกียรติคุณอุดม คชินทร	ประธานคณะกรรมการ
๒. รศ.ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสมเดช นิลพันธุ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. รศ.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. ศาสตราจารย์สัมพันธ์ ฤทธิเดช	อนุกรรมการ
(ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)	
๖. นายพงศ์พิศาล ชินสำราญ	อนุกรรมการ
(ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ)	
๗. ศาสตราจารย์.สุชัยวีร์ สุวรรณสวัสดิ์	อนุกรรมการ
(ผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย)	
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิโรจน์ ลิ่มไขแสง	อนุกรรมการ
(ผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ)	
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรืองเดช วงศ์หล้า	อนุกรรมการ
(ผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ)	
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์	อนุกรรมการ
๑๑. นายวันส แต่ไพสิฐพงษ์	อนุกรรมการ
๑๒. นางสาวศุภลักษณ์ แจ่มใจ	อนุกรรมการและเลขานุการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๑. รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุฑเวโช	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒. รศ.จ่านง วงษ์ชาชม	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๓. นางนันทพร ดำรงพงศ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๔. ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๕. ผู้แทนคณะกรรมการการอุดมศึกษา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๖. ผู้แทนสภาการศึกษา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

โดยคณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- ๑) พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับด้านการอุดมศึกษา หรือตามที่ได้รับมอบหมาย
- ๒) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านการอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนอุดมศึกษาระยะยาว ๒๐ ปี แผนปฏิบัติราชการ แผนการดำเนินงานตามภารกิจ และพันธกิจ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการอุดมศึกษา
- ๓) วิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบและแนวทางการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ส่งผล ต่อเป้าหมายการพัฒนาด้านการอุดมศึกษา ตลอดจนสภาพปัญหาและอุปสรรค ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อให้ การติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการด้านการพัฒนาการอุดมศึกษาของประเทศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๔) ติดตามและเสนอแนะประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การอุดมศึกษา เพื่อให้ เห็นผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพในทุกมิติ โดยให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
- ๕) ติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการดำเนินการของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนา การอุดมศึกษาของประเทศ
- ๖) รายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการ สำหรับเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเพื่อให้ คณะกรรมการจัดทำข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะไปยังนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป
- ๗) กรณีพบว่าหน่วยงานรัฐไม่ดำเนินการตามแผนระดับชาติ แผนปฏิบัติราชการ หรือแผนการ ดำเนินงานตามภารกิจและพันธกิจ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้รายงานต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณา ดำเนินการต่อไป
- ๘) ดำเนินงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๑. การพิจารณาศึกษาด้านการอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณากำหนดกรอบการดำเนินงาน ภารกิจ บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งได้แบ่งภารกิจออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่

- ๑) การสร้างบัณฑิตให้มีคุณภาพสูง มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะ ในการคิดและวิเคราะห์ สามารถปฏิบัติงานได้จริง ตอบโจทย์ตามความต้องการของตลาดแรงงาน ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
 - (๑) การพัฒนาอาจารย์และผู้บริหาร (๒) การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ (๓) การพัฒนาการ ติดตามและประเมินผล (๔) การประกันคุณภาพการศึกษา
- ๒) การสร้างระบบธรรมาภิบาลที่ดีในภาคการอุดมศึกษา
- ๓) มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งดำเนินการตามพันธกิจที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุ วัตถุประสงค์
- ๔) การตั้งเป้าหมายเพื่อเพิ่มปริมาณนักศึกษาจากกลุ่มประเทศอาเซียนและเอเชียใต้ มุ่งสู่การเป็น Education Hub โดยมุ่งเน้นถึงการเสริมสร้างบัณฑิตให้ตอบโจทย์อุตสาหกรรมของประเทศ เพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งให้นักศึกษา เป็นกำลังพลที่สำคัญในการสร้างสรรค์คุณภาพที่ดีให้กับเศรษฐกิจ

ประเทศ นอกจากจะต้องให้ความสำคัญกับนักศึกษา สถาบันการอุดมศึกษาทุกแห่ง ต้องให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ และนักศึกษาต่างชาติด้วย ด้านหลักสูตรก็จะต้องมีการเพิ่มทักษะที่จำเป็น (reskill) และเสริมทักษะใหม่ (upskill) ที่สำคัญไปพร้อมกัน โดยให้ความสำคัญกับหลักสูตรระยะสั้นเพื่อต่อยอดให้กับนักศึกษาทุกช่วงวัย เพื่อตอบสนองต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นไทยแลนด์ 4.0 เป็น Smart citizen ระดับโลก โดยด้านการมุ่งสู่การเป็น Education Hub สร้างโอกาสให้แก่เด็กได้เรียนรู้ในมาตรฐานนานาชาติแล้ว ถือเป็นอีกช่องทางที่ภาครัฐสามารถดึงนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทย

ผลการพิจารณาศึกษา

๑. รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การสร้างบัณฑิต

ภาพแสดง : รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง การสร้างบัณฑิต และ QR Code

การพิจารณาศึกษาแนวทางการสร้างบัณฑิต เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีศักยภาพสูงทั้งเชิงวิชาการและวิชาชีพ ทันต่อความต้องการของการทำงานในอุตสาหกรรมใหม่สู่ New S-curve และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเพื่อสร้างฐานการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งอนาคต คณะอนุกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้ดำเนินการจัดทำข้อเสนอแนวทางการสร้างบัณฑิตตามนโยบายการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย : บัณฑิตพันธุ์ใหม่และกำลังคนที่มีสมรรถนะเพื่อตอบโจทย์ภาคการผลิตตามนโยบายปฏิรูปการอุดมศึกษาไทย (พ.ศ.๒๕๖๓ – ๒๕๖๕)

โครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่ได้นำเสนอการสร้างฐานการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาในอนาคตทั้งในด้านการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตบัณฑิต การสร้างต้นแบบหลักสูตรการเรียนการสอน เนื้อหาสาระ โครงสร้างหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอน การร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมหรือสถานประกอบการ สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติในสภาพจริง เป็นสำคัญตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และเพื่อให้อัตราการผลิตกำลังคนสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อให้ครอบคลุมทั้ง ๑๐ S-curve รายงานฉบับนี้จึงได้มีการนำเสนอข้อมูลการสำรวจการอุปทานแรงงานและอุปสงค์

แรงงานของประเทศไทยประกอบด้วยเพื่อการเป็นแนวทางสำหรับการผลิตบัณฑิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการแรงในปัจจุบันและในอนาคตต่อไป

การสร้างบัณฑิตให้มีคุณภาพสูง มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการคิด และวิเคราะห์ สามารถปฏิบัติงานได้จริง ตอบโจทย์ตามความต้องการของตลาดแรงงานที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว รวมถึงเปิดโอกาสทางการศึกษาให้ทุกคนได้เรียนรู้ตามความสนใจได้โดยไม่มีเงื่อนไขและข้อจำกัดใด ๆ และมีการรับรองมาตรฐานที่แน่นอน จะช่วยให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีงานทำ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป็นกลไกที่สำคัญประการหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อสร้างกำลังคนชั้นสูงในการพัฒนาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ในขณะที่เดียวกันการดำเนินการดังกล่าวต้องคำนึงถึงความต้องการทักษะของตลาดแรงงานกลุ่มอุตสาหกรรมในด้านต่าง ๆ เป็นสำคัญประกอบด้วยเพื่อให้การผลิตอัตราแรงงานตอบ โจทย์ความต้องการตามนโยบายการปฏิรูปการอุดมศึกษาไทย สอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและในอนาคต อย่างไรก็ตามจากการพิจารณาศึกษาพบว่า การผลิตบัณฑิตในบางสาขาวิชาที่มีจำนวนมากกว่าความต้องการของตลาดแรงงาน แต่ในขณะเดียวกันความต้องการของตลาดแรงงานในบางอุตสาหกรรมก็ยังเป็นที่ขาดแคลน ก่อให้เกิดการผลิตบัณฑิตที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงแก่บัณฑิตที่จบการศึกษาใหม่ในเรื่องของการมีงานทำ การประกอบอาชีพ และอัตราการว่างงานของนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากไม่ได้มีทักษะที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงภาคอุตสาหกรรมที่ขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะสำคัญ ก่อให้เกิดปัญหาในด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาของประเทศในมิติต่าง ๆ ทุกด้านที่ต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะที่จำเป็นตอบสนองต่อการทำงานในปัจจุบันและทักษะที่รองรับการทำงานในอนาคตการแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มหาวิทยาลัย ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรม ในการให้การส่งเสริมสนับสนุนร่วมมือทำความเข้าใจในปัญหาของประเทศ การดำเนินการผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานจะเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยเพิ่มสรรณะและศักยภาพของกำลังคนเพื่อรองรับให้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตและศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภูมิภาคทั้งในพื้นที่ และช่วยส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาที่มีศักยภาพสูงจากต่างประเทศเข้ามาจัดการศึกษาในประเทศไทยได้ตามนโยบายการดำเนินงานของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ข้อเสนอแนะ

๑) กระทรวงการอุดมศึกษาฯ มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการสร้างบัณฑิตตามโครงการเฉพาะ โดยกำหนดกรอบระยะเวลาและเป้าหมายของการดำเนินงานให้ชัดเจนสำหรับการดำเนินการในแต่ละระยะ และมีความสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของประเทศ เพื่อนำไปสู่กระบวนการเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณตามขั้นตอนปกติ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการดำเนินงานตามโครงการแล้ว

๒) กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ควรทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณเพื่อกำหนดรายละเอียดที่เกี่ยวข้องด้านการจัดสรรงบประมาณ สำหรับการสร้างบัณฑิตตามกรอบระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนด

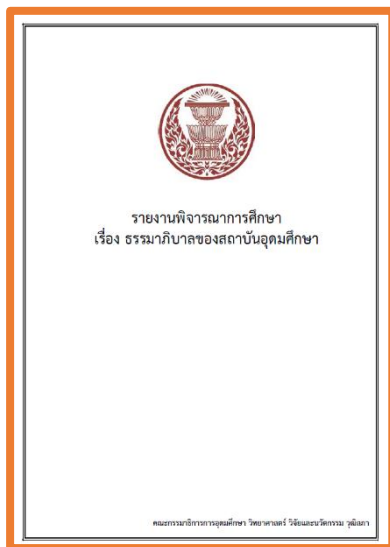
๓) กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ควรประสานความร่วมมือเรื่อง การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data center) กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงแรงงาน สภาหอการค้าไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นต้น เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลความต้องการแรงงานสาขาต่าง ๆ ของภาคเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์ในการสร้างบัณฑิตที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ

๔) การพัฒนาและขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System) ของประเทศ ดังนี้

(๑) หน่วยงานระดับนโยบายกำหนดนโยบายและเสนอผลักดันให้เกิดระบบธนาคารหน่วยกิตของประเทศที่เชื่อมโยงระหว่างระบบการศึกษา ระดับการศึกษา และภาคการทำงาน และสร้างความรู้ความเข้าใจกับสังคมในเรื่องระบบธนาคารหน่วยกิต

(๒) กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต และเชื่อมโยงระหว่างสถาบัน

๒. รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ธรรมนูญของสถาบันอุดมศึกษา

ภาพแสดง : รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง ธรรมนูญของสถาบันอุดมศึกษา และ QR Code

คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา พิจารณาเห็นว่าการให้ความสำคัญกับการมีธรรมนูญในภาคส่วนต่าง ๆ เป็นกลไกสำคัญที่จะนำมา ซึ่งการลดการขัดแย้งและส่งผลให้การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นองค์กรหลักในการสร้างบุคลากรเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ แต่จากการพิจารณาศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพบว่า สภาพปัญหาด้านธรรมนูญในสถาบันอุดมศึกษา เป็นเรื่องที่คณะกรรมการการพิจารณาศึกษามาเป็นระยะ ๆ โดยต่อเนื่อง จากการลงพื้นที่และจากข้อร้องเรียนต่าง ๆ ที่ส่งมายังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา แม้ว่า จะได้มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๒ ว่าด้วยหลักการของการจัดการ

อุดมศึกษา ส่วนที่ ๖ ธรรมนูญฉบับใหม่ ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แล้วก็ตาม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดธรรมนูญในสถาบันอุดมศึกษาโดยเร็วต่อไป

ธรรมนูญเป็นแนวความคิด หลักการพื้นฐาน และวิธีการปฏิบัติงาน เป็นแนวทางในการจัดการและการควบคุม ดูแลการดำเนินการต่าง ๆ ภายใต้ความคาดหวังว่าจะทำให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ความเป็นธรรม ความสุจริตโปร่งใส ความคุ้มค่าเงิน คำนึงถึงบทบาทและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ธรรมนูญจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนามหาวิทยาลัย ซึ่งการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะทำได้ หากปราศจากหลักธรรมนูญของการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) โดยเฉพาะในองค์การทางการศึกษา หากนำธรรมนูญมาใช้กับการบริหารมหาวิทยาลัยด้วยแล้ว จะเป็นต้นแบบการบริหารที่สามารถทำให้ทุกฝ่ายสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกัน เป็นพลังในการสร้างชาติ เป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทา ป้องกัน หรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติหรือภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคตได้ เพราะสังคมถ้ารู้ว่าการจัดการที่มีการบริหารอย่างมีธรรมนูญแล้วนั้น ย่อมได้รับความเชื่อถือ ความไว้วางใจ และความศรัทธา และการมีธรรมนูญจะช่วยสร้างแรงจูงใจในการทำงานและรักษาบุคลากรดี ๆ ให้อยู่กับมหาวิทยาลัย ทำให้เกิดการเรียนรู้ และนวัตกรรมใหม่ๆ ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสร้างจุดยืนขององค์การ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และเป็นที่ยอมรับในสังคม

มหาวิทยาลัยในฐานะเป็นสถานศึกษาที่มีส่วนสำคัญต่อการสร้างคนในชาติ จะต้องเป็นผู้นำ และเป็นต้นแบบที่ดีในการนำธรรมนูญมาใช้สำหรับการบริหารจัดการเพื่อชี้แนะสังคมว่า ธรรมนูญนั้นจะสร้างสังคมที่ดีได้อย่างไร เพราะธรรมนูญเป็นองค์ประกอบสำคัญของทุกองค์การ ที่ไม่ว่าภาครัฐหรือเอกชนต้องนำไปปฏิบัติใช้ เนื่องจาก “ธรรมนูญ” เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อกันในทุกองค์กร ธรรมนูญเป็นหลักการที่นำมาใช้บริหารงานด้วยเหตุเพราะช่วยสร้างสรรค์ และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ หากต้นแบบทางการศึกษาโดยเฉพาะมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันที่ให้ความรู้เพื่อสร้างคนเพื่อไปพัฒนาประเทศชาติ เป็นต้นแบบที่ดีในการนำธรรมนูญมาใช้ในการบริหารมหาวิทยาลัยแล้ว ก็ย่อมทำให้องค์การหรือสถาบันนั้นๆ ได้รับความ ศรัทธาและความเชื่อมั่น องค์การที่โปร่งใสย่อมได้รับความไว้วางใจจากสังคมและประชาชนทุกภาคส่วน ตลอดจนส่งผลดีต่อเสถียรภาพขององค์การและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ดังนั้น แนวความคิดและข้อปฏิบัติตามหลักของ “ธรรมนูญ” (Good Governance) จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของทุกองค์กรในประเทศ ทั้งที่เป็นของภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาชน หากใช้หลักของธรรมนูญในการปฏิบัติงานแล้วจะทำให้เชื่อมั่น ได้ว่าจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีและเมื่อนำหลักธรรมนูญมาใช้ในการดำเนินงานใด ๆ แล้ว จะเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการคอร์รัปชันได้อีกทางหนึ่งด้วย

จากสถานการณ์ปัญหาธรรมนูญที่เกิดขึ้นในวงการอุดมศึกษาไทยในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในประเด็น ๆ สำคัญดังต่อไปนี้ อันได้แก่ การร้องเรียนเกี่ยวกับความไม่โปร่งใสในการบริหารจัดการ การได้มาซึ่งผู้บริหารระดับสูงของ สถาบันอุดมศึกษา ได้แก่การสรรหาอธิการบดี และการได้มาขององค์ประกอบของสภา หรือปัญหาเกิดจากโครงสร้างของฝ่ายบริหาร และสภามหาวิทยาลัยตามกฎหมาย รวมทั้งขาดผู้รับผิดชอบหลักในการกำกับธรรมนูญ

ของสถาบันอุดมศึกษา สิ่งเหล่านี้คือเครื่องสะท้อนถึงการกำกับดูแลที่ไม่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของสภามหาวิทยาลัย และการบริหารมหาวิทยาลัย ย่อมส่งผลถึงภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยและวงการอุดมศึกษาไทย

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๖๕) ซึ่งเป็นแผนแม่บทกำกับการพัฒนาอุดมศึกษา ของไทย โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ ได้กำหนดว่า “ธรรมาภิบาล และการบริหารจัดการ (governance and management) เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยและอุดมศึกษาในภาพรวม กล่าวคือ หากสถาบันอุดมศึกษามีกลไกการกำหนดทิศทางที่ดีและก้าวหน้า พร้อมการขับเคลื่อน โดยการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพแล้ว ภารกิจของมหาวิทยาลัยก็สำเร็จลุล่วงไปได้ บทบาทและความรับผิดชอบขององค์กรสูงสุดในที่นี้ คือ สภามหาวิทยาลัยมีความสำคัญต่อความเจริญของสถาบันผลิตที่ดี ๆ ผนวก ออคมอนตรี นพ.เกษม วัฒนชัย ได้สรุปบทบาทและความรับผิดชอบของสภามหาวิทยาลัยไว้อย่างชัดเจนว่าประกอบด้วย การกำหนดพันธกิจและเป้าประสงค์ สรรหา สนับสนุน และติดตามกำกับ การปฏิบัติงานของอธิการบดี ประเมินการปฏิบัติงานของสภามหาวิทยาลัย ยินยัดให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และกำกับติดตาม ทบทวนโครงสร้างหลักสูตรและโครงการบริการสังคม ประกันความพอเพียงของทรัพยากร และการบริหารจัดการที่ดียึดมั่นในความมีอิสระของสถาบัน เชื่อมโยงระหว่างสถาบันกับชุมชน และทำหน้าที่ศาลอุทธรณ์ในบางครั้ง อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้บริหารสภามหาวิทยาลัยรวมทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัยจำนวนไม่น้อยที่ยังไม่เข้าใจบทบาทของสภาฯ และการบริหารมหาวิทยาลัยอย่างเพียงพอ เกิดความย่อหย่อน ผลประโยชน์ทับซ้อน ความไม่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาที่ปราศจากทิศทางขาดนวัตกรรม การศึกษาตลอดจนปัญหาในการสรรหาผู้นำที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในองค์กรส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อนักศึกษาและประชาคม นอกจากนี้ ธรรมาภิบาลในการกำกับดูแลทั้งระบบโดยส่วนกลางก็สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องผสมผสานการกำกับดูแลด้วยกฎระเบียบ และการสนับสนุนรวมทั้งการขับเคลื่อนอุดมศึกษาในภาพรวมเพื่อให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

ตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๒ ว่าด้วยหลักการของการจัดการอุดมศึกษา ส่วนที่ ๖ ธรรมาภิบาล

มาตรา ๑๙ สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มาตรา ๒๐ สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไกในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ

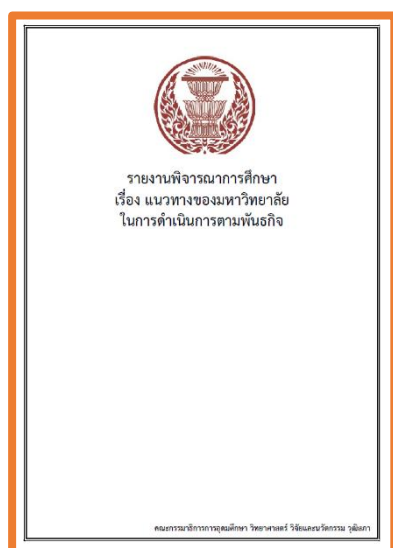
มาตรา ๒๑ นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมาภิบาลให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการธรรมาภิบาลและ จริยธรรม และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จากบุคคลซึ่งเป็นกลาง

และได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง เพื่อทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๒๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดพันธกิจที่มีต่อผู้เรียน บุคลากร สังคม และประเทศ โดยรวมอย่างเป็นรูปธรรม และประกาศต่อสาธารณะเพื่อให้รับทราบกันอย่างกว้างขวาง สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องยึดถือและปฏิบัติตามพันธกิจที่ประกาศตามวรรคหนึ่ง การกำหนดพันธกิจตามมาตรานี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย และปรับปรุงพันธกิจดังกล่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศเป็นระยะ ทั้งนี้ ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

จากสภาพปัญหาดังกล่าว การบังคับใช้พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๒ ว่าด้วยหลักการของการจัดการอุดมศึกษา ส่วนที่ ๖ ว่าด้วยธรรมาภิบาล จะเป็นกลไกสำคัญสำหรับหน่วยงานกำกับดูแลและสถาบันอุดมศึกษาที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคณะกรรมการมีข้อเสนอเชิงนโยบายในการส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไกการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรเร่งรัดให้มีการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วและอยู่ในบรรทัดฐานเดียวกัน เพื่อป้องกันการใช้ดุลยพินิจที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมต่อการบริหารงานบุคคล

๓. รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางของมหาวิทยาลัยในการดำเนินการตามพันธกิจ

ภาพแสดง : รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง แนวทางของมหาวิทยาลัยในการดำเนินการตามพันธกิจ
และ QR Code

การส่งเสริม สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาในประเทศดำเนินการตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย ในแต่ละด้านตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา โดยที่มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและการกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการ ให้ความสำคัญสนับสนุนเป็นพิเศษ ได้แก่ กลุ่มที่มุ่งยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก กลุ่มที่มุ่งยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม กลุ่มที่มุ่งยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ และกลุ่มที่มุ่งยุทธศาสตร์ด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพ และสาขา จำเพาะ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การดำเนินการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทำให้เกิดตัวชี้วัด และหลักเกณฑ์ แนวทางที่เฉพาะสำหรับสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ และศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ นโยบาย ทิศทางของการพัฒนา อุดมศึกษา และสมรรถนะหลักของมหาวิทยาลัย ก่อให้เกิดการสร้างจุดเน้น (Focus) ของการดำเนินการ ของสถาบันอุดมศึกษา ในเรื่องที่เป็นจุดเด่นของสถาบันอุดมศึกษาที่สามารถต่อยอดไปสู่ความสำเร็จ ในอนาคตของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง รวมถึงประสิทธิภาพ (Efficiency) ของการใช้ทรัพยากร ให้นำไปใช้สร้างคุณค่าที่แท้จริงให้แก่ประเทศและปรับลดการดำเนินการในส่วนที่เกินความจำเป็น หรือไม่มีจุดเด่นด้านคุณภาพ การจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยจึงเป็นไกที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้มหาวิทยาลัย ในประเทศมีแนวทางในการดำเนินการตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย ตามหลักการและเหตุผลที่ปรากฏ ใน (ร่าง) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ฯลฯ โดยการจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่ม ในแต่ละกลุ่มมีการเน้นยุทธศาสตร์ที่จะมุ่งไปแตกต่างกัน อันจะทำให้สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการจัดเข้ากลุ่มแต่ละกลุ่มมีความโดดเด่นเฉพาะทาง ตามจุดมุ่งหมายพันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของแต่ละสถาบัน ส่งผลให้การส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณ ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาทั้งหลายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และนำมาซึ่งประสิทธิผลในการ สร้างความเข้มแข็งทางการศึกษาของประเทศชาติ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางของมหาวิทยาลัยในการดำเนินการตามพันธกิจ

๑) รูปแบบการจัดกลุ่มของมหาวิทยาลัยควรมีการจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยที่ผลิตและพัฒนาบุคลากร วิชาชีพ การสร้างกำลังคนพื้นฐาน (Teaching University) ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่สอน พัฒนา และผลิต บุคลากรวิชาชีพ โดยจัดเป็น ๔ กลุ่ม เพื่อให้มหาวิทยาลัยดำเนินการตามพันธกิจได้ชัดเจน

๒) เมื่อมีการจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยแล้ว มหาวิทยาลัยต่าง ๆ จะสามารถปรับตัวตามพันธกิจที่ต้องดำเนินการได้เอง ดังนั้นการจัดกลุ่มจึงเป็นกลไกหลักที่จะทำให้ มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการตามพันธกิจของตน

๓) การอุดมศึกษาต้องมุ่งเน้นถึงการสร้างความเป็นคน และสร้างอาชีพทั้งสองประการ ให้แก่เยาวชนทุกระดับ การจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยจะทำให้ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้อย่างดี ภายใต้เงื่อนไขของทรัพยากรของประเทศที่มีจำกัด

๔) การจัดการหลักสูตรควรมีการบูรณาการข้ามศาสตร์ เพื่อตอบโจทย์ตามความต้องการ ของตลาดแรงงาน รองรับความเปลี่ยนแปลงในอนาคต และระหว่างมหาวิทยาลัยที่มีการแบ่งกลุ่มกันนั้น

ต้องมีความเชื่อมโยงกันระหว่างกลุ่มกัน มีการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม (Cluster Collaboration) ซึ่งกระบวนการด้านงบประมาณจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการทำงานดังกล่าว

๕) การประเมินมาตรฐานของมหาวิทยาลัยที่ต่างกัน ควรใช้เกณฑ์การประเมินที่ต่างกันด้วย เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏที่มุ่งการพัฒนาท้องถิ่น ย่อมแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่นที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ

๖) การศึกษาแนวทางของกลุ่มมหาวิทยาลัยที่มีการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก (Global & Frontier Research) ตามแนวทางสากล มหาวิทยาลัยกลุ่มดังกล่าวต้องตอบโจทย์อนาคตข้างหน้า ปรับจำนวนนักศึกษาในระดับปริญญาตรีลง แล้วเพิ่มจำนวนนักศึกษาในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก มุ่งเน้นการนำงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และในด้านของจำนวนอาจารย์ผู้สอนต่อจำนวนนักศึกษาที่เพียงพอ โดยได้รับงบประมาณ หรือทุนวิจัยจากทรัพย์สินทางปัญญา

๗) การแบ่งกลุ่มมหาวิทยาลัยไม่ใช่การแบ่งแยก แต่เป็นการแบ่งกลุ่มเพื่อให้เกิดการสนับสนุน และเกิดทิศทางที่จะขับเคลื่อนได้ในทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการสื่อสารให้มหาวิทยาลัยเข้าใจว่าการแบ่งกลุ่มทำไปเพื่ออะไร การปรับเปลี่ยนแก้ไขที่จะทำให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ ซึ่งเรื่องสำคัญ คือ สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและตอบโจทย์การพัฒนาประเทศได้

๘) ปัญหาใหญ่ของโครงการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (Reinventing University) คือ ปัญหาเกี่ยวกับธรรมาภิบาล ที่ขึ้นอยู่กับผู้ปฏิบัติ กล่าวคือ บุคลากร อาจารย์ และมหาวิทยาลัยที่จะต้องมีการชักจูงให้เกิดการปรับเปลี่ยน

๙) กลไกการประเมินของมหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยต้องประเมินตนเองด้านศักยภาพในอดีตและแผนการพัฒนามาเป็นเลิศในอนาคต โดยไม่ได้ปล่อยให้มหาวิทยาลัยดำเนินการลำพัง แต่จะมีคณะทำงานประกอบด้วยบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงและสถาบันอุดมศึกษาร่วมกัน ประมวลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งและกำหนดแผนการพัฒนามาเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ

๑๐) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มีวัตถุประสงค์รวมถึงสถาบันอุดมศึกษาทั้งประเทศ ดังนั้น วิทยาลัยชุมชน มหาวิทยาลัย จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาอุดมศึกษาของไทยอย่างไร ในภาพรวมจึงต้องมีกลไกเข้ามารองรับในอนาคต

๑๑) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๙ รัฐพึงจัดให้มีและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศิลปวิทยาการแขนงต่างๆ ให้เกิดความรู้ การพัฒนาและนวัตกรรม เพื่อความเข้มแข็งของสังคม และเสริมสร้างความสามารถของคนในชาติ และ มาตรา ๓๔ วรรคสอง เสรีภาพทางวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้นต้องไม่ขัดต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น รวมถึงมาตรา ๕๔ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ที่เป็นเรื่องการพัฒนาคนไทยทั้งหมดและควรให้ความสำคัญกับ *Non - science* ให้มากขึ้น ดังนั้น ตามรัฐธรรมนูญได้ให้ความคุ้มครองการดำเนินการพัฒนาประเทศไว้เกือบหมด จึงควรพิจารณาศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยควบคู่กับการดำเนินการโครงการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (Reinventing University) ในการดำเนินการพัฒนา

และตามข้อ ๔ ของร่างกฎกระทรวงควรเพิ่มเติมถึง *ดุชฎินิพนธ์* นักศึกษา นิสิต และบัณฑิต มหาบัณฑิต ดุชฎิบัณฑิต ให้ครอบคลุมมากกว่าเดิม

๑๒) การดำเนินโครงการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (Reinventing University) ควรดำเนินการอย่างรวดเร็ว และดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเร่งรัด (Quick Win) โดยทีมงานที่ขับเคลื่อนดำเนินการกำกับติดตามต้องมีความเข้มแข็ง มั่นคงอย่างมาก และการจัดสรรทรัพยากรตามฐานต้นทุนที่แตกต่างกัน เพื่อไม่ให้เกิดการดำเนินการล่าช้า และควรคำนึงถึงประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ คำนึงเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา และความเหลื่อมล้ำ การศึกษาไม่ควรมีการแบ่งแยก การแบ่งกลุ่มต้องมีความชัดเจนแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่า การดำเนินการดังกล่าวได้รับประโยชน์อย่างไร นอกจากนี้ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบให้เอื้อต่อการดำเนินการของโครงการ

๑๓) ยุทธศาสตร์ด้านการผลิต และการพัฒนาบุคลากรวิชาชีพ ต้องคำนึงถึงเครื่องมือที่จำเป็นในการดำเนินการจัดการเรียน การสอนและสอดคล้องตามความต้องการกำลังคนและอัตราการผลิตกำลังคน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีฐานข้อมูลความต้องการกำลังคนและอัตราการผลิตที่ชัดเจนแน่นอน และมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยควรมีรายละเอียดเชิงลึกในทักษะอาชีพ ที่เป็นความต้องการกำลังคนและอัตราการผลิตกำลังคน (Data to decision) หรืออาจเป็น Enterprise Resource Planning (ERP) ที่เชื่อมโยงข้อมูลหลายประการเข้ากันจึงจะเป็นต้นทางที่นำไปสู่การผลิตบัณฑิตที่เหมาะสมและควรเป็นระบบต่อเนื่องที่จะทำให้การตัดสินใจหรือการทำแผนมีความชัดเจนมากขึ้น รวมถึงฐานข้อมูลในวงแคบเฉพาะกลุ่มอาชีพ ที่มีการรับรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงทางทักษะอาชีพ

๑๔) การแบ่งกลุ่มมหาวิทยาลัยจะทำให้มหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาตอบโจทย์ตามพันธกิจของกลุ่มซึ่งทำให้สามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้ และมีส่วนร่วมกับทุกส่วนงานในการพัฒนาบุคลากรเพื่อตอบโจทย์ของประเทศ

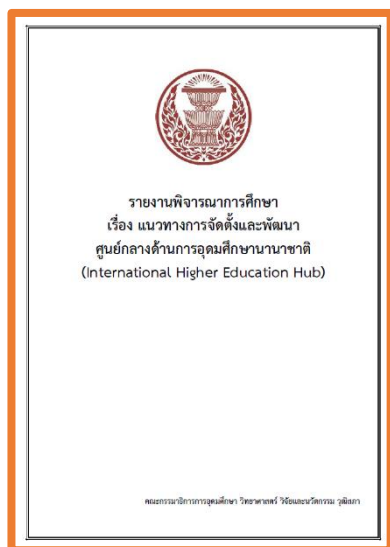
๑๕) ปัจจุบันมีการดำเนินโครงการยุวชนสร้างชาติ โดยนำโจทย์ปัญหาของประเทศ เช่น PM ๒.๕ การจัดการน้ำ การจัดการขยะ ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันกับ ๑๓ หน่วยงานในกระทรวง ฯ และหน่วยงานภายนอก เช่น กระทรวงเกษตร โดยนำนักศึกษาเข้าไปทำงานร่วมกับชุมชน

๑๖) การสนับสนุนงบประมาณการดำเนินโครงการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (Reinventing University) ต้องคำนึงถึงทรัพยากรของประเทศที่มีจำกัดขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยที่มีความพร้อม และการสนับสนุนงบประมาณระยะยาว แก่มหาวิทยาลัยนั้นเป็นอุปสรรคที่ต้องมีแนวทางรองรับต่อไป จึงจะเป็นกลไกเพื่อพัฒนาระบบและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

๔. รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub)

ปัจจุบัน โลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงแบบ Disruption ด้านต่างๆ และขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงก็ได้สร้างโอกาสในการพัฒนาหลายด้าน พร้อมกันนั้นนานาประเทศกำลังมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบ Innovation-based and Value-added Economy ซึ่งต้องใช้ทรัพยากรมนุษย์จำนวนมากที่มีสมรรถนะ ทักษะและคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล ทั้งในประเทศและจากต่างประเทศ ระบบการศึกษาของโลกก็หันมามุ่งเน้นการสร้างความเป็นนานาชาติด้านการศึกษา(Internationalization of Education) มากขึ้น นอกจากนี้การพัฒนาและความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของโลกด้านเทคโนโลยี นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ออนไลน์ และการสื่อสารดิจิทัล ได้เอื้อและผลักดันให้สามารถจัดการศึกษาและฝึกอบรม โดยที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ต้องอยู่ในสถานที่เดียวกันพร้อมกัน ในขณะเดียวกันก็เกิดการแข่งขันระหว่างประเทศมากขึ้นเพื่อการดึงดูดผู้เรียนจากนานาชาติ และการเผชิญหน้ากับความท้าทายในการพัฒนา การอุดมศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล ทันสมัย ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการอุดมศึกษานานาชาติ โดยไม่ต้องเดินทางไปต่างประเทศและเสียเงินให้ต่างประเทศ ในการนี้ การจัดตั้งศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub) ถือเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่สำคัญ ซึ่งไม่เฉพาะประเทศใหญ่เท่านั้น แต่ประเทศเล็กจำนวนมากขึ้นก็ดำเนินการตามกลยุทธ์นี้ โดยในปัจจุบัน มีกรอบแนวทางสากลที่ชัดเจนสำหรับองค์ประกอบหลัก (Key Features) เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์หลัก ๕ ด้าน ที่เชื่อมโยงกัน (Five Interactive Key Results - Outcomes) และประโยชน์ที่มีต่อประเทศในด้านต่างๆของศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติตามแนวทางสากล ที่เห็นได้จากบทเรียนและแนวปฏิบัติที่ดีจากนานาประเทศ

ประเทศไทยอยู่ในสภาวะการณ์เดียวกับหลายประเทศ ที่กำลังเผชิญหน้ากับความท้าทายด้านการอุดมศึกษาที่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการและเป้าหมายของยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศสำหรับ เร่งพัฒนาเพิ่มพูนสมรรถนะและทักษะตามมาตรฐานสากลของกำลังคนหลายสิบล้านคน ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงแบบ Disruption ซึ่งการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub) จะช่วยให้ประเทศสามารถตอบโจทย์ความท้าทาย และใช้โอกาสดังกล่าวเพิ่มศักยภาพของการอุดมศึกษาไทยให้เป็นนานาชาติและมีมาตรฐานระดับสากล อีกทั้ง ลดช่องว่างของการเข้าถึงการอุดมศึกษานานาชาติจากการดำเนินงานของประเทศไทยที่ผ่านมาสถาบันอุดมศึกษา ส่วนใหญ่มุ่งเน้นเฉพาะในมิติการเพิ่มจำนวนนักศึกษาต่างชาติและหลักสูตรนานาชาติ นอกจากนี้ ยังไม่มี กรอบแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนตามแนวทางสากลในการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ ที่ตอบสนองต่อโจทย์ความท้าทายของการอุดมศึกษาไทยในปัจจุบันด้วย

ภาพแสดง : รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง แนวทางการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub) และ QR Code

การขับเคลื่อนการอุดมศึกษาสู่สากลและการจัดตั้งศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub) สอดคล้องและอยู่บนพื้นฐานของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนการปฏิรูปประเทศ

แนวทางการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub) อย่างเป็นระบบ เป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับแนวทางสากลประกอบด้วยข้อเสนอแนะ ๓ ระดับ คือ ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล ข้อเสนอแนะต่อกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และข้อเสนอแนะต่อสถาบันอุดมศึกษามีเนื้อหาโดยสรุป

ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล

๑) กำหนดการพัฒนาและจัดตั้งศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub) ตามแนวทางสากล เป็นนโยบายหลักของประเทศและวาระแห่งชาติ โดยให้จัดสรรงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนเป็นพิเศษ

๒) มอบหมายให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นหน่วยงานกลางระดับชาติที่เป็น Game Changer มีพันธกิจรับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกทั้งระบบแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Body) มีความคล่องตัว ทันสมัย และสร้างความเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓) ร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการสร้างจุดเด่นของศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub) และแรงจูงใจเพื่อโน้มน้าวดึงดูดกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

๔) สร้างระบบและกลไกการบริหารงานบุคคล และงบประมาณที่สนับสนุนในการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา และระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคเอกชน อย่างเป็นระบบ

และต่อเนื่อง รวมทั้งสามารถที่จะปรับปรุงแก้ไขปัญหาภาวะเบียดเบียนที่จะเป็นอุปสรรคในการดำเนินการ และการร่วมมือ

๕) สร้างระบบนิเวศและโครงสร้างพื้นฐานใหม่ (Ecosystem and Infrastructure) ที่ออกแบบ โดยเฉพาะเพื่อให้การจัดตั้งและพัฒนาศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub) เป็นไปตามแนวทางสากล

๖) ปรับกระบวนการงบประมาณซึ่งรวมถึงการจัดทำคำขอ การพิจารณาและจัดสรรงบประมาณ จากภาครัฐให้เป็นแบบ Agenda-based Financing ในการสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ(International Higher Education Hub)

๗) กำหนดภูมิภาคและประเทศเป้าหมายของศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub) โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาเซียน (ASEAN) เอเชียใต้ และเอเชีย ตะวันออก

ข้อเสนอแนะต่อกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑) ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาจัดทำกรอบการทำงาน (Framework) แผนที่นำทาง (Roadmap) และออกแบบการบริหารจัดการร่วมกับ International Strategic Partners โดยกำหนดการดำเนินงาน เป็นระยะ (Phasing) และบางอย่างสามารถทำคู่ขนานกันไป (Parallel) ตามความพร้อมและศักยภาพ ของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา

๒) กำหนดเป็นนโยบายและมีมาตรการสนับสนุนด้านงบประมาณ ทรัพยากรมนุษย์และอื่น ๆ ให้ภารกิจหลักของศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub) ต้องจัดการสอนและฝึกอบรมควบคู่ไปกับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม ด้วยการมีส่วนร่วม ของสถานประกอบการและหน่วยงานที่ต้องการกำลังคน

๓) กำหนดเป็นนโยบายและมีมาตรการสนับสนุนด้านงบประมาณ ทรัพยากรมนุษย์และอื่น ๆ ให้ศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub) มุ่งเน้น การจัดการระบบการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Learning) รวมถึงระดับปริญญา และการวิจัยและฝึกอบรม หลังปริญญาเอก (Postdoctoral Research and Training Program) อีกทั้งจัดการฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ (Non-degree/Short Course Certificate/Diploma) และการพัฒนา สมรรถนะและทักษะ (Upskill, Reskill and New Skills) ให้แก่กำลังคนในสถานประกอบการ

ข้อเสนอแนะต่อสถาบันอุดมศึกษา

๑) ดำเนินการตามแนวทางสากลสำหรับองค์ประกอบหลัก เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ ของศูนย์กลาง ด้านการอุดมศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub) และประโยชน์ที่มีต่อประเทศ อีกทั้งเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายรัฐบาล

๒) กำหนดองค์ประกอบและขอบเขตในการเป็นศูนย์กลางด้านการอุดมศึกษานานาชาติ (International Higher Education Hub) และความเป็นสากลของการอุดมศึกษา(Internationalization of Higher Education) ตามแนวทางสากล

๒. การพิจารณาเรื่องร้องเรียน

๒.๑ กลุ่มสภาคณาจารย์บุคลากรและเครือข่ายนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีหนังสือร้องเรียนขอให้ตรวจสอบพฤติกรรมการบิดเบือนข้อเท็จจริงร้ายแรงและฝ่าฝืนระเบียบกฎหมาย (ระบบสารสนเทศรับเรื่องราวร้องทุกข์ เลขที่ ๓๒๗/๒๕๖๒)

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการพิจารณาเห็นสอดคล้องกับศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาว่า หนังสือร้องเรียนดังกล่าวเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่ระบุชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ อันเป็นคำร้องทุกข์ที่มีลักษณะตามความแห่งข้อ ๒๗ (๑) แห่งระเบียบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คณะกรรมการจึงไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา

๒.๒ ขอความอนุเคราะห์พิจารณาความเป็นธรรมในการจัดสรรเงินเดือนพนักงานมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และการพิจารณาเยียวยาแก้ไขความเหลื่อมล้ำเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ระบบสารสนเทศรับเรื่องราวร้องทุกข์ เลขที่ ๓๒๗/๒๕๖๒)

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการได้มีหนังสือแจ้งผู้ร้องเรียนเพื่อทราบถึงขั้นตอนการพิจารณาเรื่องดังกล่าวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณา โดยสรุปผลการพิจารณา ดังนี้

๑) เรื่อง ขอความอนุเคราะห์พิจารณาความเป็นธรรมในการจัดสรรเงินเดือนพนักงานมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๒

คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า สภามหาวิทยาลัยมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าวโดยแนวทางการแก้ไขปัญหาในระยะสั้น มีความเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรกำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับเป็นแนวทางให้กับมหาวิทยาลัยในการดำเนินการออกข้อบังคับในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนเพื่อให้ได้รับทราบและเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน สำหรับการแก้ไขปัญหาในระยะยาวนั้น ควรเสนอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับค่าตอบแทนและเงินเดือนของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวม เพื่อหาแนวทางในการดำเนินการจัดสรรและบริหารงบประมาณ รวมทั้งสวัสดิการต่าง ๆ ในส่วนของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้การพัฒนาด้านการอุดมศึกษาของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๒) เรื่อง การพิจารณาเยียวยาแก้ไขความเหลื่อมล้ำเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า ปัจจุบันเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างดำเนินการ จึงเห็นควรให้รอการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรมีแนวทางสร้างความเข้าใจในขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบ

ทั้งนี้ คณะกรรมการการคณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาเร่งรัดเพิ่มเติม
ในประเด็นดังต่อไปนี้

๑) สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องมีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไกการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา ควรเร่งรัดให้มีการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วและอยู่ในบรรทัดฐานเดียวกัน เพื่อป้องกันการใช้ดุลยพินิจที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมต่อการบริหารงานบุคคล

๒) ควรพิจารณาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
กับการพัฒนาบุคลากรทางการอุดมศึกษาทุกประเภท ซึ่งครอบคลุมถึงการเจริญเติบโตในหน้าที่การงาน สิทธิและค่าตอบแทนที่พึงได้รับอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

๓) ควรทำความเข้าใจและมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสำนักงานประมาณ ในการจัดสรรตำแหน่ง งบประมาณและการสนับสนุน
ด้านอื่น ๆ ให้กับสถาบันอุดมศึกษาในการปฏิบัติภารกิจตามกฎหมาย ทั้งในส่วนที่เป็นหน้าที่หลัก (function
based) และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในพื้นที่ (area based) ตลอดจนหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย (agenda based)
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ เรื่องร้องทุกข์กล่าวโทษและขอให้ตรวจสอบพฤติกรรมของผู้บริหารมหาวิทยาลัย เนื่องจาก
มีหลักฐานการบริหารงานไม่โปร่งใส และขาดธรรมาภิบาล (ระบบสารสนเทศรับเรื่องราวร้องทุกข์
เลขที่ ๓๔๖/๒๕๖๒)

ผลการพิจารณา : กรณีตามเรื่องร้องเรียนดังกล่าว มีลักษณะเป็นการขัดแย้งภายใน
มหาวิทยาลัยและมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย คณะกรรมการจึงมีมติให้ส่งเรื่องดังกล่าว
ไปยังคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว
โดยเร็วต่อไป และแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบ

๓. การลงพื้นที่และการจัดสัมมนาด้านการอุดมศึกษา

จากกรอบการทำงานของคณะอนุกรรมการการอุดมศึกษา พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การศึกษา
และรวบรวมข้อมูลด้านการอุดมศึกษาของประเทศในภาพรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเสนอให้มี
การเดินทางไปร่วมประชุมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลเชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยในแต่ละ
ภูมิภาค และกรุงเทพฯ รวมจำนวน ๖ แห่ง เพื่อรับทราบนโยบาย แนวทางการพัฒนาแผนและหลักสูตร
การเรียนการสอนในระยะ ๕ ปี การดำเนินการตามพันธกิจของแต่ละมหาวิทยาลัย การสร้างระบบ
ธรรมาภิบาลที่ดี แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาต่างประเทศ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ
ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาการอุดมศึกษาของประเทศ สำหรับนำมาประกอบการ
พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ดังนี้

กลุ่มภาคใต้	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช พื้นที่ทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช (๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒) จำนวน ๑๕ แห่ง
กลุ่มภาคเหนือ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ (๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒) จำนวน ๒๕ แห่ง
กลุ่มภาคกลาง	มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา จังหวัดนครปฐม (๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒) จำนวน ๓๓ แห่ง
กลุ่มภาคตะวันออก	มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี (๔ ธันวาคม ๒๕๖๒) จำนวน ๗ แห่ง
กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี (๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒) จำนวน ๒๘ แห่ง
กรุงเทพฯ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ (๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒) จำนวน ๔๘ แห่ง

สรุปข้อมูลการลงพื้นที่

สรุปข้อมูลการลงพื้นที่สัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัย ในแต่ละภูมิภาค และกรุงเทพฯ รวม ๖ แห่ง ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๒ เพื่อรับทราบ นโยบาย แนวทาง การพัฒนาแผนและหลักสูตรการเรียนการสอนในระยะ ๕ ปี การดำเนินการตามพันธกิจของแต่ละมหาวิทยาลัย การสร้างระบบธรรมภิบาลที่ดี แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาต่างประเทศ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับ การพัฒนาการอุดมศึกษา ของประเทศ ซึ่งมหาวิทยาลัยในแต่ละพื้นที่ได้นำเสนอในรูปแบบกลุ่ม มหาวิทยาลัย จำนวน ๕ กลุ่ม ได้แก่ (๑) กลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับ (๒) กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ (๓) กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ (๔) กลุ่มมหาวิทยาลัยราชมงคล และ (๕) กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งการนำเสนอข้อมูลในภาพรวมกลุ่ม มหาวิทยาลัยแต่ละพื้นที่ในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

๑) แผนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในระยะ ๕ ปี

แผนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีระยะเวลาที่แตกต่างกันไป โดยส่วนใหญ่ มีการปรับแผนการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ โดยแตกต่างกันไปตามภารกิจและพันธกิจของแต่ละมหาวิทยาลัยในแต่ละพื้นที่

๒) แนวทางการดำเนินการตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

แนวทางการดำเนินการตามพันธกิจของแต่ละมหาวิทยาลัยกำหนดไว้สอดคล้อง กับหน้าที่ตามกฎหมายในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก่ (๑) การจัดการศึกษา (๒) การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (๓) การบริการวิชาการแก่สังคม (๔) การทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ซึ่งแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัยในแต่ละพื้นที่จะมีแนวทางการดำเนินการ ที่แตกต่างกันไปตามพันธกิจของแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัย

๓. แนวทางการสร้างระบบธรรมาภิบาลที่ดีในมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยแต่ละกลุ่ม โดยรวมได้ใช้แนวทางการสร้างระบบธรรมาภิบาลที่ดีในมหาวิทยาลัย โดยยึดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ๑๐ ประการ ได้แก่ (๑) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) (๒) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) (๓) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) (๔) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) (๕) หลักความโปร่งใส (Transparency) (๖) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) (๗) หลักการกระจาย อำนาจ (Decentralization) (๘) หลักนิติธรรม (Rule of Law) (๙) หลักความเสมอภาค (Equity) และ (๑๐) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า มหาวิทยาลัยหลายแห่งใช้ระบบกลไกการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลดังกล่าว โดยยังไม่ได้มีการจัดทำประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่บัญญัติว่า “สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไกในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ” ซึ่งมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งควรเร่งดำเนินการเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการสร้างระบบธรรมาภิบาลที่ดี

๔. แนวทางการจัดหลักสูตรสำหรับนักศึกษาต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยในแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัยมีแนวทางการจัดหลักสูตรสำหรับนักศึกษา ต่างประเทศ ที่ค่อนข้างแตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่มหาวิทยาลัยที่มีการจัดหลักสูตรสำหรับนักศึกษาต่างประเทศ จะเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับที่มุ่งเน้นการวิจัยระดับแนวหน้า และกลุ่มมหาวิทยาลัย เอกชนที่มีความพร้อม และมีวัตถุประสงค์ในการจัดหลักสูตรสำหรับนักศึกษาต่างประเทศอย่างชัดเจน สำหรับกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ จะมีการจัดหลักสูตรสำหรับนักศึกษาต่างประเทศเพียงบางหลักสูตร ซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก ส่วนกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยราชภัฏจะเน้นการส่งเสริมการ เรียนการสอนให้กับคนในประเทศเป็นหลัก

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

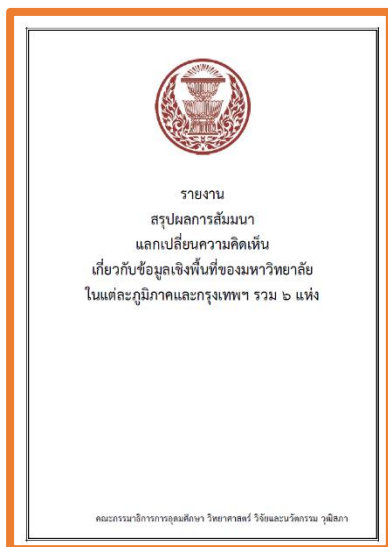
๑) ข้อมูลเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานและการดำเนินการตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย แต่ละกลุ่มในแต่ละภูมิภาคมีรูปแบบที่สอดคล้องกับบริบทของสภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ในแต่ละชุมชน พื้นที่ อย่างไรก็ดี มหาวิทยาลัยควรเร่งปรับตัวเพื่อให้ทันกับอัตราเร่งทางด้านเทคโนโลยี ที่จะเข้ามาเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอน การทำงาน การประกอบวิชาชีพและการดำรงชีวิต เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงท่ามกลางสถานะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และสามารถผลิตบัณฑิต ตลอดจนเพิ่มทักษะและสมรรถนะให้กับบุคลากรส่วนใหญ่ของประเทศให้เป็นที่ต้องการ ของตลาดแรงงาน ตลาดของประเทศและตลาดโลกได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท ที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคต

๒) มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งควรเร่งดำเนินการเพื่อให้มีประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่บัญญัติว่า “สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไกในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ” สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม

๓) แนวทางการจัดหลักสูตรสำหรับนักศึกษาต่างประเทศ จะเป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนาระบบสถาบันอุดมศึกษาของประเทศโดยรวม ทั้งในด้านทักษะการใช้ภาษา การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และหากสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานสากลเป็นที่เชื่อมั่นและยอมรับ ประเทศไทยจะเป็นแหล่งการเรียนรู้หลักในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และจะสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านการอุดมศึกษาของประเทศเชิงพื้นที่ ในแต่ละภูมิภาคที่พบว่า การบริหารจัดการของกลุ่มมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจำเป็นต้องมีความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยและตอบโจทย์การพัฒนาประเทศโดยรวม อันจะทำให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการตามภารกิจที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ทั้งในส่วนของการผลิตกำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศและความต้องการของชุมชน การสร้างงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศและชุมชน การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องสร้างความรับรู้และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละมหาวิทยาลัยให้มีความชัดเจนทั้งในด้านกฎหมาย กฎ ระเบียบ ภารกิจหน้าที่ อันจะนำไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศโดยรวมตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูป

๕) มหาวิทยาลัยในแต่ละพื้นที่ที่มีสภาพปัญหาและอุปสรรคปัญหาในด้านงบประมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณสำหรับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม และการวิจัยที่เป็นลักษณะของการบริการวิชาการแก่สังคมหรือชุมชน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของแต่ละมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงมีความจำเป็นต้องประสานความร่วมมือกับภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณการวิจัยโดยรวมของประเทศ และการบริหารจัดการงานวิจัยตามหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมายของมหาวิทยาลัย เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติที่สอดคล้องกันและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติโดยรวมต่อไป

ภาพแสดง : รายงานการสรุปผลการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลเชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยในแต่ละภูมิภาคและกรุงเทพฯ รวม ๖ แห่ง และ QR Code

การสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ โดยรวมเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของกฎหมายต่าง ๆ ที่มีการปรับแก้ไขแล้ว จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

๑) สัมมนา เรื่อง ทิศทางมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่การขับเคลื่อนประเทศ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (วันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓)

จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านการอุดมศึกษาของประเทศเชิงพื้นที่ในแต่ละภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖ พื้นที่ในรอบ ๓ เดือนที่ผ่านมา คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า การบริหารจัดการของกลุ่มมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจำเป็นต้องมีความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยและตอบโจทย์การพัฒนาประเทศโดยรวม อันจะทำให้มหาวิทยาลัยในแต่ละกลุ่มทั้งในส่วนของมหาวิทยาลัยในกำกับ มหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ และมหาวิทยาลัยเอกชนในแต่ละภูมิภาค สามารถดำเนินการตามภารกิจที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการผลิตกำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศและความต้องการของชุมชน การสร้างงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศและชุมชน การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ ดังนั้น คณะกรรมการจึงกำหนดให้มีการจัดสัมมนาในลักษณะของการสัมมนากลุ่ม (Focus Group) เฉพาะกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน ๓๘ แห่ง เพื่อสร้างความรู้และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัยให้มีความชัดเจนทั้งในด้านกฎหมาย กฎ ระเบียบ ภารกิจหน้าที่ การสร้างนวัตกรรมสังคมหรือนวัตกรรมชุมชนที่สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันและลดความเหลื่อมล้ำของสังคม เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก การวิจัยเชิงพื้นที่และการขจัดความยากจน เป็นต้น ตลอดจนเพื่อให้ได้ข้อมูลสภาพปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศโดยรวมตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศต่อไป

๒) สัมมนา เรื่อง ทิศทางมหาวิทยาลัยมุ่งสู่การพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม ณ สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (วันพุธที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

การบริหารจัดการของกลุ่มมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจำเป็นต้องมีความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยและตอบโจทย์การพัฒนาประเทศโดยรวม อันจะทำให้มหาวิทยาลัยในแต่ละกลุ่ม สามารถดำเนินการตามภารกิจที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการผลิตกำลังคนที่มีทักษะและสมรรถนะตามเป้าประสงค์เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ การสร้างงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศและชุมชน การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ ดังนั้น คณะกรรมการจึงกำหนดให้มีการจัดสัมมนาในลักษณะของการสัมมนากลุ่ม (Focus Group) เฉพาะกลุ่มมหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าฯ จำนวน ๓ แห่ง และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลฯ จำนวน ๙ แห่ง เพื่อสร้างความรู้และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัยให้มีความชัดเจนทั้งในด้านกฎหมาย กฎ ระเบียบ ภารกิจหน้าที่ ตลอดจนเพื่อให้ได้ข้อมูลสภาพปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศโดยรวมตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศต่อไป

๓. สัมมนา เรื่อง โครงสร้างของระบบกฎหมายการอุดมศึกษาและความคืบหน้าของกฎหมายลำดับรอง
ณ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านการอุดมศึกษาของประเทศเชิงพื้นที่ในแต่ละภูมิภาค
ที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และในด้านอื่น ๆ
ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖ พื้นที่ในรอบ ๓ เดือนที่ผ่านมา คณะกรรมาธิการพบว่า การบริหารจัดการ
ของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจำเป็นต้องทราบความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายและตอบโจทย์
การพัฒนาประเทศโดยรวม อันจะทำให้แต่ละมหาวิทยาลัย สามารถดำเนินการตามภารกิจที่สอดคล้อง
กับการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการผลิตกำลังคนที่มีทักษะและสมรรถนะ
ตามเป้าประสงค์เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ การสร้างงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ
และชุมชน การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ ดังนั้น คณะกรรมาธิการจึงกำหนดให้มี
การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรับรู้และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายการอุดมศึกษา ความคืบหน้า
การจัดทำกฎหมายลำดับรอง และสภาพปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ
หรือหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและความเข้าใจที่ตรงกันของแต่ละมหาวิทยาลัย
อันจะนำไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศโดยรวมตามยุทธศาสตร์ชาติและแผน
การปฏิรูปประเทศต่อไป

สรุปผลการดำเนินงาน ช่วงที่ ๒ (มีนาคม ๒๕๖๓ – พฤษภาคม ๒๕๖๗)

เนื่องด้วยศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณอุดม คชินทร ลาออกจากกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา จึงได้มีคำสั่งที่ อ. ๔/๒๕๖๓ เรื่อง แก้ไขคำสั่งตั้งคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยแต่งตั้งรองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ เป็นประธานคณะกรรมการ

จากนั้น คณะกรรมการได้มีคำสั่งที่ อ. ๑๘/๒๕๖๓ ตั้งคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประกอบด้วย

อนุกรรมการ

๑. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ	ประธานคณะกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสมเดช นิลพันธุ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. รองศาสตราจารย์เกศินี ประทุมสุวรรณ	อนุกรรมการ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญ ถาวรจักร	อนุกรรมการ
๖. นายทง โขติสรยุทธ์	อนุกรรมการ
๗. รองศาสตราจารย์นภัทร วัจนเทพินทร์	อนุกรรมการ
๘. นายพงษ์พิศาล ชินสำราญ	อนุกรรมการ
๙. นายภาคภูมิ สกลภาพ	อนุกรรมการ
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิโรจน์ ลิ้มไขแสง	อนุกรรมการ
๑๑. ศาสตราจารย์ศุภชัย ปทุมนากุล	อนุกรรมการ
๑๒. นางสาวศุภลักษณ์ แจ่มใจ	เลขานุการคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๑. รองศาสตราจารย์พลเอก ไตรโรจน์ ครุฑเวช	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒. นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๓. นายขจรศักดิ์ วิเศษสิงห์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๔. นายชุมพล พรประภา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๕. ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๖. นางนันทพร ดำรงพงศ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๗. นายเปรมประชา ศุภสมุทร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๘. นายพรชัย มงคลวนิช	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๙. ศาสตราจารย์สุชัยวีร์ สุวรรณสวัสดิ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๐. นายสุภัทร จำปาทอง	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๑. นายสุเมธ แย้มมนุญ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๒. ศาสตราจารย์สัมพันธ์ ฤทธิเดช	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๓. นายปวีณ นราเมธกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศธร โฆสิตธรรม	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๕. นางสาวจิราภรณ์ ปุญญฤทธิ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๖. นางสาวนวลวรรณ ชะอุ่ม	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชญ์วดี กิตติปัญญางาม	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๘. นางสาวจิราภรณ์ ปุญญฤทธิ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิโรจน์ ลิ้มไขแสง	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒๐. รองศาสตราจารย์เกศินี ประทุมสุวรรณ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒๑. นายเปรมประชา ศุภสมุท	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒๒. นายนำชัย กฤษณาสกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สันติกร ภมรปฐมกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ต่อมาได้มีการปรับปรุงองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการ โดยคณะกรรมการได้มีคำสั่งที่
 อ. ๘/๒๕๖๔ และคำสั่งที่ อ. ๒/๒๕๖๕ ตั้งคณะอนุกรรมการการอุดมศึกษา ประกอบด้วย

๑. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเดช นิลพันธ์ุ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นายสมชาย เสียงหลาย	อนุกรรมการ
๕. ศาสตราจารย์จินตวีร์ คล้ายสังข์	อนุกรรมการ
๖. นายปวีณ นราเมธกุล	อนุกรรมการ
๗. นายพรชัย มงคลวนิช	อนุกรรมการ
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลินดา เกณฑ์มา	อนุกรรมการ
๙. รองศาสตราจารย์สมหมาย ผิวสอาด	อนุกรรมการ
๑๐. นางอภิญาณ์ หทัยธรรม	อนุกรรมการ
๑๑. นายอรรถพล สังขวาสี	อนุกรรมการ
๑๒. รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีจิตรา เจริญลาภนพรัตน์	เลขาธิการและอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑. นายชุมพล พรประภา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒. ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อุปมัยอติชัย	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๔. นางสาวนวลวรรณ ชะอุ่ม	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศธร โฆสิตธรรม	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สันติกร ภูมิปฐมกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๗. ศาสตราจารย์ศุภชัย ปทุมนากุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธัชกร วงษ์คำ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลินดา เกณฑ์มา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑. การพิจารณาศึกษาด้านการอุดมศึกษา

๑.๑ แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการส่งเสริมการมีงานทำให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาใหม่

ความเป็นมา : ด้วยสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID -19) ตั้งแต่เมื่อต้นปี ๒๕๖๓ ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ทำให้ภาคเอกชนชะลอการจ้างงานใหม่ ส่งผลกระทบโดยตรงกับนักศึกษาจบใหม่ที่ต้องเผชิญกับความไม่แน่นอน ประกอบกับภาครัฐรัฐได้กำหนดมาตรการส่งเสริมการจ้างงานใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและเอกชน คณะอนุกรรมการจึงพิจารณาเห็นควรเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการส่งเสริมการมีงานทำให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ และการประสานความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนแนวทางการดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมการมีงานทำให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาใหม่

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : กรมการจัดหางาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย

ผลการพิจารณา : “โครงการส่งเสริมการจ้างงานใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและภาคเอกชน” จัดขึ้นโดยกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือการจ้างงานให้ผู้จบการศึกษาใหม่ได้มีงานทำ และช่วยเหลือสถานประกอบการให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง จำนวนอัตราการจ้างงาน ๒๖๐,๐๐๐ อัตรา ซึ่งรัฐบาลจะให้การสนับสนุนเงินเดือนค่าจ้างจำนวนร้อยละ ๕๐ ของเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา สูงสุดไม่เกิน ๗,๕๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน ผ่านระบบ “Co - Payment” โดยแบ่งจ่ายค่าจ้างตามระดับการศึกษา ดังนี้ ๑) ปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท ๒) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๑๑,๕๐๐ บาท

๓) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๙,๔๐๐ บาท และ ๔) มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) ไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๘,๖๙๐ บาท

คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการ

๑) สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่หรือลูกจ้าง ต้องมีสัญชาติไทย อายุไม่เกิน ๒๕ ปี หรือหากอายุเกินกว่า ๒๕ ปี ต้องเป็นผู้จบการศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ หรือปีการศึกษา ๒๕๖๓ หรือจบการศึกษาภายใน พ.ศ. ๒๕๖๓

๒) สำหรับนายจ้างและสถานประกอบการจะต้องอยู่ในระบบประกันสังคม และไม่มีกรณีเลิกจ้างลูกจ้างเดิมเกินกว่าร้อยละ ๑๕ ภายในระยะเวลา ๑ ปี นับจากวันที่ได้รับพิจารณาให้เข้าร่วมโครงการ อย่างไรก็ตาม นายจ้างอาจจ้างงานผู้เข้าร่วมโครงการต่อไปได้หลังจากสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินงานของโครงการฯ ซึ่งนายจ้างต้องรับผิดชอบค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างทั้งหมด

ทั้งนี้ กระทรวงแรงงาน จะจัดงานมหกรรมการจัดหางาน “JOB EXPO THAILAND 2020” ขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา โดยมีตำแหน่งงานว่างทั้งในประเทศและต่างประเทศ และจากหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ อัตรา เพื่อให้ผู้สนใจ รวมถึงกลุ่มเป้าหมายของโครงการฯ (นักศึกษาจบใหม่ จำนวน ๒๖๐,๐๐๐ อัตรา) ได้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการฯ นอกจากนั้น ในวันดังกล่าว สำนักงานจัดหางานในแต่ละแห่งทั่วประเทศได้เปิดทำการเพื่อรับลงทะเบียนให้กับผู้สนใจและต้องการสมัครงานด้วย เพื่อจะได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมตามแพลตฟอร์ม “ไทยมีงานทำ” (www.ไทยมีงานทำ.com)

ข้อเสนอแนะ : ๑) ที่ประชุมอธิการบดีทั้ง ๔ แห่ง (ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรมีการจัดทำข้อมูลความต้องการการมีงานทำของนักศึกษาจบใหม่ ที่สมัครเข้าร่วมโครงการดังกล่าว ในระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ ไม่ทัน รวมถึงข้อมูลภาคเอกชนที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลที่ชัดเจน โดยจะได้เสนอต่อกระทรวงแรงงาน ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลในระยะที่ ๒ ของโครงการต่อไป

๒) ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม สำหรับพัฒนาทักษะ (Up-Skill) และสร้างทักษะใหม่ (Re-Skill) ให้กับกลุ่มเป้าหมายในโครงการโครงการส่งเสริมการจ้างงานใหม่ สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและภาคเอกชน ทั้ง ๒๖๐,๐๐๐ ราย เพื่อยกระดับความสามารถในการทำงาน

๓) รัฐบาลควรจัดทำโครงการเพื่อสนับสนุนการจ้างงานนักศึกษาจบใหม่ ในธุรกิจ SME หรือ StartUp เป็นการเฉพาะและควรเพิ่มสัดส่วนงบประมาณในการจ้างงานให้สูงกว่าร้อยละ ๕๐ เพื่อช่วยพยุงเศรษฐกิจฐานราก ให้สามารถคงอยู่และสร้างงานในชุมชนได้อย่างแท้จริง

๑.๒ แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการด้านธรรมาภิบาลและแนวทางการกำหนดมาตรฐานเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา

ความเป็นมา : ธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นแนวความคิด หลักการ และวิธีการปฏิบัติงาน เป็นแนวทางในการจัดการและการควบคุม ดูแลการดำเนินการต่างๆ ภายใต้ความคาดหวังว่าจะทำให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ความเป็นธรรม ความสุจริตโปร่งใส ความคุ้มค่าเงิน คำนึงถึงบทบาทและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ธรรมาภิบาลจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนามหาวิทยาลัย และการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะทำได้ปราศจาก Good Governance โดยเฉพาะในองค์การทางการศึกษาหากนำธรรมาภิบาลมาใช้กับการบริหารมหาวิทยาลัยด้วยแล้วจะเป็นต้นแบบการบริหารที่สามารถทำให้ทุกฝ่ายสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขมีความรู้สึกสามัคคีและร่วมกัน เป็นพลังในการสร้างชาติ เป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อเป็นการบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติ หรือภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคตได้ เพราะสังคมถ้ารู้ว่าองค์การมีการบริหารอย่างมีธรรมาภิบาลแล้วนั้น ย่อมได้รับความเชื่อถือ ความไว้วางใจ และความศรัทธา และการมีธรรมาภิบาลจะช่วยสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และรักษาบุคลากรดี ๆ ให้อยู่กับมหาวิทยาลัย ทำให้เกิดการเรียนรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างจุดยืนขององค์การ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและเป็นที่ยอมรับในสังคม

จากสถานการณ์ปัญหาธรรมาภิบาลที่เกิดขึ้นในวงการอุดมศึกษาไทยในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในประเด็นๆ สำคัญดังต่อไปนี้ อันได้แก่ การร้องเรียนเกี่ยวกับความไม่โปร่งใสในบริหารจัดการ การได้มาซึ่งผู้บริหารระดับสูงของ สถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การสรรหาอธิการบดี และการได้มาขององค์ประกอบของสภา หรือ ปัญหาเกิดจากโครงสร้างของ ฝ่ายบริหาร และสภามหาวิทยาลัยซึ่งตามกฎหมาย รวมทั้งขาดผู้รับผิดชอบหลักในการกำกับธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา สิ่งเหล่านี้คือเครื่องสะท้อนถึงการกำกับดูแลที่ไม่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของสภามหาวิทยาลัย และการบริหารมหาวิทยาลัย ย่อมส่งผลถึงภาพลักษณ์ ของมหาวิทยาลัยและวงการอุดมศึกษาไทย และเพื่อให้มหาวิทยาลัยดำเนินงานต่อไปได้ อย่างถูกต้อง หลักสำคัญของการแก้ไขปัญหาในระยะยาวคือการสร้างธรรมาภิบาลให้ เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะตอบโจทย์และก่อให้เกิดในการบริหาร สถาบันอุดมศึกษาบรรลุ ไปสู่ผลสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : คณะอนุกรรมการด้านธรรมาภิบาล ในคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.)

ผลการพิจารณา : ปัญหาด้านธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย ๑) ปัญหาเชิงโครงสร้าง และ ๒) ปัญหาเกี่ยวกับคนหรือบุคลากร เนื่องจาก สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ โครงสร้างในระดับบริหารและสภามหาวิทยาลัยไม่สามารถทำให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุลได้ เนื่องจากระบบการสรรหา ตรวจสอบและประเมินผลที่กระทำเป็นการภายใน เป็นผลทำให้การดำเนินการในกระบวนการต่าง ๆ ในลำดับต่อมามีปัญหาด้านธรรมาภิบาลเช่นเดียวกัน อาทิ การสรรหาหรือประเมินผู้บริหารภายในมหาวิทยาลัย หรือการคัดเลือก ตรวจสอบหรือประเมินผล อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

สำหรับแนวทางหลักในการแก้ปัญหาด้านธรรมาภิบาล แบ่งเป็น ๒ แนวทาง

๑. แนวทางเชิงกฎหมาย (Neutralizing Approaches) เน้นในประเด็นขององค์ประกอบ และวิธีการได้มาซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาและผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา และอาศัยเครื่องมือทางกฎหมาย ในการสนับสนุนในแนวทางนี้ คือ กฎหมายระดับพระราชบัญญัติ และกฎหมายลำดับรอง อาทิ ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งแต่ละประเด็นกำหนดให้ดำเนินการ ๓ ระยะ (ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว) เช่น

- การออกประกาศกระทรวงฯ การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการได้มาซึ่งนายกสภาฯ และกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ฝ่ายบริหารสถาบันอุดมศึกษาเข้ามาควบคุมกรรมการสภาฯ

- การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการได้มาซึ่งอธิการบดี เพื่อให้ให้มีการเอื้อประโยชน์ระหว่างฝ่ายบริหารกับสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละ ๔ ปี แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

- การกำหนดระยะเวลาเร่งรัดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๒ อาทิ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบ (มาตรา ๑๙) การจัดให้มีประมวลจริยธรรมทุกระดับ (มาตรา ๒๐) การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ธรรมาภิบาล หรือบริหารความเสี่ยง และการออกข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา (มาตรา ๒๑)

- ควรเสนอให้คณะรัฐมนตรี มีมติกำหนดคุณสมบัติหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเสนอโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภาฯ และกรรมการสภาฯผู้ทรงคุณวุฒิ และให้มีบุคคลภายนอกเป็นองค์ประกอบ ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเพื่อให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวง อว.ที่ออกตามแนวทางระยะสั้น

- การดำเนินการแก้ไขกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา (ระดับพระราชบัญญัติ) เพื่อให้มีระบบในการกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น

๒. แนวทางการสร้างแรงจูงใจ (Positive Approaches) ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงบวกต่อบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา เช่น

- ประสานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อจัดทำระบบการจัดอันดับองค์กรที่มีธรรมาภิบาล โดยมีตัวชี้วัดที่ชัดเจน และมีการประเมินและจัดอันดับทุกปี โดยเปิดเผยผลต่อสาธารณะ

- ให้รางวัลสถาบันที่มีธรรมาภิบาลสูงจากการจัดอันดับเพื่อส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยพัฒนาธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง

- จัดทำคู่มือประมวลจริยธรรม (Code of conduct guideline) ทุกระดับให้แก่มหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางการบริหารที่ดี

- ขับเคลื่อนการบริหารภายในมหาวิทยาลัยอย่างมีธรรมาภิบาลโดยเฉพาะการบริหารบุคคลงบประมาณ การปลดล็อกข้อจำกัด รวมถึงระบบธรรมาภิบาลผ่านงบประมาณในโปรแกรมการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย (Re – Inventing University) เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

๑) ควรเพิ่มสัดส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในคณะกรรมการสรรหาหรือคณะกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงควรเพิ่มระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารหรืออธิการบดี ให้มีจำนวนปีต่อวาระที่เพิ่มขึ้น แต่ให้มีการดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

๒) ควรสร้างความเข้าใจในกฎหมาย กฎเกณฑ์ หรือข้อบังคับให้แก่ผู้บริหารและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนควรเร่งรัดให้สถาบันอุดมศึกษาในทุกแห่งมีการจัดทำประมวลจริยธรรมเพื่อบังคับใช้แก่ผู้บริหารและบุคลากร

๓) การกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาควรให้ได้สัดส่วนและสมดุลระหว่างความเป็นอิสระและความรับผิดชอบ (Balancing autonomy and accountability) ด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากระบบการอุดมศึกษาแตกต่างจากหน่วยงานทางปกครองที่ใช้ระบบการบังคับบัญชาโดยตรง (Direct command) ดังนั้น ความเป็นอิสระทางวิชาการและการบริหาร จึงเป็นหลักประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาด้วย

๑.๓ แนวทางการดำเนินงานเรื่องระบบธนาคารหน่วยกิตและการเทียบโอน (Credit Bank)

ความเป็นมา : ด้วยทิศทางนโยบายในการพัฒนาประเทศ โครงสร้างประชากรไทย สถานการณ์กระแสโลกาภิวัตน์ที่ประเทศต่าง ๆ มีขีดความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น ส่งผลให้ประเทศไทยต้องปรับตัวและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อยกระดับสมรรถนะและทักษะในทุกช่วงวัยสู่ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งจำเป็นต้องมีระบบการเทียบโอนความรู้ และกลไกสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนการเทียบโอนระหว่างระบบและประเภทการศึกษา และกลไกการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตขึ้น ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มี การดำเนินการและกลไกในการขับเคลื่อนการเทียบโอนระหว่างการทำงานกับภาคการศึกษา และระบบธนาคารหน่วยกิตอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ได้มีการเริ่มดำเนินการในระดับอุดมศึกษา แต่เป็นลักษณะที่หน่วยงานดำเนินการเอง ยังไม่ได้มีผลการรองรับอย่างเป็นรูปธรรมและยังไม่มี การเชื่อมโยงกันเป็นระบบ ในขณะที่พบว่าหลายประเทศได้มีการดำเนินการระบบธนาคารหน่วยกิตและบางประเทศมีนโยบายส่งเสริม ในการใช้ระบบดังกล่าวเพื่อมุ่งเน้นในการพัฒนาตนเองและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้น ระดับอุดมศึกษาของไทยควรมีการเทียบโอนระหว่างระบบและประเภทการศึกษา และมีกลไกการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตที่เป็นระบบและมีความเชื่อมโยงข้อมูลซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ เพื่อทำให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศต่อไป

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

ผลการพิจารณา : ระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System) เป็นระบบการสะสมหน่วยกิตจากการเรียนรู้ที่ได้จากประสบการณ์ การทำงานอาชีพ หรือการฝึกอบรม ทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย โดยให้ผู้เรียนสามารถนำมาเทียบโอนผลการเรียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด แล้วสะสมหน่วยกิตไว้ โดยหน่วยกิตที่สะสมอาจเป็นได้ทั้งหน่วยกิตประเภทความรู้ที่สะสมไว้สำหรับเทียบคุณวุฒิ หรือประเภทสมรรถนะ (ทักษะ) ที่สะสมไว้เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพหรืองาน นอกจากนี้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองจากการที่มีความเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการทำงาน สามารถเข้ามาเรียนใหม่ได้ตลอดเวลา โดยไม่จำกัดอายุ เป็นหนทางแห่งสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยสามารถแบ่งได้ดังนี้ ๑) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒) ระดับอุดมศึกษา ที่เชื่อมโยงกับภาคประกอบการหรือแรงงาน โดยขณะนี้สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง ที่นำระบบธนาคารหน่วยกิตมาใช้ แต่เป็นในลักษณะเฉพาะของแต่ละมหาวิทยาลัยยังไม่ได้เชื่อมโยงกันทั้งระบบ นอกจากนี้ ได้กำหนดกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework – NQF) ซึ่งใช้เป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนากำลังคนสู่มาตรฐานสากลด้วย

ข้อเสนอแนะ

๑) ระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System) ต้องเน้นการศึกษาในทุกระดับ และเชื่อมโยงการศึกษาทั้งระบบ โดยให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เน้นภารกิจวางกรอบนโยบายและการออกกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องต่อการขับเคลื่อนระบบ นอกจากนี้ ควรร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นต้น เพื่อออกแบบหลักสูตรและจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

๒) การพัฒนาระบบดิจิทัลแพลตฟอร์ม เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต

๓) ควรประชาสัมพันธ์เรื่องธนาคารหน่วยกิตและการเทียบโอน ให้เป็นที่รับรู้แก่บุคคลทั่วไป เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและให้เกิดความเชื่อมั่นที่จะทำให้ปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมที่มีต่อระบบสะสมหน่วยกิตหรือการเทียบโอนมากขึ้น

๔) ควรจัดให้มีหน่วยงานกลาง เพื่อเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการพัฒนาธนาคารหน่วยกิต และมาตรฐานการเทียบโอน

๑.๕ พิจารณาแนวนโยบายการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาทั้งระบบ

ความเป็นมา : แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) มีเป้าหมายให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ยกระดับคุณภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย ๕ กิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญ (Big Rocks) ดังนี้ ๑) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ๒) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้การสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ๓) การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ๔) การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกการปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่จ้างงานและการสร้างงาน ๕) การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืนซึ่งอาศัยเครื่องมือทางกฎหมาย อาทิ ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. (อยู่ระหว่างการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย) เป็นกลไกขับเคลื่อนในการสร้างภาคีเครือข่ายทางสังคม การกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา การทดลองต้นแบบปฏิรูป การบูรณาการการจัดการข้อมูลสารสนเทศ Big Data และเพื่อการเปลี่ยนโลกทัศน์ทางการศึกษาของสาธารณชน

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผลการพิจารณา : ความคืบหน้าในการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาของสภาการศึกษา ได้แก่ ๑) การร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ลงนามเสนอคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว และได้เตรียมแผนการดำเนินการเกี่ยวกับกฎ ระเบียบต่างๆ เพื่อรองรับภารกิจงาน ๒) แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ผ่านคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว และมีการวางแผนติดตามความก้าวหน้าตามกิจกรรมสำคัญ ๆ ๓) แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่การปฏิบัติ ๔) ระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ได้ทำการศึกษาร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เน้นการศึกษาขั้นพื้นฐาน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (เน้นระดับอุดมศึกษาที่เชื่อมโยงภาคแรงงาน) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (๘ แห่ง) (เน้นการพัฒนาระบบคลังหน่วยกิตเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต) เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

๑) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ควรออกแบบ (Implementation Plan) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการ พร้อมนำแผนไปปฏิบัติได้มีประสิทธิภาพรองรับที่ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้มีประสิทธิภาพ

๒) ควรลดจำนวนและขั้นตอนการทำงานในรูปแบบคณะกรรมการที่มีมากเกินไปและมีภารกิจที่ซ้ำซ้อน ตลอดจนปรับวิธีคิดให้เน้นกลไกการจัดการเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมุ่งเป้า และลดการใช้งบประมาณ

๓) ควรมีการบูรณาการ (Integrated) ฐานข้อมูล (Big Data) ที่เกี่ยวกับบุคคลหรือประชากรระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๔) หน่วยงานในระดับนโยบายควรให้ความสำคัญในประเด็นปัญหา (Pain Point) เพื่อเชื่อมโยงกับประเด็นหลักของแผนปฏิรูปประเทศ

๕) ควรพิจารณาระบบการตอบแทน (Reward System) เพื่อจูงใจบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถดำเนินการตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าประสงค์ ตลอดจนการเพิ่มพูนทักษะ (Reskill) การพัฒนาทักษะ (Upskill) รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจในแผนดำเนินการ และวัตถุประสงค์อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

๑.๕ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ตลอดจนสภาพปัญหา อุปสรรค มาตรการในการลดผลกระทบและช่วยเหลือนักศึกษา

ความเป็นมา : พิจารณารับทราบข้อมูลแนวทางทางการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ตลอดจนสภาพปัญหา อุปสรรค มาตรการในการลดผลกระทบและช่วยเหลือนักศึกษา

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : ผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีทั้ง ๔ แห่ง

ผลการพิจารณา /ข้อเสนอแนะ :

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) ภาครัฐควรเร่งดำเนินการจัดให้มีการเข้าถึงการศึกษาด้วยระบบอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมภารกิจการเรียน การสอนของมหาวิทยาลัย และการจัดกิจกรรมพัฒนาชุมชน (โดยมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย) อย่างน้อย ๖ เดือน โดยอาจใช้กลไกของกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

๒) การสร้างงาน/รายได้ภายใต้บริบทใหม่ให้กับนักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรเร่งจัดทำข้อเสนอโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (โครงการ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย) เพิ่มเติมจากที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อให้ครอบคลุมทุกตำบลในประเทศไทย โดยเสนอให้มีการจ้างงานเพิ่มเติมจากเดิมจ้างงาน ๕ คนต่อตำบลเพิ่มเป็น ๑๐ คนต่อตำบล โดยในช่วงสถานการณ์การระบาดควรเน้นการจ้างงานโดยเร็วในพื้นที่ที่ไม่มีการระบาดเป็นลำดับแรก

๓. การช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาให้กับนิสิต นักศึกษาในระดับปริญญาตรี ได้แก่ กรณีที่ ๑ การช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาในระบบทั้งหมดทั่วประเทศ จำนวน ๑.๕ ล้านคน คนละ ๑๕,๐๐๐ บาท จะใช้งบประมาณ ๒๒,๕๐๐ ล้านบาท หรือกรณีที่ ๒ การช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาในจำนวนครึ่งหนึ่งของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด ประมาณ ๗.๕ แสนคน คนละ ๑๕,๐๐๐ บาท จะใช้งบประมาณ ๑๑,๒๕๐ ล้านบาท โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อาจเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณดังกล่าวจากราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

๔. การลดภาระค่าเทอมนักศึกษาและค่าหอพัก พบว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีการประสานขอความร่วมมือให้แต่ละมหาวิทยาลัยดำเนินการในการลดภาระค่าเทอมและแบ่งเบาภาระในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับการดำเนินการในช่วงการระบาดครั้งแรก อย่างไรก็ตาม ด้วยข้อจำกัดของแต่ละมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพแตกต่างกัน การให้ความช่วยเหลือนักศึกษาในรูปแบบดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานมหาวิทยาลัย อีกทั้ง การจัดสรร

งบประมาณแต่ละปีจะมีการปรับลดงบประมาณในส่วนของงบดำเนินงานลงทุกปี ดังนั้น จึงพิจารณาเห็นว่าจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) สำนักงบประมาณไม่ควรปรับลดงบดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๕. ควรมีแนวทางในการปรับหลักเกณฑ์ที่เป็นข้อจำกัดตามกฎหมายแรงงานที่เอื้อต่อการทำงานพิเศษของนักเรียนนักศึกษา เช่น การกำหนดให้ผู้ประกอบการสามารถจ้างนักเรียนนักศึกษาเป็นรายชั่วโมงได้

๖. ความร่วมมือด้านประชาสัมพันธ์เพื่อกระจายข้อมูล/เผยแพร่นโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ มหาวิทยาลัยทุกแห่งควรมีศูนย์รับเรื่องปัญหาเร่งด่วนของนักศึกษาในช่วงสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อเป็นการเปิดช่องทางการสื่อสารให้นักศึกษาที่มีความเดือดร้อนสามารถแจ้งแต่ละมหาวิทยาลัยได้โดยตรง

๑.๖ เรื่อง มาตรการและแนวทางการดำเนินงานช่วยเหลือนักศึกษาที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมา : จากสภาพปัญหาการระบาดของไวรัส COVID - 19 นอกจากส่งผลกระทบต่อสุขภาพโดยตรง ยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยอย่างรุนแรงในหลายมิติ ทั้งในการท่องเที่ยวและบริหาร การชะลอการลงทุน การปรับลดคนงาน การปรับลดค่าจ้าง ด้านการปิดสถานประกอบการ การจ้างงานที่ลดลง จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อนักศึกษา

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว จึงได้พิจารณาศึกษาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยในแต่ละพื้นที่ดำเนินการบูรณาการความช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนนักศึกษาที่อาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว ร่วมกับจังหวัดและชุมชนท้องถิ่น ในการเพิ่มทักษะและการเรียนรู้ในการประกอบอาชีพ การดำรงชีพ และการสำรวจเพื่อให้ความช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่น

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผลการพิจารณา : โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ หรือ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย) “โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ หรือ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย)” เป็นโครงการตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ และได้รับการอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่อังคารที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ กรอบวงเงินงบประมาณ ๑๐,๖๒๙.๖๐๐ ล้านบาท

รายละเอียดการดำเนินโครงการ ดังนี้ ๑) พื้นที่ปฏิบัติงาน (นำร่อง) ใน ๓,๐๐๐ ตำบล (ร้อยละ ๔๐ ของประเทศ) ผ่านกลไกความรับผิดชอบของ ๗๖ มหาวิทยาลัย ๒) ลักษณะการจ้างงาน จำนวน ๒๐ คน/ตำบล ทั้งหมดรวม ๖๐,๐๐๐ คน ประกอบด้วยบุคลากร ๓ ประเภท ได้แก่ ก.บัณฑิตที่จบการศึกษาใหม่ จำนวน ๑๐ คน/ตำบล ข. นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ จำนวน ๕ คน และ ค. ประชาชนในพื้นที่ จำนวน ๕ คน ๓) เน้นการพัฒนาพื้นที่แบบมุ่งเป้าและบูรณาการแบบองค์รวม โดยมหาวิทยาลัยในพื้นที่เป็นหน่วยรับผิดชอบ ๔) ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาทักษะ เช่น ทักษะชีวิต ทักษะการประกอบอาชีพ และทักษะด้านจริยธรรมและวัฒนธรรม และ ๕) ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี (เริ่มต้นโครงการเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๔ และกำหนดสิ้นสุดโครงการในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔) ทั้งนี้ ได้เริ่มส่งบุคลากรไปประจำในแต่ละพื้นที่ปฏิบัติงานเมื่อ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา

ข้อเสนอแนะ

๑) ควรสรุปผลการดำเนินโครงการทั้งจุดแข็งและจุดบกพร่องเพื่อเป็นต้นแบบ (Model) ที่จะนำไปพัฒนาและต่อยอดต่อไป

๒) การดำเนินงานตามโครงการฯ ควรผลักดันให้เกิดการจ้างงานในท้องถิ่นหรือพื้นที่อย่างจริงจัง และตรงตามความต้องการของคนในพื้นที่อย่างแท้จริง ตลอดจนมีส่วนกระตุ้นให้เกิดสำนึกของนักศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่หรือชุมชนของตน

๓) อาจารย์มหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่ด้านการเผยแพร่องค์ความรู้ (Knowledge) ให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่ที่รับผิดชอบนั้น ๆ ต้องมีส่วนร่วม (Engage) หรือบทบาทในการลงพื้นที่ให้มากขึ้นเพื่อรับทราบปัญหาที่แท้จริงของพื้นที่

๔) ระยะเวลาในการดำเนินโครงการฯ สั้นเกินไป จึงควรพิจารณาขยายการดำเนินโครงการฯ ในระยะเวลาที่ยาวกว่า ๑ – ๓ ปี เพื่อให้เกิดผลในระยะยาวที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน

๑.๗ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานและการพัฒนาโครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา เพื่อรองรับการศึกษาทั้งระบบ ตลอดจนสภาพปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

ความเป็นมา : โครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (Inter University Network : UniNet) ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นโครงการที่ให้บริการการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber) ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักในการให้บริการไปสู่ผู้รับบริการหรือสถานศึกษาให้สามารถเข้าถึงเนื้อหา (Content) ต่าง ๆ ได้ อาทิ บริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้น (Reference Database) บริการฐานข้อมูลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ เครือข่ายระบบห้องสมุด เครือข่ายเพื่อการศึกษาและวิจัยนานาชาติ รวมไปถึงแพลตฟอร์ม Thai MOOC ด้วย

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย

ผลการพิจารณา :

Thai MOOC เป็นแพลตฟอร์ม (Platform) ที่สนับสนุนในด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิด (Thailand Massive Open Online Course) ภายใต้การกำกับดูแลของโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University : TCU) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นช่องทางการแสวงหาความรู้ ไม่มีค่าใช้จ่าย และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา สอดคล้องกับแนวคิด “การเรียนรู้ตลอดชีวิต” (Lifelong Learning) โดยมีการจัดชุดรายวิชาออนไลน์กว่า ๑๑ หมวดหมู่ ๕๐๖ รายวิชา (Courses) ที่ได้รับความร่วมมือในการผลิต แลกเปลี่ยน และพัฒนาเนื้อหา (Content) จากมหาวิทยาลัยและองค์กรชั้นนำทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ที่ผ่านมามีผู้เรียนที่เรียนจบและได้รับประกาศนียบัตร

(Certificate) จำนวน ๒๘๗,๑๒๗ คน และเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19)

ข้อเสนอแนะ

๑) ควรสร้างการมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรด้านการศึกษาร่วมกัน (ทั้งโครงข่ายพื้นฐาน เนื้อหา และบุคลากร) เพื่อลดต้นทุนด้านการศึกษาและพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้แห่งชาติให้เกิดขึ้นจริง

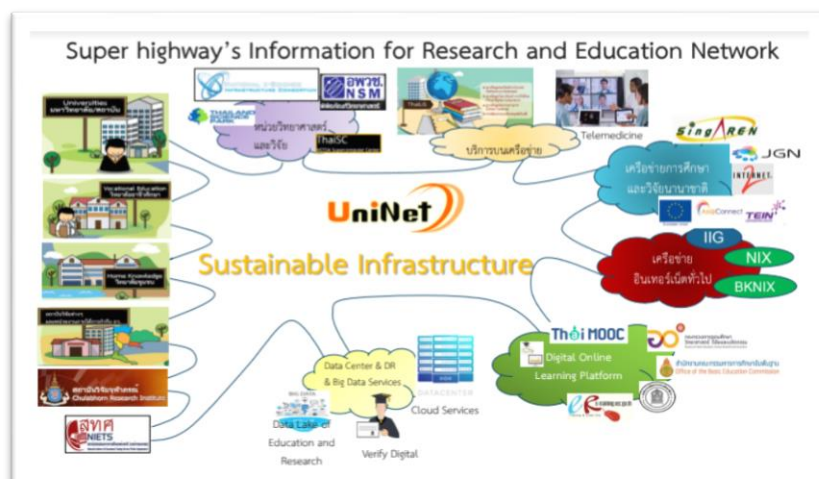
๒) ควรให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการและวางระบบโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ของเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (Inter University Network : UniNet) โดยอาจมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและหน่วยงานที่มีความพร้อมเป็นผู้รับผิดชอบหลัก

๓) ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรหรือชุดวิชาต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น การพัฒนาทักษะของคนและทักษะอาชีพในชุมชน การสร้างความรู้เรื่องการต่อต้านการทุจริต (Anti - Corruption) การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในรูปของคลิปวิดีโอสั้น ๆ ในการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา และการฝึกทักษะการปฏิบัติเสมือนจริง (Virtual Practice) เป็นต้น

๔) ควรมีระบบแนะนำเนื้อหา (Recommend) และจัดกลุ่มหรือหมวดหมู่ในแต่ละรายวิชา บนแพลตฟอร์ม สำหรับผู้ที่มีความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ด้วย

๕) ควรมีระบบการประเมิน (Assessment) และให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อเนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ บนแพลตฟอร์มจากผู้ใช้บริการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเนื้อหาที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ควรมีการสร้างแรงจูงใจในการผลิตเนื้อหาผ่านระบบการประเมินและรางวัลตามรายวิชานั้น ๆ

๖) สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University : TCU) และสภาการศึกษา ควรหารือข้อสรุปร่วมกันในการจัดทำแผนดำเนินการ และข้อเสนอแนะ เพื่อเสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการผลักดันให้เกิดแพลตฟอร์มการเรียนรู้แห่งชาติ ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาให้มีความทันสมัย เป็นรูปธรรม ลดความซ้ำซ้อน สามารถเกิดการใช้งานร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

๑.๘ พิจารณาแนวทางการเสนอคำขอรับการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๖๕ ของแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัยและสภาพปัญหา อุปสรรคในการบริหารจัดการงบประมาณในปีที่ผ่านมา

ความเป็นมา : พิจารณาเพื่อเตรียมความพร้อมในการพิจารณาข้อสังเกต และข้อเสนอแนะสำหรับประกอบการพิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : ผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีทั้ง ๔ แห่ง

ผลการพิจารณา : ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓,๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เป็นการจัดทำงบประมาณ ขาดดุล ๗๐๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยวงเงินงบประมาณรายจ่ายลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๘๕,๙๖๒.๕ ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ ๕.๖๖ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านการจัดเก็บรายได้ ของรัฐบาล ที่ประมาณการว่าจะจัดเก็บรายได้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้จำนวน ๒.๔ ล้านล้านบาท

สำหรับงบประมาณที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คาดว่าจะได้รับการจัดสรร มีวงเงินงบประมาณ ๑๒๔,๑๘๒ ล้านบาท ลดลง ๓,๙๔๔ ล้านบาท ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อการทำงานของมหาวิทยาลัยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลถูกปรับลดงบประมาณ ในแผนงานบูรณาการ กว่าร้อยละ ๔๑ โดยเฉพาะงบดำเนินงาน ค่าวัสดุฝึกทางการศึกษา รวมถึงงบสำหรับการดำเนินงาน ในเชิงพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในระดับกลุ่มจังหวัดและระหว่างกลุ่มมหาวิทยาลัยด้วยกัน ซึ่งมหาวิทยาลัย ต้องแก้ปัญหาด้วยการนำเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยมาใช้ และอาจจะส่งผลกระทบต่อแผน งบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้การปรับลดงบประมาณในส่วนของการใช้จ่ายด้านการพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษา จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพ นักศึกษา อาจารย์ หลักสูตรของมหาวิทยาลัย ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ถูกปรับลดงบประมาณตามแผนงานยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบกับไม่ได้รับจัดสรร งบประมาณในแผนงานบูรณาการ จะต้องดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ในพื้นที่ นอกจากนี้ ยังถูกปรับลดค่าวัสดุการศึกษาลงร้อยละ ๕๐ และค่าสาธารณูปโภค ร้อยละ ๕ อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ:

๑) กลุ่มมหาวิทยาลัยควรพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของโครงการหรือแผนงานที่จะดำเนินการในงบประมาณนี้อย่างละเอียดรอบคอบ มีตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม และคำนึงถึงข้อจำกัดในการอนุมัติงบประมาณด้วย

๒) กลุ่มมหาวิทยาลัยมุ่งยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ (Area - Based & Community) ซึ่งจะต้องดำเนินโครงการตามนโยบายของรัฐบาล เช่น โครงการยกระดับเศรษฐกิจ และสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ หรือ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย (U2T)) ดังนั้น งบประมาณที่จะได้รับจัดสรร หากปรับลดย่อมมีผลต่อการดำเนินโครงการ

๓) งบประมาณ (ที่มีบุคลากรในหน่วยงานในสถานะพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่) ควรพิจารณาจัดสรรในรูปแบบของ Block grant เพื่อเกิดความยืดหยุ่นและคล่องตัวในการบริหารงานด้านบุคลากรของมหาวิทยาลัย

๔) ความไม่ชัดเจนของกฎหมายลำดับรองที่รองรับแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ เป็นสาเหตุประการหนึ่ง ที่ทำให้การพิจารณางบประมาณของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ถูกปรับลด และไม่ได้รับจัดสรรจากหน่วยงานพิจารณา ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งรัดการกระบวนการตรา และการใช้บังคับกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้เกิดรูปธรรม เช่น การจัดประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา (ส่งผลกระทบต่อโครงการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย Re - Inventing University) การเปิดเผยผลดำเนินการให้กับสาธารณะรับทราบ มาตรการสนับสนุนการพัฒนาเพื่อประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการอุดมศึกษา (Sandbox) เป็นต้น

๕) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและกลุ่มมหาวิทยาลัย ควรสร้างความเข้าใจร่วมกับสำนักงานงบประมาณ ซึ่งเป็นหน่วยงานพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ให้เข้าใจถึงสถานการณ์และแนวคิดเกี่ยวกับงบประมาณของมหาวิทยาลัย เพื่อให้การจัดสรรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๙ พิจารณาการเตรียมความพร้อมในการเปิดภาคเรียนของสถาบันอุดมศึกษาในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) การฉีดวัคซีนให้แก่บุคลากรทางการศึกษาและนักศึกษา ตลอดจนพิจารณาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๖๕ ของแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัย

ความเป็นมา : พิจารณาศึกษาข้อมูลการเตรียมความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาในการเปิดภาคเรียนของสถาบันอุดมศึกษาในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) การฉีดวัคซีนให้แก่บุคลากรทางการศึกษาและนักศึกษา ตลอดจนพิจารณาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๖๕

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : ผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีทั้ง ๔ แห่ง

ผลการพิจารณา :

๑) พิจารณาการเตรียมความพร้อมในการเปิดภาคเรียนของสถาบันอุดมศึกษาในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ กำหนดเปิดภาคเรียนในช่วงกลางเดือนมิถุนายน - ต้นเดือนสิงหาคม

ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ โดยจัดการเตรียมระบบออนไลน์และอุปกรณ์ให้มีความพร้อมเพื่อรองรับการปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้เป็นแบบผสมผสานทั้งระบบออนไลน์ (Online) และการเรียนการสอนในห้องเรียน (Onsite) โดยกำหนดนักศึกษาจำนวนไม่เกิน ๓๐ คนต่อห้อง

๒) การฉีดวัคซีนให้แก่บุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษากลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีบุคลากรทางการศึกษาและนักศึกษา ได้รับการฉีดวัคซีนไปแล้วเป็นจำนวน ๓,๖๕๔ คน จาก ๑๖๔,๑๔๔ คน กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีบุคลากรทางการศึกษาได้รับการฉีดวัคซีน จำนวน ๙,๖๐๓ คน จาก ๓๒,๖๗๙ คน และมีนักศึกษาได้รับการฉีดวัคซีนไปแล้วจำนวน ๒,๒๐๐ คน จากจำนวน ๓๘๒,๘๑๓ คน ทั้งนี้ ทางมหาวิทยาลัยกลุ่มราชภัฏ อยู่ระหว่างประสานขอรับจัดสรรวัคซีนเพิ่มเติมจากส่วนจังหวัด ในส่วนมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เช่น โครงการฉีดวัคซีนของโรงพยาบาลเจ้าคุณทหาร สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) ได้มีการจัดตั้งศูนย์ฉีดวัคซีน เป้าหมายการฉีด จำนวน ๑๓๐,๐๐๐ โดส ให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่มีโรงพยาบาลรองรับซึ่งได้ทำการฉีดไปแล้ว ๑๗,๒๒๕ โดส อย่างไรก็ตาม จะดำเนินการเร่งฉีดอย่างต่อเนื่อง หากได้รับจัดสรรวัคซีนเข้ามาเพิ่มเติม

๓) พิจารณาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๖๕ ของแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัย กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล งบประมาณที่ได้รับจัดสรรส่วนใหญ่ ร้อยละ ๙๐ เป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร และค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามภารกิจพื้นฐาน ส่วนค่าวัสดุการศึกษาลดลงกว่าร้อยละ ๕๐ จึงส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนที่เน้นเพิ่มทักษะและวิชาชีพเฉพาะทางให้กับนักศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยภาพรวมงบประมาณถูกปรับลดลง ซึ่งมีความกังวลว่าอาจส่งผลกระทบต่อลงพื้นที่และเข้าไปดำเนินโครงการพัฒนาต่าง ๆ ของนักศึกษา สำหรับกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ถูกปรับลดงบประมาณ อาทิ ค่าสาธารณูปโภค ทำให้มหาวิทยาลัยต้องแบกรับภาระเพิ่มขึ้น รวมถึงงบประมาณในการลงทุนซึ่งส่งผลกระทบต่อจัดหาครุภัณฑ์ และการปรับปรุงซ่อมแซมห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ซึ่งจะส่งผลให้ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ และที่สำคัญ คือ การปรับลดงบประมาณค่าวัสดุการศึกษา อย่างต่อเนื่องร้อยละ ๑๐๐ ตั้งแต่ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ซึ่งส่งผลกระทบต่อเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติการที่ไม่สามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ :

๑) มหาวิทยาลัยควรพิจารณาทบทวนโครงการที่ก่อให้เกิดการจ้างงานและกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากในระดับพื้นที่ อาทิ โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ) โดยอาจเพิ่มอัตราและขยายระยะเวลาการจ้างงานให้เพิ่มขึ้น และควรรวบรวมข้อมูลความสำเร็จของโครงการดังกล่าวในแต่ละมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นข้อมูลรายงานต่อคณะกรรมการฯ ให้รับทราบต่อไป

๒) ทปอ. ในแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัย ควรพิจารณาเสนอโครงการเพื่อขอใช้เงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยชี้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาทุนมนุษย์ การผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ นอกจากนี้ ควรพิจารณาการจ้างพนักงานราชการเฉพาะกิจ ๑๐,๐๐๐ อัตรา เพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด - ๑๙ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๔

๓) ปัญหางบประมาณโดยภาพรวมของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งถูกปรับลดลงเป็นสิ่งที่ท้าทายต่อการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องบริหารงบประมาณภายใต้ข้อจำกัดให้ดีที่สุด ดังนั้น การพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัย (Re – Inventing University) จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อสถานการณ์นี้ กล่าวคือ มหาวิทยาลัยควรปรับเปลี่ยนวิถีคิด วิธีการทำงานหลัก (Core - Process) มุ่งความเป็นเลิศทางวิชาการระดับ World Class ในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญ (อาจมีหลายสาขาก็ได้) อีกทั้ง ควรพัฒนาองค์ความรู้หลักในแง่ของ Digital Transformation การจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ และมีความยืดหยุ่นในการจัดการหรือพัฒนามนุษย์ในทุกช่วงวัย จึงจะทำให้สถาบันอุดมศึกษามีความยั่งยืนต่อไปในอนาคต

๑.๑๐ พิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการโครงการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

ความเป็นมา : แนวคิดในการพัฒนา Learning Platform ทั้งระบบ (NDLP) นั้น มีการศึกษาพบว่า การศึกษาไทยสร้างนิเวศทางการศึกษาในการจัดระบบเพื่อให้เกิดการตอบสนองทุกช่วงวัยที่สามารถหลอมรวมกันได้ในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน แต่ต่างวัตถุประสงค์ แล้วเมื่อส่องแว่นขยายลงในแต่ละกลุ่มการศึกษาตลอดชีวิต ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงวัยชรา การศึกษาล้วนแต่มีเป้าหมายเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ส่งผลกระทบต่อสังคม สามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือและเป็นแพลตฟอร์ม ในการเชื่อมโยงทุกสิ่งเข้าด้วยกัน โดยใช้กระบวนการมุ่งสู่เป้าหมายการศึกษาที่เป็นองค์รวมและสำหรับทุกคน (Education for All)

แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ เป็นแนวคิดเชิงปฏิบัติการเพื่อใช้เทคโนโลยีในการเปลี่ยนผ่านคุณภาพของการศึกษาทั้งระบบนิเวศด้วยกลไกของดิจิทัล เป็นการแยกข้อมูล (Segregate) แต่เชื่อมโยงคนทุกช่วงวัย เพื่อผลิตภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่สร้างสรรค์และยั่งยืน แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ จึงสามารถแยกเป็นภาคส่วนที่มีระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงเข้าด้วยกัน โดยสามารถแสดงผลในการอธิบายสถานภาพ คาดเดาทำนาย ปัญหาและการแก้ไข ตามปัจจัยตัวแปรทางการศึกษาที่เก็บไว้ในแต่ละฐานข้อมูล ตัวอย่างเช่น การพัฒนาและประกันคุณภาพหลักสูตรความรู้และสารสนเทศ วิทยาวิธีการสอน การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ข้อมูลการเรียนรู้สามารถแสดงถึงคุณภาพของผู้สอนที่บ่งบอกวิทยฐานะวิชาชีพ ระบบการบริหารในสถานศึกษา แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ เป็นนิเวศน์ทางการศึกษาที่หลอมรวมบุคคลจากข้อมูลทางการศึกษาในระบบและตามอัธยาศัยเข้าด้วยกัน

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ผลการพิจารณา : แนวทางการดำเนินงานด้านพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา สภาการศึกษาได้ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล พร้อมทั้ง จัดตั้งคณะทำงาน ๒ คณะ ได้แก่ (๑) คณะทำงานพลิกโฉมการเรียนรู้ด้วยระบบดิจิทัล ซึ่งได้ดำเนินแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัล

แพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาระบบและกลไก การพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท พร้อมทั้ง ดำเนินการ จัดทำมาตรฐานตัวชี้วัดหลักสูตรในแพลตฟอร์มให้มีมาตรฐานคุณภาพตามหลักสากล โดยได้มีการนำ มาตรฐานจากโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thai Mooc) มาปรับใช้ และ (๒) คณะทำงานขับเคลื่อน ฐานข้อมูล (Big data) ด้านการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัล แพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา และพัฒนาฐานข้อมูล (Big data) ทางด้านการศึกษาโดยบูรณาการข้อมูล กับกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเอกชน และเครือข่าย ด้านการศึกษาในต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

๑) การจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา ควรมีเป้าหมาย เพื่อเตรียมทรัพยากรมนุษย์เพื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นอกเหนือจากการตอบโจทย์การศึกษา ในและนอกระบบสถานศึกษาหรือโรงเรียน ด้วยเหตุที่มีข้อจำกัดในการผลิตเนื้อหา (Content) ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

๒) ควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูล (Big data) ให้เป็นระบบภายใต้การเรียนรู้เดียวกัน โดยประกอบไปด้วยระบบย่อยที่เชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อลดงบประมาณและลดความซ้ำซ้อน ในการจัดทำระบบฐานข้อมูล (Big data)

๓) ควรพัฒนาให้เป็นรูปแบบการบริการแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้ (Platform for Learning Service) เพื่อเป็นแพลตฟอร์มกลางที่เกี่ยวกับ Learning Resource Directory Portal กล่าวคือ เป็นแหล่งรวมของเนื้อหา (Content) และการเรียนรู้ โดยมีการวิเคราะห์ คัดกรอง หรือแนะนำให้ผู้สนใจ เรียนรู้ให้สามารถมีทางเลือกและเข้าใจในเป้าหมายที่ได้จากการเรียนรู้ (Learning Outcome) ได้ชัดเจน อีกทั้ง นำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่สูงกว่าในระบบการศึกษาปกติ

นอกจากนั้น รูปแบบของแพลตฟอร์ม ควรมีการจัดทำในรูปแบบแพลตฟอร์มสำหรับการ เรียนรู้ (Platform Learning Service) โดยประกอบไปด้วย ๒ หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรระดับย่อย (Micro Content) และหลักสูตรระยะสั้น (Short Time Content) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้ง จัดทำมาตรฐานตัวชี้วัดหลักสูตรเพื่อพัฒนาหลักสูตร (Content) ให้มีคุณภาพเทียบเท่าในระดับสากล

๔) การจัดรูปแบบแพลตฟอร์มควรมีการจัดกลุ่มหลักสูตร (Content) ให้เป็นหมวดหมู่ ต่าง ๆ พร้อมทั้ง จัดทำระบบเทียบหน่วยกิตหรือทักษะ (Skill) เมื่อนักเรียนนักศึกษาเรียนครบหลักสูตร สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

๕) ควรสร้างความร่วมมือและบูรณาการร่วมกับภาคเอกชน ทั้งในเรื่องการสนับสนุน ทรัพยากรและสร้างเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรมของสถาบันฯ

๑.๑๑ พิจารณารับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และสภาพปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางการแก้ไข

ความเป็นมา : สภาพปัญหาการผลิตครูและการพัฒนาครูที่มีความหลากหลายทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพยังไม่สอดคล้องกับความต้องการและแนวโน้มของการศึกษาและสังคม กลไกและระบบการผลิตครูและพัฒนาครู รวมทั้งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพครูที่แยกส่วนกันยังไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ตัวแปรหรือองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูและพัฒนาครู ได้แก่ กลไกและระบบการคัดกรองและการใช้ครูที่แตกต่างกัน ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการ และมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยแนวทางการผลิตและการพัฒนาครูต้องมุ่งเน้นให้บรรลุจุดมุ่งหมายและเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาตามรัฐธรรมนูญ หลักกฎหมาย หลักนโยบายและแผน และหลักวิชาการที่สอดคล้องกัน

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : กองส่งเสริมและพัฒนากำลังคน สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผลการพิจารณา : โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานผลิตและหน่วยงานผู้ใช้ครู ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และ กรุงเทพมหานคร (กทม.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตครูระบบจำกัดรับด้วยการประกันการมีงานทำ โดยคัดเลือกผู้เรียนในพื้นที่จากระบบกลางที่คัดเลือกพร้อมกันทั้งประเทศ ในระหว่างการศึกษาจะมีการพัฒนาและเพิ่มพูนศักยภาพในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน และเมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการครูในพื้นที่ตามภูมิลำเนาของผู้เรียน

เป้าหมายในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ ๑๐ รุ่น จำนวน ๔๘,๓๗๔ คน โดยบรรจุตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ ซึ่งการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ให้ดำเนินการเฉพาะระยะที่ ๑ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ ดำเนินการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการไปแล้วจำนวน ๘ รุ่น รวมจำนวนทั้งสิ้น ๒๓,๙๖๔ คน โดยบรรจุไปแล้วจำนวน ๕ รุ่น ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๑๔,๘๖๗ คน และอยู่ระหว่างศึกษาในสถาบันฝ่ายผลิตจำนวน ๓ รุ่น รวมทั้งสิ้น ๘,๑๖๔ คน ทั้งนี้ จะดำเนินการบรรจุเข้ารับราชการครูตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ ต่อไป

ข้อเสนอแนะ : โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการยกระดับการพัฒนาการศึกษาของประเทศ อย่างไรก็ตาม ควรพิจารณาทบทวนเพื่อปรับปรุงวิธีการดำเนินการหรือเป้าหมายของโครงการให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและสถานการณ์ด้านงบประมาณที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงควรสำรวจความต้องการแท้จริงในสาขาวิชาชีพใหม่ ๆ ของแต่ละพื้นที่ นอกจากนั้น ควรพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ เช่น ทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะช่างฝีมือ ทักษะด้านเทคโนโลยี เป็นต้น

๑.๑๒ พิจารณาข้อมูลแนวทางการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย และความสอดคล้องกับระเบียบวิธีการในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก

ความเป็นมา : การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพเชิงลึกและการจัดอันดับของสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูล Country Insights Dashboard (CID) มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าสู่ระบบการจัดอันดับโดยสถาบันจัดอันดับชั้นนำของโลก

(THE University Impact Rankings) ซึ่งเป็นหนึ่งในแนวทางการยกระดับสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล ดำเนินการโดยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

โดยเป็นการศึกษาตามหลักเกณฑ์ของสถาบันจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก Times Higher Education University Rankings (THE) และเปรียบเทียบระหว่างอันดับมหาวิทยาลัยทั่วโลกกับอันดับมหาวิทยาลัยไทย ซึ่งมีเกณฑ์หลัก ได้แก่ ตัวชี้วัดจากการสอน (Teaching) ตัวชี้วัดจากงานวิจัย (Research) ตัวชี้วัดจากการอ้างอิงงานวิจัยหรืองานวิชาการ (Citations) ตัวชี้วัดจากมุมมองด้านความเป็นนานาชาติ (International Outlook) ตัวชี้วัดจากรายได้ทางอุตสาหกรรม นวัตกรรมที่เป็นสิ่งใหม่ในวงวิชาการที่มหาวิทยาลัยได้คิดค้นขึ้น (Industry income) ทั้งนี้ ทางคณะผู้ศึกษาได้จัดทำรายงานและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการยกระดับสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากลเพื่อเสนอกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมต่อไป

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมรับทราบและเห็นควรให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มมหาวิทยาลัยใน ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ ในการประชุมครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะ

๑) การจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก (World University Rankings) ถือเป็นภาพสะท้อนต่อภาพรวมของมหาวิทยาลัย รวมถึงระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ดังนั้น ควรมีการนำหลักเกณฑ์ในแต่ละด้านของสถาบันการจัดอันดับมาพิจารณาเพื่อกำหนดเป้าหมายหรือทิศทางเพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดจุดแข็งจุดอ่อน ตลอดจนเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยไทย

๒) มหาวิทยาลัยตามกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๔ โดยเฉพาะกลุ่มการพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก และกลุ่มการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริม

การสร้างนวัตกรรม ควรเกิดการแข่งขันและสร้างผลงานตามหลักเกณฑ์ตัวชี้วัดในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของ Times Higher Education University Rankings (THE) ให้เพิ่มมากขึ้น

๓) ควรทำความเข้าใจและมุ่งเน้นในเรื่องอัตลักษณ์ รวมถึงภารกิจเฉพาะของแต่ละมหาวิทยาลัยด้วย นอกจากนี้ ควรเลือกใช้หลักเกณฑ์บางประการในการนำมาชี้วัด เพื่อให้ทราบถึงอันดับเฉพาะด้านของมหาวิทยาลัย

๑.๑๓ พิจารณาความคืบหน้าการดำเนินการเพื่อเสนอขอจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตมุกดาหาร

ความเป็นมา : การจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตมุกดาหาร เป็นโครงการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น ที่ต้องการขยายโอกาสทางการศึกษาและการวิจัยและจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร การศึกษา วิจัย และพัฒนาสู่ระดับภูมิภาค รวมถึงเพื่อขับเคลื่อนการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออกตะวันตก (East West Economic Corridor : EWEC) และเพื่อขับเคลื่อนจังหวัดมุกดาหารให้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มโขง (Greater Mekong Sub Greater : GMS) ทั้งในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ การค้า อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว

ที่ผ่านมาได้ดำเนินการในขั้นตอนในระยะเวลาต่าง ๆ คือ ระยะเวลาที่ ๑ การเตรียมความพร้อมการจัดตั้งสำนักงานประสานงานด้านวิชาการ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมขับเคลื่อนการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตมุกดาหาร ตามคำสั่งจังหวัดมุกดาหารที่ ๓๔๒๙/๒๕๒๓ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ ระยะเวลาที่ ๒ การเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ ประสานงานการขอใช้อาคารสถานที่ หน่วยงานทางการศึกษาเพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์ประสานงาน หรือขอใช้พื้นที่ก่อสร้างในจังหวัดมุกดาหาร เพื่อจัดทำโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตมุกดาหาร โดยการจัดทำข้อมูลพื้นฐานแผนการเตรียมความพร้อมการจัดการศึกษา ระยะเวลาที่ ๓ การเตรียมความพร้อมข้อมูลด้านวิชาการ เพื่อจัดตั้งคณะสาขาวิชา จัดทำข้อมูลพื้นฐานศึกษา ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษา

โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างประสานงานเพื่อขอใช้ที่ราชพัสดุ ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ผู้ครอบครองที่ดินอุทิศให้เป็นทางเข้ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และพื้นที่การก่อสร้างมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี วิทยาเขตมุกดาหารเดิม เพื่อใช้เป็นสถานที่ในการจัดตั้ง

มหาวิทยาลัย และได้มีจัดตั้งศูนย์ประสานงานโครงการจัดตั้งวิทยาเขตมุกดาหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธด้วย ทั้งนี้ ในระยะเริ่มแรกจะมีการผลักดันให้มีการจัดตั้งในรูปแบบของสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ในจังหวัดมุกดาหารต่อไป

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมรับทราบและมีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาศึกษาต่อไป

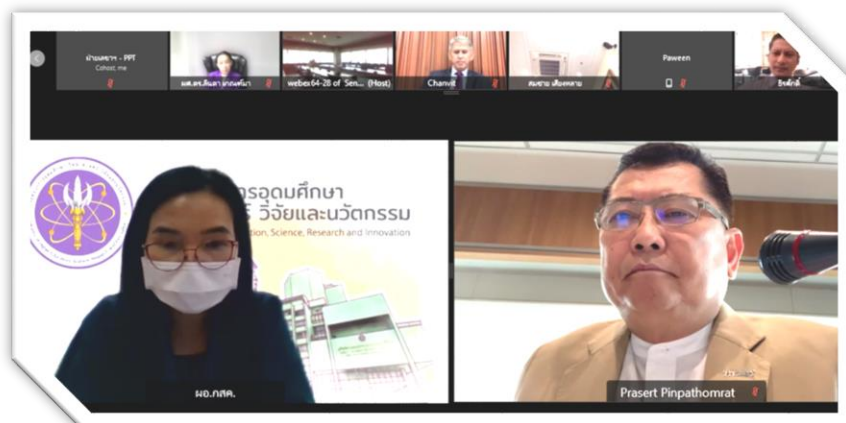
ข้อเสนอแนะ

๑) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ควรดำเนินการให้พื้นที่ที่มีอาคาร (จำนวน ๒๖ ไร่) ที่จังหวัดมุกดาหารเป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย หรือมีหลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของ เนื่องจากหากยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จะส่งผลกระทบต่อกลไกการขอรับการจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินโครงการ หรืออีกแนวทางหนึ่ง คือ หากไม่สามารถดำเนินการเรื่องกรรมสิทธิ์ได้ควรดำเนินการในรูปแบบการขอยืมใช้พื้นที่โดยมีเอกสารหลักฐาน

๒) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน สามารถนำแนวทางการดำเนินการของมหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคายมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานตั้งวิทยาเขตมุกดาหาร เช่น การบริหารบุคลากร การบริหารงบประมาณ การจัดตั้งเป็นศูนย์การศึกษา การควบคุมคณะต่าง ๆ ให้เป็นคณะเดียวที่นำเอาหลายสาขามารวมกัน และการจัดทำหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว

๑.๑๔ พิจารณาข้อมูลโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ความเป็นมา : โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตครูระบบจำกัดรับ ด้วยการประกันการมีงานทำ โดยคัดเลือกผู้เรียนในพื้นที่จากระบบกลางที่คัดเลือกพร้อมกันทั้งประเทศในระหว่างการศึกษาจะมีการพัฒนาและเพิ่มพูนศักยภาพในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน และเมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการครูในพื้นที่ตามภูมิลำเนาของผู้เรียน โดยมีเงื่อนไขการบรรจุเข้ารับราชการครูเมื่อสำเร็จการศึกษา คือ ๑) ผลการเรียนเฉลี่ยทั้งภาพรวม วิชาเอก และวิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ ๒) คะแนนภาษาอังกฤษ ตามที่โครงการกำหนด ๓) ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู นอกจากนี้ เมื่อผู้เข้าร่วมโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นบรรจุแต่งตั้งเป็นระยะเวลา ๓ ปีแล้ว โครงการจะจัดสรรทุนการศึกษาต่อระดับปริญญาโท จำนวน รุ่นละ ๑๐๐ ทุน แบ่งเป็น ทุนการศึกษาต่อในประเทศ จำนวน ๕๐ ทุน และทุนการศึกษาต่อต่างประเทศ จำนวน ๕๐ ทุน

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : กองส่งเสริมและพัฒนากำลังคน สำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผลการพิจารณา : ประชุมรับทราบตามแผนการดำเนินงานของโครงการ ซึ่งมีกำหนด ระยะเวลาตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๖ มีเป้าหมายการคัดเลือกจำนวน ๔๐,๓๐๒ คน คัดเลือกได้แล้วจำนวน ๒๕,๖๗๕ คน และได้รับบรรจุแล้ว จำนวน ๖ รุ่น (ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) จำนวน ๑๗,๔๖๒ คน และเห็นควร ให้ติดตามความคืบหน้าโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในแต่ละระยะต่อไป

ข้อเสนอแนะ

๑) โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อระบบการศึกษา และการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศ ซึ่งควรให้การสนับสนุนและได้รับการผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายตลอดโครงการ

๒) กระบวนการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ ควรเน้นคุณลักษณะพิเศษของผู้รับการ คัดเลือกโดยพิจารณาทักษะทางด้านสังคม ทักษะจิต ความรักในวิชาชีพ และจิตวิญญาณความเป็นครู นอกเหนือจากเงื่อนไขด้านการสอบวัดผลทางวิชาการ

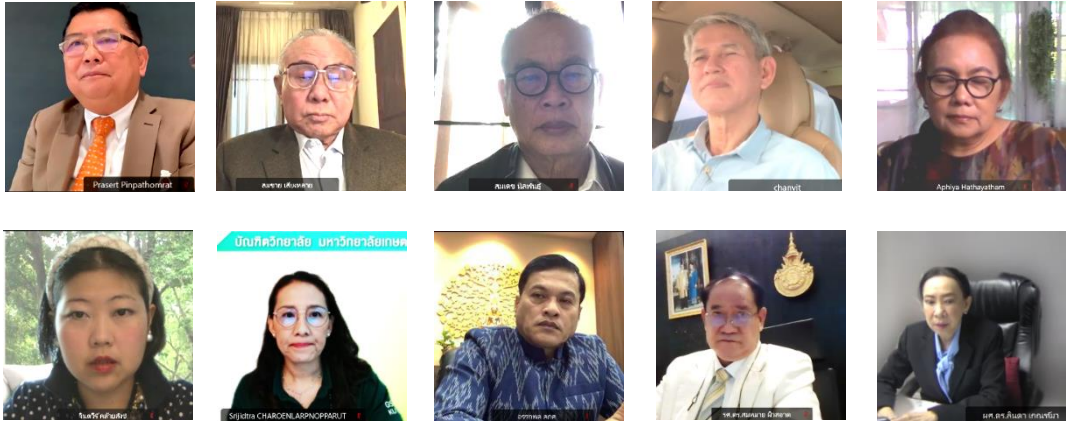
๓) ควรมีระบบการติดตามและประเมินโครงการอย่างต่อเนื่อง ทั้งในประเด็นกระบวนการ คัดเลือก กระบวนการผลิตบุคลากร กระบวนการพัฒนาต่อยอด และควรให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน อาทิ หน่วยผลิตครู หน่วยผู้ใช้และพัฒนาครู ตลอดจนหน่วยผู้คัดเลือก มีส่วนร่วมในการประเมินผล และติดตามด้วย

๔) การคัดเลือกบุคลากรครูในโครงการต่าง ๆ มีลักษณะเป็นโครงการปิด กล่าวคือ เป็น การจำกัดกรอบอัตราของผู้เข้ารับการคัดเลือก ซึ่งมีงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการและผู้เข้าร่วมได้รับ ประโยชน์ในแต่ละด้านตามวัตถุประสงค์ของโครงการด้วย อย่างไรก็ตาม ในระบบการศึกษายังคงมีปัญหา การขาดแคลนบุคลากรครูอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ควรพิจารณาขยายอัตราการคัดเลือกให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ในแต่ละโครงการ ตลอดจนให้ครอบคลุมสาขาวิชาที่ขาดแคลนในแต่ละพื้นที่ด้วย

๑.๑๕ พิจารณาความคืบหน้าในการดำเนินการเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ความเป็นมา : การจัดตั้ง “กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูง เฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ ๒) สนับสนุนการปฏิรูปการอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการ และแนวทางตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา ฉบับที่.. พ.ศ. และกฎหมายอื่น อาทิ การพัฒนาระบบ การเรียนรู้ไปสู่การเรียนรู้ที่ตอบสนองการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ครอบคลุมคนทุกกลุ่ม ให้เข้าถึง การอุดมศึกษาที่มีคุณภาพ ทุกที่ทุกเวลา ในต้นทุนที่เข้าถึงได้ การส่งเสริมสนับสนุนระบบการพัฒนาศักยภาพ สมรรถนะ รวมถึงทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ของคณาจารย์ให้ทันความเปลี่ยนแปลง ตลอดจนการส่งเสริมการจัดการศึกษาร่วมระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมถึงสถาบันวิชาการทั้งในและต่างประเทศเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน รวมทั้ง พัฒนาทักษะความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน ๓) สนับสนุนเงินกู้ยืมดอกเบี้ย

ทำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และ ๔) สนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถด้านอื่น ๆ ตามที่กำหนด
ในพระราชกฤษฎีกา

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย
และนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมรับความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินการจัดตั้งกองทุน
เพื่อพัฒนา การอุดมศึกษานั้น ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ ได้มีมติอนุมัติ
หลักการร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมให้มีกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา
รวม ๔ ฉบับ ดังนี้

- ๑) ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ๒) ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ๓) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- ๔) ร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
แห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ตามที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เสนอ และให้ส่ง
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับมติของคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุน
หมุนเวียนเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ตลอดจนข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ.ร.
และสำนักงบประมาณไปประกอบการตรวจพิจารณาด้วย ก่อนเสนอให้รัฐสภาพิจารณา

ข้อเสนอแนะ

กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและสนับสนุน
สถาบันอุดมศึกษา ให้สามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืนและมีคุณภาพ สมควรผลักดันและเร่งรัดในการ
ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรอง อีกทั้ง ควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
อาทิ ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ที่ประชุมอธิการบดีในกลุ่มต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมและให้ข้อคิดเห็น
ในกระบวนการทางกฎหมายในระดับต่าง ๆ ด้วย

**๑.๑๖ พิจารณาแนวทางการดำเนินการ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดการศึกษา
ที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox)**

ความเป็นมา : การจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) เป็นแนวทางผลักดันการผลิตกำลังคนด้วยวิธีการใหม่ของสถาบันอุดมศึกษา รูปแบบหนึ่ง ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๙ ซึ่งกำหนดให้รัฐมนตรีอาจเสนอสภานโยบายเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ ประกอบกับข้อกำหนดสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยมีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อผลิตบัณฑิตที่ตอบโจทย์นโยบายหรือยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ๒) เพื่อให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์เชิงสมรรถนะและทักษะที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง ๓) เพื่อนำไปสู่การให้ปริญญา ทั้งระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา รวมถึงการจัดการศึกษาแบบปริญญาที่มาจากการเทียบโอนการศึกษาและการเรียนรู้ที่ไม่มุ่งปริญญา และการจัดการศึกษารูปแบบใหม่อื่น ๆ ๔) เพื่อให้มีการกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานอุดมศึกษาในกระบวนทัศน์ใหม่ และข้อเสนอเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมการอุดมศึกษา และ ๕) มุ่งเน้นการผลิตและพัฒนาากำลังคนศักยภาพสูงใน ๓ รูปแบบ ได้แก่ กลุ่มสาขาอาชีพในอุตสาหกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัต กลุ่มสาขาอาชีพในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการแข่งขัน รวมถึงกลุ่มสาขาอาชีพในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าในการที่คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ซึ่งมีมติเห็นชอบในหลักการการมอบอำนาจให้สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ทำหน้าที่พิจารณากลับกรองเรื่องการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) และมีคำสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาหรือส่วนงานในสถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษาแทนคณะรัฐมนตรี

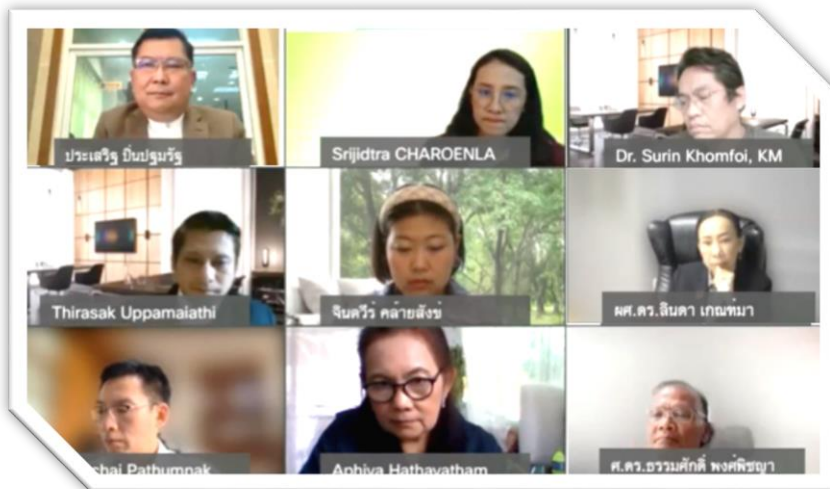
โดยให้ถือว่าการอนุมัติและความเห็นชอบดังกล่าวเป็นมติของคณะรัฐมนตรี และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) ถือว่าเป็นก้าวสำคัญของการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ในระดับอุดมศึกษาของประเทศ ทำให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้หรือหลักสูตรที่หลากหลาย ไม่ถูกจำกัดในมาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่ง เพียงมาตรฐานเดียว อย่างไรก็ตาม การจัดหรือกำหนดหลักสูตร ควรให้สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมในออกแบบหลักสูตร รวมถึงควรแสดงถึงการมุ่งผลิตและพัฒนาทุนมนุษย์ในระดับทักษะที่สูงขึ้น เป็นแรงงานที่มีฝีมือ ตลอดจนตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนของประเทศ (Demand Side) อย่างชัดเจน

๑.๑๗ พิจารณาแนวทางการดำเนินการโครงการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform)

ความเป็นมา : แนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล พร้อมทั้ง จัดตั้งคณะทำงาน ๒ คณะ ได้แก่

๑) คณะทำงานพลิกโฉมการเรียนรู้ด้วยระบบดิจิทัล ซึ่งได้ดำเนินแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาระบบและกลไกการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา ทุกระดับและทุกประเภท พร้อมทั้ง ดำเนินการจัดทำมาตรฐานตัวชี้วัดหลักสูตรในแพลตฟอร์มให้มีมาตรฐานคุณภาพตามหลักสากล ทั้งนี้ ได้มีการจัดทำ Branding DOE พร้อมทั้งได้พัฒนาแพลตฟอร์ม “แมวมอง” เพื่อเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้บนระบบแพลตฟอร์มด้วย

๒) คณะทำงานพิจารณาจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา พ.ศ. ... ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการยกร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เพื่อจัดตั้งหน่วยงานขึ้น หน่วยงานหลักในการวางระบบและกลไกในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์ม

เพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำหน้าที่พัฒนา รวบรวม จัดทำมาตรฐานตรวจสอบ และกลั่นกรอง
สื่อเพื่อการศึกษาให้มีคุณภาพ

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมรับทราบแนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ตามแผนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และมีมติให้รวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบรายงานการ
พิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ
(National Digital Learning Platform : NDLP)

ข้อเสนอแนะ

โครงการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ควรได้รับการพัฒนาให้เป็นรูปแบบการบริการแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้ (Platform for Learning Service) ที่เป็นแหล่งรวมของเนื้อหา (Content) และการเรียนรู้ โดยมีการวิเคราะห์ คัดกรอง
หรือแนะนำให้ผู้สนใจเรียนรู้ให้สามารถมีทางเลือก และเข้าใจในเป้าหมายที่ได้จากการเรียนรู้ (Learning Outcome) ได้ชัดเจน

นอกจากนั้น ควรสร้างความร่วมมือและบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง
อาทิ โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University : TCU) ซึ่งเป็นผู้พัฒนาต้นแบบ
Thai MOOC ซึ่งเป็นแพลตฟอร์ม (Platform) ที่สนับสนุนในด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิด
(Thailand Massive Open Online Course) ซึ่งจะช่วยให้ลดความซ้ำซ้อน ลดภาระด้านงบประมาณ และ
เกิดระบบแพลตฟอร์มกลางด้านการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

**๑.๑๘ พิจารณาแนวทางการดำเนินการโครงการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้
แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ครั้งที่ ๒ และพิจารณาความคืบหน้าการจัดทำ
ร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา (องค์การมหาชน)
พ.ศ.**

ความเป็นมา : ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินงานด้านการพัฒนา
ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ตามแผนการปฏิรูป
ประเทศด้านการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแพลตฟอร์มกลางด้านการศึกษาของประเทศแบบเปิดกว้าง
(Open Platform) เปิดโอกาสให้ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ประชาชน รวมถึงหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน
สามารถที่จะเข้าถึงและเรียนรู้ร่วมกัน ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา สร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา
โดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมรับทราบดำเนินงานด้านการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์ม
เพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแพลตฟอร์มกลางด้านการศึกษาของประเทศแบบเปิดกว้าง (Open Platform)
เปิดโอกาสให้ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ประชาชน รวมถึงหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน สามารถที่จะเข้าถึง

และเรียนรู้ร่วมกัน ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา สร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยี สนับสนุนการเรียนรู้ได้กำหนดระยะดำเนินการ ๔ ระยะ (ปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) โดยในระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๖๔) และระยะที่ ๔ (ปี ๒๕๖๕) ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่เพิ่มขึ้นมา คือ กลุ่มประชาชนเข้าใช้งานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ สามารถใช้แพลตฟอร์มเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ผ่านชุมชนออนไลน์เพื่อการศึกษาได้ เป็นการบูรณาการการเรียนรู้ (Integrative Learning) โดยจะเป็นการเชื่อมโยงระบบ รองรับการจัดการ หลักสูตรจากแหล่งหรือระบบภายนอกและรองรับการใช้งานผ่าน Application ทั้งในบนระบบ IOS และ Android

ต่อมาในประเด็นพิจารณา เรื่อง การจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ดำเนินการโดยคณะทำงานพิจารณาจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา พ.ศ. ... ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะทำงานคณะกรรมการสภาการศึกษา ด้านการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล มีอำนาจหน้าที่ในการยกย่องพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เพื่อจัดตั้งหน่วยงานขึ้น หน่วยงานหลักในการวางระบบและกลไกในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ ทำหน้าที่พัฒนา รวบรวม จัดทำมาตรฐานตรวจสอบ และกลั่นกรองสื่อเพื่อการศึกษา ให้มีคุณภาพ โดยความคืบหน้าในขณะนี้อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาศึกษา ซึ่งจะได้รายงานความคืบหน้าให้ทราบต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานด้านการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ตลอดจนการจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. นั้น ควรพิจารณาและออกแบบให้รอบคอบ ทั้งในแง่วัตถุประสงค์และรูปแบบ ตลอดจนหน้าที่และอำนาจของสถาบันที่ดำเนินการจัดตั้งด้วย เพื่อไม่ให้เกิดองค์กรที่เข้ามาควบคุม (Regulator) ที่มากขึ้น ซึ่งจะเป็นผลให้การดำเนินการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ขาดความยืดหยุ่นและความคล่องตัวในการดำเนินการ ตลอดจนประสิทธิภาพในการพัฒนาต่อไปในระยะยาว

๑.๑๙ พิจารณาการจัดกลุ่มสถาบันการอุดมศึกษาตามมาตรา ๒๔ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ในกลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชน และกลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ

ความเป็นมา

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมดหรือบางส่วนออกเป็นกลุ่ม โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษา และได้แบ่งการจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่ม ดังต่อไปนี้ กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ และกลุ่มอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : คณะอนุกรรมการด้านการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย (Re-inventing University)

ผลการพิจารณา : สถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น และกลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ เป็นส่วนหนึ่งของการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา (๕ กลุ่ม) โดยเป็นไปตามมาตรา ๒๔ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔

กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น (Area - Based & Community University) เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและชุมชนที่มีวัตถุประสงค์หรือประโยชน์ร่วมกัน การเป็นแหล่งการเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน และประชาชน ได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วยสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๔๑ แห่ง โดยมีเป้าหมายเพื่อ ๑) เน้นการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการสร้างศักยภาพให้สถานศึกษา องค์กรในชุมชน และประชาชนมีความเข้มแข็งในการพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมในชุมชน ๒) ผลิตบัณฑิต และเป็นแหล่งพัฒนาศักยภาพบุคลากรในพื้นที่ให้มีจิตสำนึกและความรู้ความสามารถเพื่อเป็นหลัก ในการขับเคลื่อน พัฒนา และเปลี่ยนแปลงในระดับพื้นที่ ๓) ดำเนินการวิจัยและสร้างนวัตกรรม เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาชุมชน ๔) สืบสานและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประยุกต์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ากับยุคสมัยเพื่อเพิ่มคุณค่า ๕) ส่งเสริม การสืบทอดและพัฒนาความรู้จากผู้มีภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่นระดับพื้นที่ และมูลค่า

กลุ่มการผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งสู่ การผลิตและพัฒนาบัณฑิตที่มีความชำนาญเฉพาะทางมีความสามารถทางวิชาชีพระดับสูงหรือสาขาจำเพาะ ตามความต้องการของประเทศแต่ละขณะ พัฒนาความรู้และนวัตกรรม จากเชิงทฤษฎีสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วยสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๗ แห่ง โดยมีเป้าหมายเพื่อเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ หรือจรรโลงศิลปะและวัฒนธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และยกระดับสมรรถนะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ข้อเสนอแนะ

๑) การจัดกลุ่มสถาบันการอุดมศึกษา ถือเป็นนโยบายที่คาดหวังการยกระดับระบบ อุดมศึกษาให้เกิดการพัฒนาที่มากกว่าการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาในรูปแบบเดิม ดังนั้น จึงควร กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนและเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้นเกี่ยวกับ ภารกิจที่สถาบันอุดมศึกษาควรเร่งดำเนินการหรือกำหนดทิศทางของตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๒) กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น (Area-Based & Community University) เป็นกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่ปฏิบัติงานและรับใช้ในพื้นที่หรือท้องถิ่น จึงควรออกแบบหลักสูตรที่ตอบสนอง ความต้องการของพื้นที่และสามารถเล็งเห็นถึงสิ่งที่เป็นประโยชน์ที่ท้องถิ่นจะได้รับ สามารถทำให้ผู้คน ในพื้นที่เกิดความสนใจในหลักสูตรและเข้ามาเรียนหรือพัฒนาทักษะของตน เพื่อที่จะนำไปต่อยอด และเกิดการพัฒนาพื้นที่นั้น ๆ

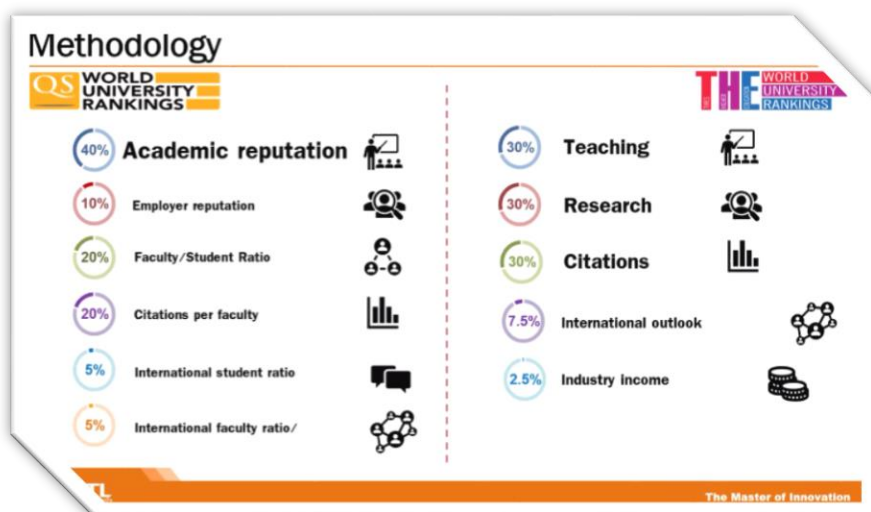
๑.๒๐ พิจารณาความคืบหน้ากลุ่มพิจารณาศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย และความสอดคล้องกับระเบียบวิธีการในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก (World University Rankings)

ความเป็นมา : การจัดอันดับมหาวิทยาลัย (University Rankings) สามารถนำมาเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาภายใต้สังคมสมัยใหม่ที่มีความเป็นพลวัตและเป็นเสมือนภาพสะท้อนสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยมีฐานข้อมูลหลัก (Database) ในการนำมาจัดอันดับ ได้แก่ ฐานข้อมูล SCOPUS ฐานข้อมูล Clarivate หรือ The Web of Science (WoS) และฐานข้อมูล Nature Index ทั้งนี้ นัยยะหนึ่งของการจัดอันดับเป็นไปเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับฐานข้อมูลดังกล่าวด้วย สำหรับเกณฑ์การจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่สำคัญ มี ๒ ประเภทหลัก คือ QS World University Rankings และ Times Higher Education (THE)

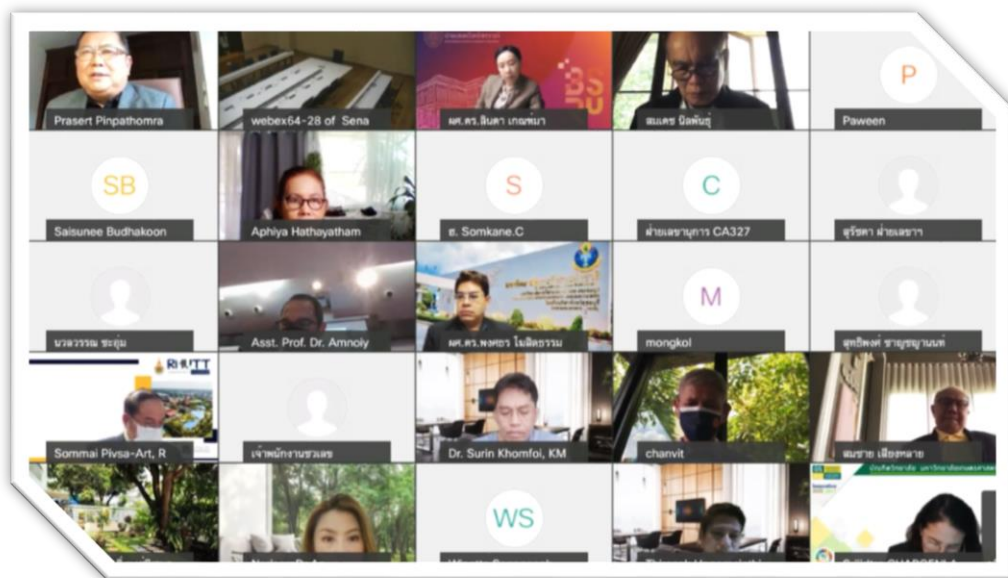
หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับ QS World University Rankings ซึ่งแบ่งสัดส่วนการให้คะแนนออกเป็น ๑) การพิจารณาจากชื่อเสียงด้านวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยการสำรวจจากมหาวิทยาลัยด้วยกัน (Academic reputation) ร้อยละ ๔๐ ๒) การพิจารณาผลการสำรวจทัศนคติของผู้จ้างงานต่อมหาวิทยาลัย (Employer reputation) ร้อยละ ๑๐ ๓) การพิจารณาพิจารณาจากสัดส่วน จำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษา (Faculty/Student Ratio) ร้อยละ ๒๐ ๔) การพิจารณาจากสัดส่วนจำนวนการอ้างอิงต่อผลงานวิจัยต่อจำนวนอาจารย์ (Citations per faculty) ร้อยละ ๒๐ ๕) การพิจารณาจากสัดส่วนจำนวนนักศึกษาต่างชาติ (International student ratio) ร้อยละ ๕ และ ๖) การพิจารณาจากสัดส่วนจำนวนอาจารย์ต่างชาติ (International faculty ratio) ร้อยละ ๕

ส่วน Times Higher Education (THE) แบ่งสัดส่วนการให้คะแนนเน้นในเรื่องการสำรวจเกี่ยวกับงานวิจัย การอ้างอิงผลงานตีพิมพ์ทางวิชาการ การเรียนการสอน ในสัดส่วนร้อยละ ๓๐ ต่อเรื่อง

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕ The Times Higher Education (THE) ประกาศผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่มีการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) หรือ THE Impact Rankings ประจำปี ๒๐๒๒ จำนวนมหาวิทยาลัย ๑,๔๐๖ แห่งใน ๑๐๖ ประเทศทั่วโลก โดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้อันดับที่ ๑๖ ของโลก ซึ่งถือเป็นอันดับที่ดีที่สุดที่มหาวิทยาลัยจากประเทศไทยจากการจัดอันดับของ THE Impact Rankings ใน ๔ ปีที่ผ่านมา โดยขยับขึ้นมาจากอันดับที่ ๒๓ ในปี ๒๐๒๑ นอกจากนี้ จุฬาฯ ยังรั้งอันดับ ๔ ในภูมิภาคเอเชีย รองจากประเทศมาเลเซีย ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ในขณะที่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้อันดับที่ ๗๐ ของโลก ดีขึ้นจากปีที่แล้วอยู่ในกลุ่มอันดับที่ ๑๐๑ - ๒๐๐ ของโลก ซึ่งการวัดผลจะเป็นการพิจารณาจากความสอดคล้องของมหาวิทยาลัยกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ซึ่งแสดงผ่านรูปแบบรายงานการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

๑) ควรมีข้อเสนอเชิงนโยบายที่จะออกแบบการพัฒนาระบบอุดมศึกษา โดยใช้ต้นแบบการพัฒนาการศึกษาของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์เป็นต้นแบบการพัฒนาของประเทศ เพื่อนำมาสร้างและผลักดันร่วมกันและเสนอไปยังรัฐบาลด้วย นอกเหนือไปจากการจัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานอุดมศึกษา (Sandbox) และการจัดกลุ่มมหาวิทยาลัย

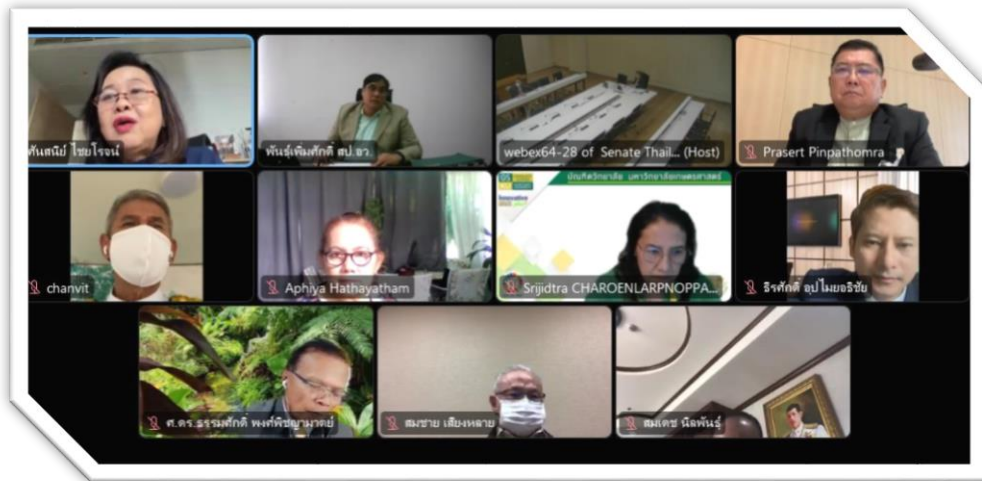
๒) การจัดอันดับมหาวิทยาลัย (University Rankings) ย่อมมีประโยชน์ในแง่ของการสร้างความเชื่อมั่นจากบุคคลภายนอกหรือสถานประกอบการต่อการจัดการเรียนการสอนหรือกระบวนการผลิตบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนี้ ควรให้มีหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิตเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

๓) กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล หรือกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏอาจมีข้อจำกัดเรื่องการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในบางประเด็น อาทิ การวิจัย การอ้างอิงผลงานวิชาการ การสร้างรายได้ในภาคอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมีการทำงานร่วมกับพื้นที่หรือบริการชุมชน จึงอาจสอดคล้องกับ THE University Impact Rankings ที่เกี่ยวกับการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลกตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มากกว่า

๑.๒๑ พิจารณาการจัดกลุ่มสถาบันการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๓ ในกลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม และกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา

ความเป็นมา : ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมดหรือบางส่วนออกเป็นกลุ่ม โดยคำนึงถึง จุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษา และได้ แบ่งจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่ม ดังต่อไปนี้ กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก กลุ่มพัฒนา เทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น กลุ่มพัฒนาปัญญา และคุณธรรมด้วยหลักศาสนา กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ และกลุ่มอื่นตามที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : คณะอนุกรรมการด้านการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมรับทราบความเป็นมาและรายละเอียด ของสถาบันอุดมศึกษากลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและสถาบันอุดมศึกษากลุ่ม พัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา (๕ กลุ่ม) โดยเป็นไปตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวง การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔

สถาบันอุดมศึกษากลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม เป็นการ จัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ด้านเทคโนโลยีให้สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์เพื่อสร้างผลงานและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ตลอดจน สร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์หรือสาธารณประโยชน์ รวมถึงเน้นการเรียนการสอนควบคู่ กับการปฏิบัติจริงเพื่อพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการทำงาน สำหรับสถาบันอุดมศึกษา ที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ เช่น มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยแม่โจ้ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา เป็นต้น

สถาบันอุดมศึกษากลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา เป็นการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อมุ่งเน้นการนำคำสอนทางศาสนาต่าง ๆ มาผสมผสานกับวิชาการเพื่อปรับใช้ในการเรียนการสอนและวิจัย ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ปลุกจิตสำนึกและคุณธรรมที่ดั่งาม มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีสติปัญญาและคุณธรรมด้วยการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานหลักศาสนากับหลักวิชาการ ตลอดจนให้ความสำคัญกับการวิจัยและสร้างนวัตกรรมโดยยึดหลักศาสนาและสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนาเป็นทางเลือกคู่กับหลักวิชาการตะวันตกสำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ เช่น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

๑) สถาบันอุดมศึกษากลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม ควรให้มีรูปแบบการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่เพิ่มขึ้น อาทิ การศึกษาในรูปแบบสะสมและเทียบโอนหน่วยกิตตามระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) การเรียนการสอนในหลักสูตรระยะสั้น การเรียนออนไลน์ ตลอดจนการเน้นให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาให้มากขึ้น

๒) กฎหมายหรือระเบียบใด ๆ ควรเอื้อให้เกิดผลที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่แท้จริงในการสร้างความท้าทายในการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา และไม่ควรสร้างข้อจำกัดภายใต้เงื่อนไขความเป็นราชการที่มากเกินไป

๓) สถาบันอุดมศึกษากลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา ควรกำหนดและสื่อสารให้ชัดเจนถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่ม โดยต้องสร้างมิติใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นจากการนำความคิดความเชื่อทางศาสนามาปรับใช้ อาทิ บริบทสังคมสมัยใหม่ เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตปัจจุบัน รวมถึงควรเชื่อมโยงให้เกิดความเป็นเหตุเป็นผลเชิงตรรกะหรือวิทยาศาสตร์ด้วย

๑.๒๒ พิจารณาแนวทางการจัดทำประมวลจริยธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา : แนวทางการจัดทำประมวลจริยธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๗๖ วรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำประมวลจริยธรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีมาตรฐานเดียวกันใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : กองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าการจัดทำประมวลจริยธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมนั้น ซึ่งได้นำหลักเกณฑ์ในกฎหมายดังกล่าวมาปรับกับประมวลจริยธรรมของกระทรวง โดยคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ซึ่งจะเป็นประมวลจริยธรรมกลางที่จะเป็นต้นแบบให้สถาบันอุดมศึกษานำไปยกร่างหรือปรับให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ตลอดจนบริบทและกฎหมายจัดตั้งของมหาวิทยาลัยนั้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

๑) กระทรวงควรมีการติดตาม เร่งรัด และรวบรวมความคืบหน้าการจัดทำร่างประมวลจริยธรรมในหน่วยงานภายใต้สังกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดทำประมวลจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้มีประมวลจริยธรรมใช้เป็นแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

๒) การเข้าสู่ตำแหน่งของผู้บริหารและสภาสถาบันอุดมศึกษา ควรคำนึงถึงที่มา และคุณสมบัติที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านอุดมศึกษา มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร และเป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชนในด้านความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อเสริมสร้างและส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา

๑.๒๓ พิจารณาการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสถาบันอุดมศึกษา ตามกฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ และกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

ความเป็นมา : การจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นไปตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้นิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ และเกณฑ์อื่นในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตรการศึกษา และข้อกำหนดขั้นต่ำของเกณฑ์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๗ ได้บัญญัติหลักการในการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาไว้ ดังนี้

๑) ทันสมัยตามพัฒนาการของโลกและสังคม

๒) คำนึงถึงความหลากหลายของประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา

๓) ให้ความสำคัญกับความรู้ สมรรถนะ ทักษะ เจตคติ ซึ่งเป็นผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ ซึ่งเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนและสามารถวัดได้ การกำหนดวิธีการจัดการศึกษาเท่าที่จำเป็น ตามมาตรฐานสากล เพื่อเป็นการประกันคุณภาพขั้นต่ำ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของสถาบันอุดมศึกษา

๔) ต้องรับฟังความคิดเห็นของสถาบันอุดมศึกษา ผู้เรียน คณาจารย์ และผู้ใช้บัณฑิต อย่างกว้างขวาง

๕) มีระบบให้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานการอุดมศึกษา เป็นระยะ และมีระบบการให้อุทธรณ์คำวินิจฉัยหรือคำสั่ง กมอ. ได้

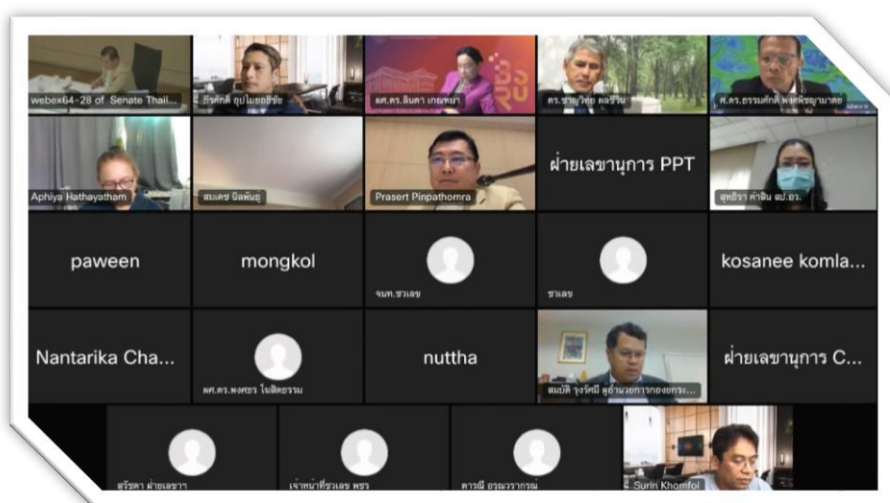
๖) หลักการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : กองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินการของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) และสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(สป.อว.) ซึ่งได้จัดทำกฎกระทรวงด้านมาตรฐานการอุดมศึกษาทั้ง ๕ ฉบับ และกฎหมายลำดับรองต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้แก่ ๑) มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ๒) มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา ๓) มาตรฐานการขอตำแหน่งทางวิชาการ ในสถาบันอุดมศึกษา ๔) มาตรฐานการอุดมศึกษาอื่น และ ๕) มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

นอกจากนั้น ยังมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษา ของประเทศ อาทิ โครงการพัฒนาทักษะกำลังคนของประเทศ (Reskill/Upskill/Newskill) การส่งเสริม และสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาจัดหลักสูตรสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work Integrated Education) หรือ CWIE และการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ข้อเสนอแนะ

๑) มาตรฐานการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาควรกำหนดให้มีความหลากหลาย ในรูปแบบการเรียนการสอนที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ในปัจจุบัน

๒) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรกำกับดูแล ในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยอย่างเหมาะสม และให้อิสระเต็มที่ในการพัฒนารูปแบบและเนื้อหา ในการจัดการศึกษาตามบริบทและภารกิจของมหาวิทยาลัยนั้น ๆ

๓) การกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษา ควรคำนึงถึงเป้าหมายการผลิตและพัฒนา กำลังคนและเน้นหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ

๑.๒๔ พิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนสถานะของสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะกรณี การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในรูปแบบการรวมมหาวิทยาลัย

ความเป็นมา : มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็น หน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มีอำนาจการบริหารการเงินและทรัพย์สิน อำนาจในการบริหารบุคลากรที่มีความคล่องตัว และเป็นอิสระที่มากกว่ามหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จำนวน ๒๖ แห่ง โดย มีทั้งการจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐตั้งแต่เริ่มต้นและการเปลี่ยนสถานะในภายหลัง

และในขณะนี้มหาวิทยาลัยของรัฐซึ่งเป็นส่วนราชการ จำนวน ๓ แห่ง ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการเปลี่ยนสถานะสู่มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ได้แก่ มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐมีปัญหาและอุปสรรคในประการต่าง ๆ เช่น ๑) ปัญหาการบริหารทรัพยากรบุคคล (ต้องถ่ายโอนหรือปรับเปลี่ยนสถานะจากข้าราชการสู่การเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย) ๒) ปัญหาเรื่องการจัดโครงสร้างหรือการแบ่งส่วนงานใหม่ (มักจะมีการกำหนดแนวทางหรือกรอบระยะเวลาในการดำเนินการเบื้องต้น รวมทั้งการบริหารทรัพยากรบุคคล ไว้ในบทเฉพาะกาลท้ายพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษานั้น ๓) หน่วยงานที่กำกับมหาวิทยาลัยยังขาดความชัดเจนในเชิงนโยบายการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ ๔) มหาวิทยาลัยที่เพิ่งเปลี่ยนสภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่ยังไม่มีเงินสะสมและยังไม่มีศักยภาพในการหารายได้เพิ่มเติมมากพอ อาจไม่มีความคล่องตัวด้านการเงิน หรือไม่มีเงินสะสมไว้ใช้เพื่อวางแผนการพัฒนามหาวิทยาลัยได้ ๕) รัฐบาลและหน่วยงานกลางออกกฎหมายหลายฉบับทำให้ไม่สามารถดำเนินการอย่างคล่องตัว และกรณีเงินสะสมและเงินรายได้ของ มหาวิทยาลัยถูกพิจารณารวมว่าเป็นเงินงบประมาณแผ่นดินด้วย เป็นต้น

รูปแบบการรวมมหาวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่เกิดจากรวมกันของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ มาจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์มีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งการรวมมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่งนี้เป็นการปรับปรุงการดำเนินการ และเป็นการลดความซ้ำซ้อนของสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดเดียวกัน โดยกำหนดให้มีภารกิจที่เป็นสถาบันทางวิชาการ ที่ให้ความรู้และความชำนาญในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและส่งเสริมงานวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี ให้บริการทางวิชาการ แก่ท้องถิ่นและสังคม ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมของรัฐและท้องถิ่นและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และอธิการบดีมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

ข้อเสนอแนะ

๑) การเปลี่ยนแปลงรูปแบบมหาวิทยาลัยในประเภทต่าง ๆ มาสู่รูปแบบมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เป็นสิ่งที่ได้รับการคาดหวังว่าอาจทำให้เกิดการพลิกโฉมของสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการยกระดับระบบการอุดมศึกษาของประเทศให้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันภาพรวมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ยังไม่เกิดความท้าทายหรือผลลัพธ์ที่ดีเพียงพอ ส่งผลให้ความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมของมหาวิทยาลัยกลุ่มนี้ยังไม่อาจตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ และไม่มีโมเดลที่สามารถนำมาเป็นต้นแบบใหม่ ๆ ได้มากและหลากหลายเท่าที่ควร

๒) ควรให้มหาวิทยาลัยมีความเป็นอิสระในการบริหารทรัพย์สินและการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างแท้จริง ภายใต้หลักเกณฑ์ที่มีความยืดหยุ่นและคล่องตัวตรงตามเจตนารมณ์ของการจัดรูปแบบมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

๓) ปัญหาในการออกข้อบังคับและระเบียบจำนวนมาก จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย และต้องเร่งรีบดำเนินการ ทำให้ข้อบังคับและกฎระเบียบบางข้อบางประเด็นมีปัญหาในการปฏิบัติ และควรมีการออกกฎหมายลำดับรอง เป็นกฎหมายกลางที่ใช้ร่วมกัน เพื่อรองรับการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในอนาคต ให้ไม่เกิดปัญหาช่องว่างการใช้กฎหมายระหว่างรอการร่างกฎหมายลำดับรองของมหาวิทยาลัยในแต่ละแห่ง

๔) ควรเสนอให้มีการทบทวนมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับหลักการและแนวทางการดำเนินการเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของรัฐไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ตลอดจนทบทวนตัวชี้วัดเพื่อกระตุ้นการบริหารงานมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐให้มีผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพมากขึ้น

๕) การรวมหรือควบรวมมหาวิทยาลัย เป็นการเปลี่ยนรูปของมหาวิทยาลัยในรูปแบบหนึ่ง ที่ควรนำมาพิจารณาเป็นแนวทางต้นแบบของแต่ละมหาวิทยาลัยที่มีความจำเป็นและลักษณะเฉพาะของแต่ละแห่ง เพื่อให้จำนวนนักศึกษาหรือบุคลากรของมหาวิทยาลัยที่มากขึ้น การบริหารเชิงพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพ การเพิ่มหลักสูตรที่หลากหลายจากการรวมมหาวิทยาลัย และทำให้เกิดการยกระดับสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ให้เกิดขึ้นได้จริง

๖) ควรตั้งกระทู้ถามต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในเรื่องของการทบทวนตัวชี้วัดของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และในเรื่องรูปแบบการรวมมหาวิทยาลัย

๑.๒๕ พิจารณาความก้าวหน้าของการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย
ที่ผ่านมา ตลอดจนสภาพปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเตรียมความพร้อมการจัดสัมมนาของคณะกรรมการ เรื่อง บทบาทอุดมศึกษาต่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษประเทศไทย

ความเป็นมา : การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของไทย ประกอบด้วย ๑) เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ภายใต้คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กพอ.) และ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) ๒) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (SEZ) และ ๓) ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (SEZ) เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ โดยกำหนดจังหวัดซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนติดต่อประเทศเพื่อนบ้าน จำนวน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ ตาก เชียงราย กาญจนบุรี หนองคาย นครพนม มุกดาหาร สระแก้ว ตราด สงขลา นราธิวาส เพื่อส่งเสริมการกระจายความเจริญ ยุกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เสริมสร้างความมั่นคงชายแดน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและความเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยมีมาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ตามกลุ่มกิจการเป้าหมาย (๑๓ กลุ่ม) และประเภทกิจการ (๘๙ ประเภท)

ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ เป็นพื้นที่กลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพและความพร้อมในการพัฒนาเครือข่ายกิจกรรมทางเศรษฐกิจ แบ่งเป็น ๑) ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor : NEC – Creative LANNA) ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน และลำปาง ส่งเสริมคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมดิจิทัล อุตสาหกรรม

ท่องเที่ยว และท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) และ อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ๒) ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeastern Economic Corridor : NeEC – Bioeconomy) ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย ส่งเสริมคลัสเตอร์ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมชีวภาพ และอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ๓) ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง - ตะวันตก (Central - Western Economic Corridor : CWEC) ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นครปฐม สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี ส่งเสริมคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร และอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ๔) ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor : SEC) ในพื้นที่จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช ส่งเสริมคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร อุตสาหกรรมชีวภาพ และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism)

ทั้งนี้ การดำเนินการระยะต่อไป ได้แก่ การเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้แล้วเสร็จตามแผนและใช้ประโยชน์ให้เต็มศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาเชื่อมโยงกับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ และพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ ทั้งในและต่างประเทศ และการผลักดันการลงทุนของภาคเอกชนในพื้นที่ราชพัสดุที่ใช้เป็นพื้นที่พัฒนา รวมถึงศึกษาวิเคราะห์และสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ให้ใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้น สร้างมูลค่าเพิ่ม และสามารถเข้าไปร่วมอยู่ในห่วงโซ่อุปทานของภาค/ประเทศ/ระหว่างประเทศ รวมถึงการเร่งจัดทำแผนขับเคลื่อนการพัฒนาตามองค์ประกอบและกลั่นกรองแผนงาน/โครงการสำคัญ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญดังนี้

ข้อเสนอแนะ

๑) ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการสร้างความรับรู้ในเรื่องบทบาทของสถาบันอุดมศึกษากับการช่วยเหลือด้านนวัตกรรมและการวิจัย โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดที่เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและระเบียงเศรษฐกิจพิเศษให้มากขึ้น

๒) ที่ประชุมอธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละประเภท ควรหารือและร่วมกันจัดตั้งคณะทำงานเพื่อวางแผนกำหนดบทบาท และสถานะของสถาบันอุดมศึกษาต่อการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยนำไปเป็นกลไกหรือภารกิจรูปแบบหนึ่งของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งด้วย ทั้งนี้ ควรให้มีความคล่องตัว เป็นแบบแผนชัดเจนและหลักการร่วมกันหรือแนวทางเดียวกัน รวมถึงมีการทำงานร่วมกับภาคเอกชนหรือองค์กรธุรกิจในพื้นที่ด้วย

๓) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ควรวางนโยบาย และผลักดันมหาวิทยาลัยในพื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษและระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ให้มีการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

๔) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ควรพิจารณาจัดทำตัวชี้วัดของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ ทั้งในเรื่องเป้าหมายการพัฒนากำลังคน การพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ รวมถึงการพิจารณาให้มีผู้แทนของสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละพื้นที่ เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งในคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจด้วย

๕) ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณพิเศษให้สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ มีงบประมาณสำหรับดำเนินการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่นั้น ๆ ทั้งในเรื่องการสร้างความรู้ การยกระดับอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาเฉพาะทาง การพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม การออกแบบหลักสูตร เพื่อผลิตกำลังคน การพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนทักษะ นิสิต นักศึกษา ให้ตอบสนองต่อกิจกรรม และความเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมถึงรองรับอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่

๖) ควรมีการกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาในพื้นที่ ตระหนัก และเห็นความสำคัญของการผลิตกำลังคนและจัดเตรียมแผนพัฒนาหลักสูตร แผนบูรณาการเพื่อการวิจัย และพัฒนาบัณฑิตในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๗) ควรมีการรวบรวมข้อมูลมหาวิทยาลัยในแต่ละจังหวัดซึ่งเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งในรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน โดยวิเคราะห์ ถึงหลักสูตร ภารกิจหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยที่มีผลต่อการผลิตและพัฒนาากำลังคน แนวทางการสนับสนุนงบประมาณ ตลอดจนความสำเร็จ ความเป็นไปได้ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาและเป็นข้อเสนอแนะของคณะกรรมการในการเสนอต่อรัฐบาลต่อไป

๑.๒๖ พิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับแผนการพัฒนากำลังคน แผนการวิจัยและพัฒนา และการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจทั้ง ๔ ภาคและเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ๑๐ แห่ง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเตรียมความพร้อมการจัดสัมมนาของคณะกรรมการ เรื่อง บทบาทอุดมศึกษาต่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษประเทศไทย

ความเป็นมา : สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ได้กำหนดปรัชญาการอุดมศึกษาไทยและระบบอุดมศึกษาใหม่ ด้านการสร้างบัณฑิต และพัฒนากำลังคน เพื่อสถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนา กำลังคนของประเทศในทุกช่วงวัยให้มีทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นตามสังคมและเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มุ่งสร้างบัณฑิตและพัฒนากำลังคนในทุกช่วงวัย (Lifelong Learning) ให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีสมรรถนะ (Competency) ที่จำเป็น และรองรับสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Disruption) ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) ของประเทศในระดับสากล และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ข้อเสนอแนะ

๑) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ควรวางนโยบาย และผลักดันมหาวิทยาลัยในพื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ให้เกิด การผลิตและพัฒนาากำลังคนเพื่อรองรับอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

๒) ที่ประชุมอธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษา ควรหารือร่วมกันถึงความพร้อม ของมหาวิทยาลัยในพื้นที่แต่ละแห่ง รวมถึงปัจจัยที่มีส่วนช่วยสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยประสบผลสำเร็จ ให้เป็นไปตามเป้าหมายในการเตรียมกำลังคนและพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดนและระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

๓) มหาวิทยาลัยในพื้นที่หรือที่ประชุมอธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษา ควรประสาน และทำงานร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและส่วนจังหวัดอย่างใกล้ชิด เพื่อให้รับทราบข้อมูลและความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

๔) กระทรวง อว. ควรพิจารณาวางแผนจัดทำค่าของบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ ให้แก่สถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินการในภารกิจการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม การออกแบบหลักสูตร การพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนทักษะนิสิต นักศึกษา ซึ่งทำให้เป็นไปตามเป้าหมาย การผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

๕) ควรร่วมมือกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงานหรือสถาบันที่จัดการศึกษาเกี่ยวกับ Non - Degree ในการพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะ (Upskill) และการเพิ่มเติมทักษะขึ้นมาใหม่ (Reskill)

๑.๒๗ พิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับแผนการพัฒนากำลังคน แผนการวิจัยและพัฒนา และการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจทั้ง ๔ ภาคและเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ๑๐ แห่ง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเตรียมความพร้อมการจัดสัมมนาของคณะกรรมการ เรื่อง บทบาทอุดมศึกษาต่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษประเทศไทย

ความเป็นมา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน มีวิสัยทัศน์และพันธกิจ เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนที่เน้นพัฒนาศักยภาพคนทำงานทุกระดับให้มีผลิตภาพแรงงานสูง สอดคล้องกับ ความต้องการตลาดแรงงาน อีกทั้ง ได้เน้นในเรื่องของการพัฒนากำลังคนทุกช่วงวัย แบ่งเป็น การจัดเตรียม กำลังคนเข้าสู่ระบบการทำงาน การยกระดับฝีมือแรงงาน การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน การเพิ่มทักษะ ให้แรงงาน การฝึกเปลี่ยนสาขาอาชีพ ในส่วนของแผนการรองรับการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจนั้น ที่ผ่านมายังไม่มีแผนที่ชัดเจน เนื่องจากเป็นเรื่องที่อยู่ในระยะเริ่มต้น อย่างไรก็ตาม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้มีการเสนอให้มีแผนงานและงบประมาณที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือ สอศ. กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาท ในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง เพื่อการพัฒนาประเทศ พร้อมทั้งขับเคลื่อนพัฒนา คุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา โดยมีนโยบายเร่งด่วน ได้แก่ การบริหารงานบุคคลและวิทยฐานะ ของข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และข้าราชการพลเรือน การยกระดับอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในทุกระดับการศึกษา (ปวช. ปวส. และปริญญาตรี) การยกระดับโครงการอาชีวะอยู่ประจำ เรียนฟรี มีอาชีพ การขับเคลื่อนโครงการทวิศึกษาแนวใหม่ การขับเคลื่อนศูนย์อาชีวะช่วยประชาชน (Fix it Center) และยังมีแผนงานบูรณาการและงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับระเบียง เศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนโดยตรงที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม เป็นพันธกิจหลัก ของการอาชีวศึกษาที่จะผลิตกำลังคนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยที่มีความร่วมมือ กับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน และสถานประกอบการในรูปแบบทวิภาคีอย่างต่อเนื่อง

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อเสนอแนะ

๑) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ควรเสนอข้อมูลแผนพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับพื้นที่ ระเบียงเศรษฐกิจทั้ง ๔ ภาคและเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ๑๐ แห่ง ให้แก่สถาบันอุดมศึกษา หรือการอาชีวศึกษาในพื้นที่หรือภูมิภาคให้รับรู้รับทราบด้วย เพื่อให้มีเป้าหมายที่ถูกต้องชัดเจนในการผลิต

บัณฑิตหรือกำลังคน ลดปัญหาการว่างงาน มีทักษะที่สอดคล้องกับกระบวนการทำงาน ทำให้หน่วยงานทางการศึกษามีส่วนช่วยและสนับสนุนภารกิจของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานในเรื่องการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะให้แก่กำลังคนอีกทางหนึ่ง เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนในการพัฒนาทักษะของกำลังคน และเกิดการต่อยอดทักษะที่ได้จากการอบรมหรือเรียนรู้ของแรงงาน

๒) ระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) เป็นระบบที่ทำให้เกิดการต่อยอดทักษะที่ได้จากการอบรมหรือเรียนรู้ ซึ่งควรให้ความสำคัญและนำมาบูรณาการในระบบการอบรมและพัฒนาทักษะของหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ด้วย เพื่อให้แรงงานสามารถเรียนรู้และสะสมเพื่อได้รับการรับรอง (ประกาศนียบัตร) ซึ่งเป็นประโยชน์ในการเลื่อนระดับเป็นวุฒิปัตร์และเกิดความก้าวหน้าของสาขาอาชีพในอนาคต

๓) เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาฝีมือแรงงาน คือ การมุ่งเน้นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่หรือท้องถิ่น ให้สามารถทำงานและจ้างงานได้ในพื้นที่ของตน เกิดผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ ทั้งในเชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรมทั้งขนาดกลางและขนาดย่อมให้เติบโตและสร้างรายได้ต่อเนื่อง

๔) การจัดสรรงบประมาณในแผนงานบูรณาการที่เกี่ยวกับการพัฒนากำลังคน ควรสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ในหมวดหมู่ที่ ๑๒ มีกำลังคนสมรรถนะสูงมุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต ลดการใช้งบประมาณที่ซ้ำซ้อนกัน และเป้าหมายเป็นคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่

๕) ควรมุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนในแต่ละพื้นที่และกลุ่มอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมายสำหรับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ทั้ง ๔ ภาค ตามแนวทางของคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.)

๖) ควรร่วมมือกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงแรงงาน และภาคเอกชน เพื่อวางแผนด้านการผลิตและพัฒนา กำลังคนร่วมกัน

๑.๒๘ พิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับแผนการพัฒนากำลังคน แผนการวิจัยและพัฒนา และการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจทั้ง ๔ ภาคและเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ๑๐ แห่ง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเตรียมความพร้อมการจัดสัมมนาของคณะกรรมการ เรื่อง บทบาทอุดมศึกษาต่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษประเทศไทย

ความเป็นมา : คณะทำงานประสานงานด้านพัฒนาบุคลากรและการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC HDC) ได้วางแผนและขับเคลื่อนด้านการพัฒนาบุคลากรและการศึกษา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรให้ตรงตามการใช้งานจริงในภาคอุตสาหกรรมรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งได้ประมาณการความต้องการบุคลากร จำนวน ๕๖๔,๑๗๖ อัตรา (จากเดิม ๔๗๕,๖๖๘ อัตรา) โดยดำเนินการดังนี้

๑) ปรับทิศทางการสร้างและพัฒนาบุคลากรยุคใหม่ (การพัฒนาคนอุตสาหกรรม ๔.๐) สู่ทิศทางเพื่อตอบโจทย์ความต้องการจริง (Demand Driven) และมุ่งขยายความคิดและสร้างฐานปฏิบัติการบุคลากรใหม่ในพื้นที่ EEC

๒) ขับเคลื่อนงานเชิงรุก พัฒนาภาคปฏิบัติ สร้างความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม โดยเน้นการพัฒนาบุคลากร ใน ๑๐ S-Curve ที่มีเป้าหมายแบบใสใจผลลัพธ์

๓) ขับเคลื่อนทิศทาง Demand Driven และวิจัยสร้างอุตสาหกรรมใหม่ อุตสาหกรรมรถยนต์ไฟฟ้าดัดแปลง (EV conversion) และอุตสาหกรรมพาณิชยนาวี (Maritime) พร้อมทั้งจัดการศึกษารูปแบบ EEC Model Type A ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างสถาบันการศึกษาร่วมกับภาคอุตสาหกรรม ในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้มีทักษะที่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ ซึ่งเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถทำงานได้จริง และรูปแบบ EEC Model Type B เป็นหลักสูตรระยะสั้นในการพัฒนาทักษะ (Upskill) และเพิ่มเติมทักษะใหม่ (Reskill) ของแรงงาน

๔) จัดปรับคู่การผลิตบุคลากรระหว่างภาคอุตสาหกรรมกับสถาบันการศึกษา เร่งพัฒนา ๑๐ ศูนย์เครือข่ายการเรียนรู้ใหม่ (EECNET) พร้อมกับยกระดับสร้าง Expert Center เสริมวิทยาลัยอาชีวะ ๑๐ วิทยาลัย ให้เชื่อมความก้าวหน้าใหม่ในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ข้อเสนอแนะ

๑) การพัฒนาและขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษ ควรอยู่บนฐานคิดของปัจจัยทรัพยากรพื้นฐาน ทรัพยากรมนุษย์ ต้นทุนองค์ความรู้ที่มีอยู่และต้องการต่อยอดของประเทศ รวมทั้งเป้าหมาย ยุทธศาสตร์และการเชื่อมโยง ควรมีความชัดเจนเพื่อนำไปสู่ความก้าวหน้าและเห็นผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม

๒) สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ควรมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และทบทวนเพื่อถอดบทเรียนร่วมกันถึงการผลิตแรงงานที่ผ่านมาและวางแผนถึงในอนาคตด้วย

๓) ควรเร่งการผลิตบุคลากรเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่เพื่อให้เป็นตามเป้าหมายอัตราแรงงาน (จำนวน ๕๖๔,๑๗๖ อัตรา)

๔) การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษหรือระเบียบเศรษฐกิจ ควรกำหนดพื้นที่ให้สอดคล้องกับภูมิเศรษฐศาสตร์ (Geo-economics) เพื่อให้มีเป้าหมายในการยกระดับเรื่องใด ๆ มีความชัดเจนและควรมีความเชื่อมโยงกับโครงข่ายการคมนาคมขนส่งทั้งระบบ รวมทั้งการพัฒนาคน โครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศที่เอื้อต่อการเติบโตของพื้นที่เป้าหมายนั้น ๆ ในขณะเดียวกัน ควรมีการออกกฎหมายให้อำนาจในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับบรรดากฎหมายของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งขจัดปัญหาที่ติดขัดในเชิงข้อกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ

๒. การตั้งกระทู้ถาม

กระทู้ถามถือเป็นเครื่องมือหรือมาตรการที่สำคัญประการหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติในการควบคุม ตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารของวุฒิสภา ซึ่งมีบทบาทที่ทำให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีต้องมาตอบข้อซักถามหรือชี้แจงเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองของรัฐบาล อีกทั้งเป็นการสะท้อนให้เห็นภาพลักษณ์ของการบริหารกิจการบ้านเมือง ในการไขปัญหาที่เกิดขึ้น ณ ขณะนั้น ๆ โดยคณะอนุกรรมการการอุดมศึกษา ได้มีการตั้งกระทู้ถามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการการอุดมศึกษา ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ ตั้งกระทู้ถามที่ ๐๐๓ (ร.) เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง การสร้างความเป็นธรรมเรื่องอัตราเงินเดือนของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตอบในราชกิจจานุเบกษา

๒. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ ตั้งกระทู้ถามที่ ๐๑๐ (ร.) เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์

๓. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ ตั้งกระทู้ถามที่ ๐๑๘ (ร.) เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตอบในราชกิจจานุเบกษา

๔. นายชาญวิทย์ ผลชีวิน ตั้งกระทู้ถามที่ ๐๑๖ (ร.) เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขอให้เร่งรัดติดตามกระบวนการสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ตอบในราชกิจจานุเบกษา

๕. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ ตั้งกระทู้ถามที่ ๐๑๖ (ร.) เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เรื่อง แนวทางการช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาหลังจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตอบในราชกิจจานุเบกษา

๖. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ ตั้งกระทู้ถามที่ ๐๑๔ (ร.) เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๖ เรื่อง กลไกการมีส่วนร่วมของสถาบันอุดมศึกษาต่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษประเทศไทย ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตอบในราชกิจจานุเบกษา

๗. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ ตั้งกระทู้ถามที่ ๐๑๕ (ร.) เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๖ เรื่อง แนวทางการเร่งรัดจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตอบในราชกิจจานุเบกษา

๓. การพิจารณาเรื่องร้องเรียน

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณามอบหมายให้คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการฯ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๖ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๓๑ เรื่อง ดังนี้

เรื่องร้องเรียนปี พ.ศ. ๒๕๖๒ รวม จำนวน ๔ เรื่อง

๑. กลุ่มสภาคณาจารย์บุคลากรและเครือข่ายนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีหนังสือร้องเรียนขอให้ตรวจสอบพฤติกรรมอธิการบดีกระทำผิดวินัยร้ายแรงและฝ่าฝืนระเบียบกฎหมาย (ระบบสารสนเทศรับเรื่องราร้องทุกข์ เลขที่ ๓๒๗/๒๕๖๒)

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการฯ มีความเห็นสอดคล้องกับศูนย์รับเรื่องราร้องทุกข์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาว่า หนังสือร้องเรียนดังกล่าวเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่ระบุชื่อ ที่อยู่และรายชื่อของผู้ร้องทุกข์ อันเป็นคำร้องทุกข์ที่มีลักษณะตามความแห่งข้อ ๒๗ (๑) แห่งระเบียบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาว่าด้วยการจัดการเรื่องราร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คณะกรรมการฯ จึงไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา

๒. ดร.เชษฐา ทรัพย์เย็น ประธานที่ประชุมประธานสภาคณาจารย์ และข้าราชการแห่งประเทศไทย มีหนังสือขอความอนุเคราะห์พิจารณาความเป็นธรรมในการจัดสรรเงินเดือนพนักงานมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และการพิจารณาเยียวยาแก้ไขความเหลื่อมล้ำเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ระบบสารสนเทศรับเรื่องราร้องทุกข์ เลขที่ ๓๒๗/๒๕๖๒)

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการฯ ได้มีหนังสือแจ้งผู้ร้องเรียนเพื่อทราบถึงขั้นตอนการพิจารณาเรื่องดังกล่าวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาโดยสรุปผลการพิจารณา ดังนี้

๒.๑ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์พิจารณาความเป็นธรรมในการจัดสรรเงินเดือนพนักงานมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๒

คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่า สภามหาวิทยาลัยมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโดยแนวทางการแก้ไขปัญหาในระยะสั้น มีความเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรกำหนด แนวทางปฏิบัติสำหรับเป็นแนวทางให้กับมหาวิทยาลัยในการดำเนินการออกข้อบังคับในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนเพื่อให้ได้รับทราบและเกิดความเข้าใจที่ตรงกันสำหรับการแก้ไขปัญหาในระยะยาวนั้น พิจารณาเห็นว่า ควรเสนอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับค่าตอบแทนและเงินเดือนของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวมเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการจัดสรรและบริหารงบประมาณ รวมทั้งสวัสดิการต่าง ๆ ในส่วนของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้การพัฒนาทางการอุดมศึกษาของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๒.๒ เรื่อง การพิจารณาเยียวยาแก้ไขความเหลื่อมล้ำเงินเดือนข้าราชการพลเรือน
ในสถาบันอุดมศึกษา

คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า ปัจจุบันเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างดำเนินการ จึงเห็นควรให้
รอการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรมีแนวทางสร้างความ
เข้าใจในขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบ

ทั้งนี้ คณะกรรมการพิจารณาการมีข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาเร่งรัดเพิ่มเติมในประเด็น
ดังต่อไปนี้

๑) สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา
กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา และผู้เรียน โดยมีกลไก
การส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา ควรเร่งรัดให้มีการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วและอยู่ใน
บรรทัดฐานเดียวกัน เพื่อป้องกันการใช้ดุลยพินิจที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมต่อการบริหารงานบุคคล

๒) ควรพิจารณาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
บุคลากรทางการอุดมศึกษาทุกประเภท ซึ่งครอบคลุมถึงการเจริญเติบโตในหน้าที่การงาน สิทธิ
และค่าตอบแทนที่พึงได้รับอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

๓) ควรทำความเข้าใจและมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย
และนวัตกรรม และสำนักงานงบประมาณ ในการจัดสรรตำแหน่ง งบประมาณและการสนับสนุนด้านอื่น ๆ
ให้กับสถาบันอุดมศึกษาในการปฏิบัติการกิจกรรมตามกฎหมาย ทั้งในส่วนที่เป็นหน้าที่หลัก (Function based)
และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในพื้นที่ (Area based) ตลอดจนหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย (Agenda based)
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. คณบดีวิทยาลัยการบิณนานาชาติ มหาวิทยาลัยนครพนม ได้มีหนังสือร้องทุกข์กล่าวโทษ
และขอให้ตรวจสอบพฤติการณ์ รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยนครพนม และผู้บริหาร
มหาวิทยาลัยนครพนม เนื่องจากมีหลักฐานการบริหารงานไม่โปร่งใส กรณีหักเงินรายได้และเงินอุดหนุน
จากวิทยาลัยการบิณนานาชาติ ไม่เป็นไปตามระเบียบราชการ และขาดธรรมาภิบาล กลับแก้งกล่าวหา
หมิ่นประมาทใส่ความให้ร้ายคณบดีวิทยาลัยการบิณนานาชาติ (ระบบสารสนเทศรับเรื่องราวจุดทุกข์
เลขที่ ๓๔๖/๒๕๖๒)

๔. ร้องทุกข์กล่าวโทษและขอให้ตรวจสอบพฤติการณ์ รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัย
นครพนม และผู้บริหารมหาวิทยาลัยนครพนม เนื่องจาก มีหลักฐานการบริหารงานไม่โปร่งใส กรณีหักเงิน
รายได้และเงินอุดหนุนจากวิทยาลัยการบิณนานาชาติ ไม่เป็นไปตามระเบียบราชการ และขาดธรรมาภิบาล
กลับแก้งกล่าวหาหมิ่นประมาทใส่ความให้ร้ายคณบดีวิทยาลัยการบิณนานาชาติ (ลับ)

ผลการพิจารณา : เรื่อง ๓. และ ๔. กรณีตามเรื่องร้องเรียนดังกล่าว มีลักษณะเป็นการขัดแย้ง
ภายในมหาวิทยาลัยและมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย คณะกรรมการจึงมีมติให้ส่งเรื่อง
ดังกล่าวไปยังคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียน
ดังกล่าวโดยเร็วต่อไป และแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบ

เรื่องร้องเรียนปี พ.ศ. ๒๕๖๓ รวม จำนวน ๑๕ เรื่อง

๑. ร้องเรียนคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เพิกเฉยไม่ดำเนินการกับมหาวิทยาลัยเถื่อนกรณีได้มีมหาวิทยาลัยเถื่อน ชื่อ University Of Studies Texas, USA. (UIDS) มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์แสดงถึงมีการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งมีการผลิตบัณฑิตออกไปหลายรุ่น จึงได้มีหนังสือสอบถามไปยังคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ถึงสถานภาพของมหาวิทยาลัย และได้รับคำตอบว่ามหาวิทยาลัยดังกล่าวไม่ได้ขออนุญาตตามกฎหมาย ต่อมาได้มีหนังสือไปยังคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ให้เร่งรัดดำเนินการตามกฎหมายหลายครั้ง แต่ปัจจุบันยังไม่มีผลการดำเนินการใด ๆ จึงขอร้องเรียนมายังคณะกรรมการการพิจารณาสิทธิการเพื่อให้เร่งรัดในการดำเนินการกับมหาวิทยาลัยดังกล่าว (ระบบสารสนเทศรับเรื่องราวร้องทุกข์ เลขที่ ๗๕/๒๕๖๓)

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการการพิจารณาสิทธิการได้พิจารณาส่งเรื่องดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบและประสานทำความเข้าใจกับผู้ร้องเรียนต่อไป

๒. ร้องเรียนกรณีการขอยกระดับจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย เป็นมหาวิทยาลัยหนองคาย (ระบบสารสนเทศรับเรื่องราวร้องทุกข์ เลขที่ ๕๕/๒๕๖๓)

ผลการพิจารณา : อยู่ระหว่างขั้นตอนการเชิญผู้ร้องเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลและข้อเท็จจริง ทั้งนี้ คณะกรรมการการพิจารณาสิทธิการได้มีข้อสังเกตเบื้องต้นเกี่ยวกับการเสนอขอจัดตั้งมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ การเสนอขอจัดตั้งมหาวิทยาลัยควรมีการศึกษาและวิเคราะห์ถึงจำนวนผู้เข้าศึกษาในพื้นที่ให้เห็นถึงความคุ้มค่าและเหมาะสม

๒.๒ ควรมีการทำความเข้าใจกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อจะได้กำหนดทิศทางและงบประมาณในการสนับสนุนวิทยาเขตขอนแก่น เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๓.การจัดตั้งหรือยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยนั้นสามารถทำได้ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย ประกอบกับความจำเป็นและเหตุผลที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม สถาบันอุดมศึกษาไม่ว่าระดับวิทยาลัยหรือวิทยาเขตที่จะยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยควรที่จะมีความพร้อมเป็นอย่างมาก ทั้งในแง่กายภาพ ตลอดจนคุณภาพหลักสูตรที่ใช้จัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้เติบโตเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ยั่งยืนในระยะยาวต่อไป

๓. ร้องเรียนการใช้อำนาจโดยมิชอบของผู้อำนวยการศูนย์การแพทย์ ต่อพนักงานมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการปลูกถ่ายอวัยวะ และปล่อยให้มีการปลูกถ่ายอวัยวะอันมิชอบด้วยระเบียบสภาวิชาชีพ และประกาศแพทยสภา (ระบบสารสนเทศรับเรื่องราวร้องทุกข์ เลขที่ ๑๐๐/๒๕๖๓)

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการการพิจารณาสิทธิการเห็นว่า เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องเรียน และมีให้เกิดปัญหาภายในองค์กรศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงพิจารณามีหนังสือส่งเรื่องให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และแพทยสภา พิจารณาตรวจสอบข้อมูลตามข้อร้องเรียน

และประสานทำความเข้าใจแก่ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต่อไป

๔. ร้องเรียนเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกทันตแพทยสภา กรณีบุตรของผู้ร้องเรียน จบหลักสูตรปริญญาทันตแพทยจาก Wenzhou Medical University เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่ไม่สามารถเป็นสมาชิกทันตแพทยสภา ต่อมาได้เทียบโอนหน่วยกิตจาก Wenzhou Medical University ไปยังมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ผู้ร้องเรียนจึงมีความประสงค์ขอทราบว่ามีคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาให้การรับรองหลักสูตรดังกล่าวตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว บุตรของผู้ร้องเรียนจะสามารถเป็นสมาชิกทันตแพทยสภาเพื่อมีสิทธิสอบใบประกอบวิชาชีพทันตกรรมได้หรือไม่ และกรณีหากไม่มีสิทธิสอบฯ จะได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่ (ระบบสารสนเทศรับเรื่องราวร้องทุกข์ เลขที่ ๑๔๐/๒๕๖๓)

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการพิจารณาเห็นควรให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และทันตแพทยสภา ดำเนินการพิจารณาตรวจสอบข้อมูลตามข้อร้องเรียน และประสานทำความเข้าใจแก่ผู้ร้องเรียนต่อไป

๕. ร้องเรียนสภามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชขาดธรรมาภิบาล กรณีสภามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชได้กระทำผิดกฎหมาย ขัดข้อบังคับของมหาวิทยาลัย มีความไม่ชอบธรรม และมีความไม่โปร่งใสเกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชหลายกรณี จนทำให้เกิดภาวะการณ์บริหารงานมหาวิทยาลัยติดขัดจนไม่สามารถดำเนิน ต่อไปได้โดยปกติ ซึ่งหากปล่อยให้เหตุการณ์เช่นนี้ดำเนินการต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการและมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยส่วนรวม ตลอดจนทำให้นักศึกษาและผู้ปกครองเดือดร้อนและจะทำให้สถาบันอุดมศึกษาของไทยเสื่อมเสียมากยิ่งขึ้น (ระบบสารสนเทศ รับเรื่องราวร้องทุกข์ เลขที่ ๑๗๙/๒๕๖๓)

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการพิจารณาเห็นควรให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาตรวจสอบและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๖. ร้องเรียนเกี่ยวกับการขาดธรรมาภิบาลของนายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตและอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต (ระบบสารสนเทศรับเรื่องราวร้องทุกข์ เลขที่ ๑๘๐/๒๕๖๓)

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการพิจารณาเห็นควรให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาตรวจสอบและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๗. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งสถาบันการศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร โดยขอให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานสนับสนุนหลักสูตรเพื่อจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมุกดาหารและขอให้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตมุกดาหาร โดยควรวรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการตอนตลกับวิทยาลัยชุมชนจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ส่งข้อเสนอแนะดังกล่าวให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา

เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป (คณะกรรมการอำนวยการ
สมาชิกรัฐสภาประชาชน)

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการในการรวบรวมสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตมุกดาหาร ซึ่งคณะกรรมการมีข้อสังเกตเบื้องต้นว่า การเสนอขอจัดตั้งมหาวิทยาลัยควรมีการศึกษาและวิเคราะห์ถึงจำนวนผู้เข้าศึกษาในพื้นที่ให้เห็นถึงความคุ้มค่าและเหมาะสม ตลอดจนการจัดตั้งหรือยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยนั้นสามารถทำได้ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายประกอบกับความจำเป็นและเหตุผลที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม สถาบันอุดมศึกษาไม่ว่าระดับวิทยาลัยหรือวิทยาเขตที่จะยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยควรที่จะมีความพร้อมเป็นอย่างมากทั้งในแง่กายภาพ ตลอดจนคุณภาพหลักสูตรที่ใช้จัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้เติบโตเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ยั่งยืนในระยะยาวต่อไป

๘. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด ขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (งบกลาง) กรณีสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้มีนโยบายการพัฒนาการจัดอาชีวสู่สากล และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมและให้สถานศึกษากำหนดสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ R – Excellent จึงขอรับการสนับสนุนงบประมาณ งบกลาง ปี ๒๕๖๓ และคณะกรรมการได้พิจารณาส่งเรื่องดังกล่าวมายังคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป (คณะกรรมการอำนวยการสมาชิกรัฐสภาประชาชน)

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการได้พิจารณาส่งเรื่องดังกล่าวไปยังคณะกรรมการการศึกษาวุฒิสภา เพื่อพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๙. หนังสือบริษัทฯ ขอให้ช่วยติดตามทวงถาม หนี้ค้างชำระของวิทยาลัยชุมชนน่าน ที่ยังมีได้ดำเนินการชำระหนี้

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการได้ส่งเรื่องดังกล่าวไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพิจารณา โดยสำนักงานปลัดกระทรวงฯ ได้มีหนังสือให้ผู้อำนวยการสถาบันวิทยาลัยชุมชนในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุด พิจารณาและดำเนินการในเรื่องร้องเรียนดังกล่าวตามอำนาจหน้าที่

๑๐. ได้มีหนังสือเรียนประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา (ไม่ระบุชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ร้อง) ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์พิจารณาตรวจสอบและขอเสนอแนะกระบวนการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็นพนักงานสถาบันการศึกษา ตำแหน่งประเภทวิชาการ ตำแหน่งอาจารย์ สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ กรณีมีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็นพนักงานในสถาบันการศึกษา ตำแหน่งประเภทวิชาการ ตำแหน่งอาจารย์ สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ โดยดำเนินการรับสมัครจำนวน ๔๙ อัตรา มีผลการคัดเลือกผู้สอบได้จำนวนทั้งสิ้น ๔๒ อัตรา และพบว่าอีก ๗ อัตราที่ประกาศไม่มีผู้สอบผ่าน ซึ่งมีข้อสังเกตหลายประการเกี่ยวกับกระบวนการคัดเลือก ดังนั้น จึงขอเสนอแนะและเสนอ

ให้ทบทุนกระบวนกรสรรหาบุคคล ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องกับการรับสมัครบุคคลเพื่อบรรจุเป็นพนักงาน ในสถาบันการศึกษา ตำแหน่งประเภทวิชาการ ตำแหน่งอาจารย์ สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความบริสุทธิ์ ยุติธรรมและเที่ยงธรรม

ผลการพิจารณา : หนังสือร้องเรียนดังกล่าวเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่ระบุชื่อ ที่อยู่และลายมือชื่อของผู้ ร้องทุกข์ อันเป็นคำร้องทุกข์ที่มีลักษณะตามความ ข้อ ๒๗ (๑) แห่งระเบียบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาว่าด้วย การจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการจึงไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา

๑๑. พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ เรื่อง คณบดีคณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ รักษาราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก คณะบุคคลปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลตะวันออก และที่ปรึกษาอธิการบดีและที่ปรึกษาสภามหาวิทยาลัยบริหารงานบุคคล บริหารงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและได้กระทำให้ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม การบริหารราชการแผ่นดินไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีธรรมาภิบาล ในการออกข้อบังคับ/ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.พ.อ. และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และส่อไปในทางทุจริตงบประมาณ กรณี พนักงานสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่ยื่นคำขอให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลตะวันออกว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ การพ้นจากการเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๑๔ คน ดังนั้น จึงขอให้พิจารณาตามหน้าที่และอำนาจ เพื่อให้ผู้ร้องและคณะ เข้าปฏิบัติหน้าที่ เช่นเดิมและได้รับเงินเดือนจากงบประมาณตามเดิม

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการได้ส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้สำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณา ซึ่งจากการประสานข้อมูล สำนักงาน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ แจ้งว่ายุติเรื่องแล้ว อยู่ระหว่างรอโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามขั้นตอน

๑๒. หนังสือเรียน ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา เรื่อง การนำชุดวัดและควบคุมกระแสไฟฟ้า ๑ ถึง ๓ เฟส เข้าใช้เป็นมาตรฐานสำหรับบ้าน อาคาร สำนักงาน สถานที่ โรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อขอให้หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนร่วมมือกันใช้กล่องควบคุม ระดับกระแสไฟฟ้าตามระดับที่กำหนดโดยกล่องควบคุมดังกล่าวผ่านการทดสอบและรับรองจากสถาบันของ รัฐบาล ซึ่งคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ และความปลอดภัยจากการใช้กระแสไฟฟ้าของประชาชนเป็นหลัก

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวแล้วเห็นว่า กรณี ตามประเด็นข้อร้องเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนร่วมมือกันใช้กล่องควบคุม ระดับกระแสไฟฟ้าตามระดับที่กำหนด ซึ่งกรณีดังกล่าวจำเป็นต้องพิจารณาทั้งกระบวนการตั้งแต่ต้นทาง จนถึงปลายทางทั้งในด้านการผลิต การจำหน่าย การควบคุมและกำกับดูแล ซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจ ของคณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม และคณะกรรมการพลังงาน ดังนั้น

คณะกรรมการการวิจัยพิจารณาเห็นว่าสมควรส่งเรื่องดังกล่าวไปยังคณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม และคณะกรรมการการพลังงาน เพื่อพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๑๓. หนังสือเรียนประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา เรื่อง ขออนุญาตเสนอเรื่องพระราชบัญญัติการศึกษาอิสระ และเนื่องจากผลการจัดการเรียนการสอนปริญญาโทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจังหวัดกรุงเทพมหานครในช่วงประกาศพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (กรณีสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19)) เป็นผลให้ผู้ร้องตงงาน ไม่มีรายได้เพียงพอในการส่งค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่ตั้งใจไว้ ดังนั้น ผู้ร้องจึงขอเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา เพื่อพิจารณา

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าสมควรส่งเรื่องไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาตรวจสอบและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๑๔. ขอให้ตรวจสอบโครงการจัดตั้งเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เครื่องใหม่เพื่อการแพทย์ เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ณ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าสมควรส่งเรื่องไปยังสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จัดส่งรายงานความคืบหน้าการดำเนินโครงการดังกล่าว

๑๕. ข้าราชการบำนาญ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เรื่อง ขอความเป็นธรรมและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา กรณีผู้ร้องเกษียณอายุราชการเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งขณะผู้ร้องปฏิบัติราชการได้ยื่นผลงานวิชาการ เพื่อขอกำหนดตำแหน่งวิชาการ ระดับรองศาสตราจารย์ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ ต่อมาวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มหาวิทยาลัยได้มีหนังสือแจ้งมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยว่า ผลการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของผู้ร้องคุณภาพไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ รวมระยะเวลาดำเนินการ ๒ ปี ๔ เดือน ๑๑ วัน ทำให้ผู้ร้องเสียโอกาสและได้รับความเสียหายตามสิทธิอันพึงมี พึงได้ตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น จึงขอให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบผู้ที่เกี่ยวข้องกรณีการปฏิบัติงานที่ล่าช้ากว่ากำหนด และตรวจสอบการพิจารณาผลงานทางวิชาการได้ปฏิบัติตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผศ. รศ. และ ศ. พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๖ หรือไม่

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าสมควรส่งเรื่องไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาตรวจสอบและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

เรื่องร้องเรียนปี พ.ศ. ๒๕๖๔ รวม จำนวน ๓ เรื่อง

๑. หนังสือลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอความเห็นเกี่ยวกับการเผยแพร่เอกสารงานทะเบียนบนช่องทางออนไลน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งได้เผยแพร่ข้อมูล “หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ” ของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ว่า เห็นควรเผยแพร่ข้อมูลเอกสารจำนวน ๒๒ รายการ หรือยังควรเผยแพร่แค่รายการที่ ๗ คือ curriculum structure โครงสร้างหลักสูตรที่ตรงกับตัวผู้เรียนเท่านั้น ซึ่งเผยแพร่มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ จนถึงปัจจุบัน ดังนั้นจึงมีความประสงค์ขอความเห็นเกี่ยวกับการเผยแพร่เอกสารงานทะเบียนดังกล่าว

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเห็นควรส่งเรื่องไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลโดยตรง เพื่อพิจารณาประเด็นการขอความเห็น ตลอดจนตรวจสอบและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๒. นายกสภาคมนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม ได้มีหนังสือร้องเรียนลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์พิจารณาให้นิสิตนักศึกษามุสลิมสามารถสวมเครื่องแต่งกายที่ถูกต้องตามหลักการศาสนาในกรอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ นำเสนอปัญหาของนิสิตนักศึกษามุสลิมในสถาบันอุดมศึกษาในประเด็นเครื่องแต่งกาย อาทิ กรณีการไม่อนุญาตให้นิสิตนักศึกษามุสลิมสวมฮิญาบ การไม่อนุญาตให้นิสิตนักศึกษาสตรีมุสลิมสวมเสื้อแขนยาว และการไม่อนุญาตให้สวมกระโปรงยาว ซึ่งถือเป็นข้อจำกัดตามบทบัญญัติของศาสนา

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเห็นควรส่งเรื่องไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาตรวจสอบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การปฏิบัติในภาพรวมของสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวเป็นไปด้วยความเป็นธรรม ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างเรื่องความเชื่อทางศาสนาหรือเหตุอื่นใด

๓. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอความเป็นธรรม กรณีขอกู้หาการจัดซื้อครุภัณฑ์ผลิตน้ำดื่มเคลื่อนที่ Hydro Pure เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมหาอุทกภัยน้ำท่วมหนักและขาดแคลนน้ำดื่มมาใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเห็นควรส่งเรื่องไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดำเนินการพิจารณาตรวจสอบข้อมูลตามข้อร้องเรียนและประสานทำความเข้าใจแก่ผู้ร้องเรียนต่อไป

เรื่องร้องเรียนปี พ.ศ. ๒๕๖๕ รวม จำนวน ๔ เรื่อง

๑. หนังสือลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ร้องเรียนให้นายกสภาคมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร หยุดปฏิบัติหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่งหน้าที่เนื่องด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของนายกสภาคมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง ก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารงานและเกิดความขัดแย้งภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โดยมีความประพฤติก่อการกระทำที่เสื่อมเสีย บกพร่องตำแหน่งหน้าที่ทางราชการ แทรกแซงการทำงาน ของฝ่ายบริหารและอธิการบดี รวมทั้งมีพฤติการณ์และการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายและข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการพิจารณาเห็นควรส่งเรื่องไปยังสำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง ดำเนินการ พิจารณาตรวจสอบข้อมูลตามข้อร้องเรียน

๒. เรื่อง ขอให้ตรวจสอบการสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก (ระบบ สารสนเทศรับเรื่องราวจังหวัดพิษณุโลก เลขที่ ๖๘/๒๕๖๕) เพื่อขอให้ตรวจสอบการสรรหาผู้ที่เข้าดำรงตำแหน่ง อธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก และให้ตรวจสอบการทำงานของประธานคณะกรรมการ สรรหา และกรรมการสรรหา จำนวน ๔ คน เนื่องจากการดำเนินงานมีลักษณะไม่โปร่งใส ขาดหลักธรรมาภิบาล ทำให้ประชาคมภายในมหาวิทยาลัยนเรศวรเกิดความไม่มั่นคงต่อทิศทางมหาวิทยาลัย สับสนและอาจทำให้เกิดการแตกแยก

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการพิจารณาเห็นควรส่งเรื่องไปยังสำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อให้ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลแห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และสอดคล้องกับแนวปฏิบัติ ตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓. เรื่อง ขอให้ตรวจสอบตำแหน่งวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น เพื่อขอให้ตรวจสอบ บุคลากรของมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ทุกท่าน เนื่องจากผู้ร้องสืบทราบว่า บุคลากร ที่ดำรงตำแหน่งวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเวสเทิร์นได้มาโดยมิชอบ และสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติ โดยไม่ตรวจสอบคุณภาพงานวิจัยและคำซ้ำ (Turn it in) และขอให้ตรวจสอบคณะกรรมการ สภามหาวิทยาลัยด้วย

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการพิจารณาเห็นควรส่งเรื่องไปยังสำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. เรื่อง ขอร้องเรียนให้มีการตรวจสอบการกระทำที่อาจทุจริตและผิดจริยธรรมทางวิชาการ จำนวนมาก และการตรวจสอบการอนุมัติจบการศึกษาและการขอรับพระราชทานปริญญาที่อาจไม่ชอบ หรือไม่สุจริตในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการพิจารณาเห็นควรส่งเรื่องไปยังสำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลโดยตรงพิจารณาตรวจสอบเรื่อง ร้องเรียน อนึ่ง คณะกรรมการมีข้อสังเกตว่า การตีพิมพ์บทความในวารสารอื่นนอกเหนือจากวารสาร ระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่ไม่มีคุณภาพ ไม่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ก็ย่อมจะเป็นการลดทอน ความน่าเชื่อถือในทางวิชาการทั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอง รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องในการตีพิมพ์บทความ ทั้งหมด อาทิเช่น ผู้เขียนบทความ ทำให้เนื้อหาในบทความของผู้เขียนแม้ว่าจะมีข้อมูลที่ถูกต้อง ก็อาจ ไม่เป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาการได้เพราะตีพิมพ์ในวารสารซึ่งขาดความน่าเชื่อถือหรือไม่เป็นที่ยอมรับ ตลอดจนผู้ส่งบทความตีพิมพ์ก็อาจเสียสิทธิประโยชน์บางประการ เช่น ไม่สามารถขอรับทุน ในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ การขาดคุณสมบัติในการเลื่อนระดับวิทยฐานะ ไม่สามารถนับเป็นฐานข้อมูล

การตีพิมพ์งานวิจัยในวารสารที่มีคุณภาพ และอาจตกเป็นเครื่องมือของมิชชันนารีที่หาโอกาส จากความต้องการตีพิมพ์ และหากประเทศไทยมีการตีพิมพ์บทความวิชาการในสำนักพิมพ์และวารสาร ต้องห้ามในฐานข้อมูล Beall's List เป็นจำนวนมาก การที่สถาบันอุดมศึกษาปล่อยปละละเลย ให้มีการตีพิมพ์บทความวิชาการในสำนักพิมพ์และวารสารที่ขาดการยอมรับในระดับสากล ขาดการ ตรวจสอบอย่างจริงจัง ย่อมเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดีของสถาบันอุดมศึกษา และอาจสะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือ การเสื่อมเสียชื่อเสียงในทางวิชาการ ของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย ซึ่งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาควรหาแนวทางแก้ไขปัญหาหรือสร้าง แนวปฏิบัติให้ชัดเจนเกี่ยวกับการตีพิมพ์บทความวิชาการในสำนักพิมพ์และวารสารต้องห้ามในฐานข้อมูล Beall's List สำหรับการประกอบสำเร็จการศึกษา

เรื่องร้องเรียนปี พ.ศ. ๒๕๖๖ รวม จำนวน ๕ เรื่อง

๑. หนังสือขอให้ช่วยตรวจสอบการจัดซื้อ วิธีพิจารณา และขอความเป็นธรรม โดยมีความประสงค์ ขอให้ช่วยตรวจสอบการจัดซื้อและวิธีพิจารณาผลการจัดซื้อโดยอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล กับผู้ออกรายละเอียดและคณะกรรมการจัดซื้อด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ “ระบบ RFID เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด (ระยะที่ ๒) จำนวน ๑ ระบบ” และคณะกรรมการ จัดซื้อโดยวิธีคัดเลือก “ระบบ RFID เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน ๒๙ แห่ง จำนวน ๑ ระบบ” เนื่องจากมีพฤติการณ์ที่พยายามทำให้บริษัทใดบริษัทหนึ่งได้งาน ส่งผลให้บริษัทมิได้งานอย่างไม่เป็นธรรม

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเห็นควรส่งเรื่องไปยังสำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลโดยตรงพิจารณาตรวจสอบเรื่อง ร้องเรียน

อนึ่ง คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตว่า ประเด็นข้อร้องเรียนดังกล่าวมีลักษณะเป็นข้อพิพาท ทางปกครอง ซึ่งผู้ร้องเรียนสามารถใช้สิทธิทางศาลได้โดยตรง แต่อย่างไรก็ดี มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม การที่ ผู้ร้องเรียนระบุว่า คณะกรรมการประกาศเปลี่ยนแปลงให้ผู้ร้องเรียนเป็นผู้ชนะการเสนอราคา แต่มหาวิทยาลัยมหิดลมิได้เรียกเซ็นสัญญาแต่อย่างใด และมหาวิทยาลัยประกาศยกเลิกโครงการด้วยเหตุผล ว่า เนื่องจากระยะเวลาล่วงเลยมานาน และคณะทำงานกำหนดขอบเขตของงานแจ้งว่า มีรายละเอียดที่มีได้ ระบุไว้ในขอบเขตของงานดังกล่าว ย่อมแสดงให้เห็นถึงการขาดความแน่นอนชัดเจนต่อการกำหนดวิธีการ จัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งหากมิใช่สาเหตุแห่งการยกเลิกโครงการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ อาจก่อให้เกิด ความเสียหายแก่เอกชนผู้เข้าร่วมเสนอราคาและมีค่าใช้จ่ายดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องไปแล้ว กับกรณีที่ผู้ร้องเรียนอ้างว่ามีเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ขอให้ผู้ร้องเรียนยื่นข้อมูลสำคัญอันเป็นความลับที่ อาจทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบและมีผลต่อต้นทุน ซึ่งสมควรยื่นในวันที่เสนอราคาเท่านั้น พร้อมระบุว่าหากไม่ยื่นภายในระยะเวลาจะถือว่าบริษัทไม่สนใจเสนอราคาสำหรับการจัดซื้อนี้

ยอมแสดงว่า อาจมีการดำเนินการโดยไม่สอดคล้องต่อกฎหมาย กฎ ระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่กำหนดไว้และไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะส่งผลให้มหาวิทยาลัยเสื่อมเสียชื่อเสียง ชาติความน่าเชื่อถือในระบบบริหารงานจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการจึงพิจารณาเสนอความเห็นที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในประเด็นการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ดังนั้น จึงเห็นควรส่งเรื่องมายังกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๕ วันพุธที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนหรือเรื่องราวร้องทุกข์ กรณีร้องเรียนให้แก่ไขปัญหาการฝึกงานของนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ยังไม่มีกฎหมายควบคุมดูแลอย่างเป็นทางการ (ว่าที่ร้อยตรี เพชรายุทธ ทรงชุ่ม ผู้ร้องเรียน) สืบเนื่องจากผู้ร้องเรียนได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการพร้อมกัน ๔ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการการศึกษา คณะกรรมการการแรงงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ และคณะกรรมการการพัฒนาสังคมฯ วุฒิสภา โดยมีประเด็นหลักตามข้อร้องเรียน ๔ ประเด็น ประกอบด้วย ๑) กรณีเกิดอุบัติเหตุ ๒) การล่วงละเมิดทางเพศในระหว่างฝึกงาน ๓) กรณีการเจ็บป่วยหรือเป็นโรคในขณะที่ฝึกงาน และ ๔) ไม่มีกฎหมายคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งที่ประชุมพิจารณามอบหมายคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา อยู่ระหว่างการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเพื่อเสนอต่อภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. กลุ่มบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ได้มีหนังสือเรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา คณะอนุกรรมการการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ร้องเรียนพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติหน้าที่ที่ไร้อธรรมาภิบาลของนายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ผลการพิจารณา : กรณีคำร้องทุกข์ เรื่อง ร้องเรียนพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติหน้าที่ที่ไร้อธรรมาภิบาลของนายกสภามหาวิทยาลัยของผู้ร้องทุกข์นั้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคำร้องทุกข์ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการประจำคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ได้ดำเนินการตรวจสอบคำร้องทุกข์ในเบื้องต้นแล้วปรากฏว่าคำร้องทุกข์ดังกล่าวเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่ระบุชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ ไม่เป็นไปตามแบบคำร้องทุกข์ ตามระเบียบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๑ (๑) ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคำร้องทุกข์ไม่อาจประสานผู้ร้องทุกข์หรือพยานให้จัดส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาคำร้องทุกข์ในเบื้องต้นได้ตามระเบียบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๙ ประกอบกับข้อ ๔๐ (๓) เมื่อคำร้องทุกข์ดังกล่าวเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่ระบุชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ ระเบียบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๗ (๑) กำหนดให้ยุติเรื่องเว้นแต่เป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่ทางราชการหรือประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งจากการพิจารณาประเภทลำดับความสำคัญของคำร้องทุกข์ดังกล่าวแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องทั่วไป กล่าวคือ เป็นคำร้อง

ทุกซ์ที่มีข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายไม่ยุ่งยากซับซ้อน เป็นปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะตัว หรือเป็นกลุ่มเล็ก หรือจำนวนน้อยราย และให้หมายความรวมถึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับหรือบัตรสนเท่ห์ด้วย เมื่อพิจารณาจาก ข้อกฎหมายประกอบกับข้อเท็จจริงตามหนังสือร้องเรียนดังกล่าวแล้ว เห็นควรยุติการพิจารณาคำร้องทุกซ์ ฉบับดังกล่าว เนื่องจากเป็นคำร้องที่ไม่ระบุชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้ร้องทุกซ์ ซึ่งฝ่ายเลขานุการ ไม่สามารถติดตามขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ร้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการศึกษา

๔. เรื่อง การดำเนินการทางวินัย สรุปสาระสำคัญได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕ สถาบัน วิทยาลัยชุมชน ได้มีคำสั่ง ที่ ๗๙/๒๕๖๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน สังกัดสถาบันวิทยาลัยชุมชน กรณีมีความสัมพันธ์ชู้สาว กับหญิงอื่น ซึ่งมีใช้ภรรยาตน และทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผู้ร้อง ก็ยังไม่ได้รับทราบผลการพิจารณาแต่อย่างใด ต่อมาเมื่อระยะเวลาล่วงพ้น ๒๔๐ วัน ตามข้อ ๒๐ วรรคสาม แห่งกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ร้องได้มีหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อสั่งการและเร่งรัดให้สถาบันวิทยาลัยชุมชนดำเนินการ สอบสวนให้แล้วเสร็จ จนถึงปัจจุบันก็ยังไม่ทราบผลการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเช่นเดียวกัน ผู้ร้อง จึงมีหนังสือเพื่อขอความเป็นธรรมมายังคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า การตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย อย่างร้ายแรง เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บังคับบัญชา โดยถือเป็นการพิจารณาทางปกครอง กล่าวคือ เป็นการดำเนินงานภายในของฝ่ายปกครองเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงในเรื่องที่มีการกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาว่า ได้มีการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อกล่าวหาหรือไม่ ประกอบกับกรณี หากการสอบสวนดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวัน ให้ประธานกรรมการรายงานเหตุให้ผู้สั่ง ตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อรายงานให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี เพื่อมีมติให้เร่งรัดการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. กำหนด ตามเหตุผลและความจำเป็น ดังนั้น กรณีดังกล่าว จึงอยู่ระหว่าง ขั้นตอนการพิจารณาทางปกครอง โดยเป็นการดำเนินการตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐

อย่างไรก็ดี แม้ว่ากรณีดังกล่าวเป็นการดำเนินงานภายในของฝ่ายปกครองเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง ในเรื่องที่มีการกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหา แต่ด้วยกรอบระยะเวลาการดำเนินการที่กำหนดไว้ให้แล้วเสร็จไม่เกิน สองร้อยสี่สิบวันเป็นระยะเวลาที่ค่อนข้างมาก ประกอบกับประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการสอบสวน พิจารณาเพื่อการลงโทษทางวินัยข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งออกตามความ ในมาตรา ๑๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๔ บัญญัติว่า “การดำเนินการสอบสวนต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประธาน คณะกรรมการสอบสวนได้รับทราบคำสั่ง” กรณีดังกล่าวพิจารณาเห็นได้ว่า กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวน พิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ และประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการสอบสวนพิจารณาเพื่อการลงโทษทางวินัย ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มีการกำหนดกรอบระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินการที่แตกต่าง กัน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการของสถาบันวิทยาลัยชุมชน ซึ่งเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามพระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘ มีแนวทางการดำเนินการที่สอดคล้องกับประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการสอบสวนพิจารณาเพื่อการ

ลงโทษทางวินัยข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา จึงเห็นควรเสนอให้มีการปรับปรุงกฎ ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนั้น จึงเห็นควรส่งเรื่องไปยังกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. หนังสือเรื่อง ร้องทุกข์ความเสียหายจากความบกพร่องและละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการปลอมแปลงเอกสารและทุจริตยกยอกเงินโปรแกรมสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม (ITAP) เครือข่าย สจล.

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา พิจารณา เห็นว่า หลักธรรมาภิบาลตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา กำหนดให้ การจัดการอุดมศึกษา ต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล สถาบันอุดมศึกษาและบุคลากรต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีกลไกในการส่งเสริม ตรวจสอบ และบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ สถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดขั้นตอน การปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่เป็นอิสระ โปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ และปลอดจากการทุจริต และควรจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและจัดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ การทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งระบบ ควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพนับว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะป้องกันมิให้เกิด การทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๑ กำหนดว่า ในกรณี ที่มีปัญหาในการดำเนินกิจการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล อย่างร้ายแรง หรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหาย อย่างร้ายแรงต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี แจ้งสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการแก้ไข ปัญหาดังกล่าวข้างต้น และแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา ข้อ ๓๗ กำหนดว่า กรณีสถาบันอุดมศึกษาใดไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลตามแนวปฏิบัตินี้ โดยสำนักงาน ปลัดกระทรวงพบเองหรือมีผู้ร้องเรียนก็ตาม ให้สำนักงานปลัดกระทรวงดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้ได้ข้อยุติโดยเร็ว คณะกรรมการจึงพิจารณาเห็นควร ส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไปยังสำนักงาน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไป ตามหลักธรรมาภิบาลแห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และสอดคล้องกับแนวปฏิบัติ ตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๔. การจัดสัมมนา และการลงพื้นที่ศึกษาดูงาน

๔.๑ การจัดสัมมนา

๑. การสัมมนา เรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP)” เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุม หมายเลข ๔๐๒ - ๔๐๓ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา กรุงเทพมหานคร

โครงการดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP) เป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในประเด็นการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล (Digitalization for Educational and Learning Reform) โดยมีจุดประสงค์ในการสร้างพื้นฐานของระบบการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยแพลตฟอร์มที่ต้องพัฒนาแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) Learning Platform สำหรับการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองตามเส้นทางอาชีพ ๒) Teaching Resources Platform สำหรับเผยแพร่สื่อการเรียนรู้เพื่อใช้ในการเรียนการสอน และ ๓) e-Library Platform สำหรับรวบรวมหนังสือแหล่งการเรียนรู้ เพื่อการค้นคว้า โดยมี พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา กล่าวเปิดการสัมมนา รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิมปฐมรัฐ ประธานคณะอนุกรรมการการอุดมศึกษา อภิปราย เรื่อง แนวทางการบูรณาการเชื่อมโยงระบบการศึกษาของประเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

อภิปรายนำเสนอ เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP) โดยวิทยากร ดังนี้

๑. ศาสตราจารย์ ดร.จินตวีร์ คล้ายสังข์ อนุกรรมการการอุดมศึกษา
๒. รองศาสตราจารย์ เกสักร ดร.อนุชัย ชีระเรืองไชยศรี รองผู้อำนวยการโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย
๓. นางสุปราณี นฤนาทโรตม ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๔. ดร.จักกนิษฐ์ คณานุรักษ์ ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการพัฒนากำลังคนดิจิทัล สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล

๕. นางสาวณัฐิกา นิตยาพร ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ สำนักพัฒนากฎหมาย การศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. การออกแบบแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้จำเป็นต้องให้มีการรวมไว้ในที่เดียวกัน และมีทรัพยากรด้านต่าง ๆ ที่พร้อมจะทำให้เกิดระบบนี้ได้ อย่างไรก็ตาม มีข้อจำกัดในเรื่องการหา ตัวกลาง เข้ามาประสานความร่วมมือและเป็นบุคคลหลัก (เจ้าภาพ) ในการรวบรวมแพลตฟอร์มต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน ให้เป็นภาพใหญ่ของประเทศ

๒. ภาคเอกชน (ตัวอย่างเช่น บริษัท กูเกิล (ประเทศไทย) จำกัด) มีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือทั้งในด้านองค์ความรู้ การออกแบบระบบ การเสนอแนะในเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) รวมถึงเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีทางการศึกษา

๓. ผู้ออกแบบแพลตฟอร์มการเรียนรู้ในแต่ละแพลตฟอร์มที่มีอยู่ในปัจจุบัน ควรมี การแลกเปลี่ยนข้อมูล ออกแบบ ทบทวนจุดแข็ง จุดอ่อน ร่วมกันเพื่อนำไปสู่องค์ความรู้ใหม่ที่จะนำไปต่อยอดให้เกิดการรวมแพลตฟอร์มให้เป็นระบบเดียวกันได้ในอนาคต

๔. การจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาเพื่อกำกับดูแลเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มการศึกษา โดยตรงอาจยังไม่มี ความจำเป็นทั้งในแง่บุคลากรและงบประมาณ ทั้งนี้ ควรตั้งในรูปคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการนโยบายที่มีหน้าที่เป็นผู้เชื่อมโยงข้อมูล ระบบหรือแพลตฟอร์มของแต่ละหน่วยงานเข้าไว้ด้วยกันมากกว่า และกำหนดหน้าที่และอำนาจให้ชัดเจนเพื่อใช้บังคับได้อย่างแท้จริง

๕. เนื้อหา (Content) ในแพลตฟอร์มการเรียนรู้ Thai MOOC หรือแพลตฟอร์มอื่น ๆ ควรเพิ่มด้านสุนทรียศาสตร์ ดนตรี กีฬา ศิลปะ วัฒนธรรมด้วย เพื่อให้ครบทุกศาสตร์ทุกแขนง และเป็น การต่อยอดการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจบนฐานวัฒนธรรม

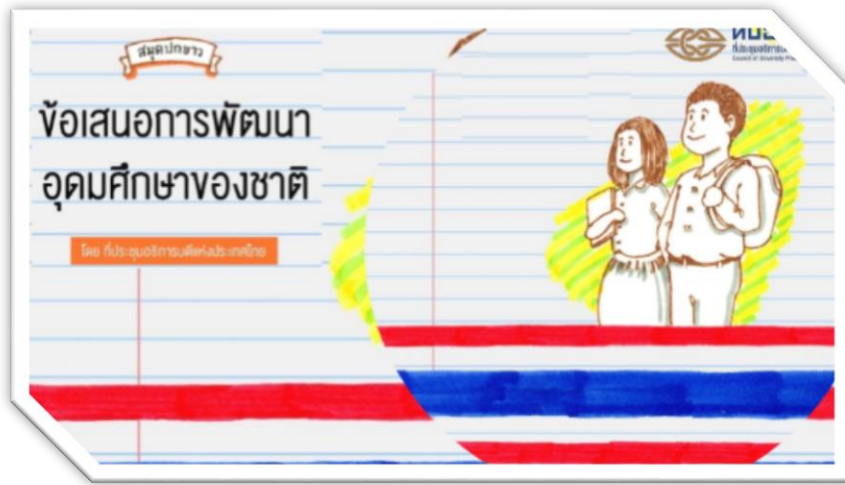

รายงานการสัมมนา NDLP

๒. การสัมมนา เรื่อง การจัดทำงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อขับเคลื่อนมหาวิทยาลัย “ไทยสู่เวทีโลก” เมื่อวันศุกร์ที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕ ณ โรงแรมเซ็นทารา ริเวอร์ไซด์ เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

การสัมมนานี้เป็นการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ สืบเนื่องจากคณะกรรมการอุดมศึกษา ในคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ได้พิจารณา ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย และความสอดคล้องกับ ระเบียบวิธีการในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก (World University Rankings) เพื่อให้สอดคล้องกับ

พลิกโฉมมหาวิทยาลัย (Reinventing University) และโครงการดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP) ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนด้านการอุดมศึกษา ทั้งนี้ จะได้จัดทำรายงานเรื่องการจัดทำงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไทยสู่เวทีโลก เพื่อเสนอคณะกรรมการเพื่อดำเนินการผลักดันอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้รุดหน้าและเท่าทันต่อไป โดยมี พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา กล่าวเปิดการสัมมนา และกล่าวต้อนรับการสัมมนา โดยศาสตราจารย์ นายแพทย์ พงษ์รักษ์ ศรีบัณฑิตมงคล อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และศาสตราจารย์ สุรินทร์ คำฝอย ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการการอุดมศึกษาฯ และที่ปรึกษาคณะกรรมการฝ่ายแผนงานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย อภิปราย เรื่อง การจัดอันดับมหาวิทยาลัยและกลไกการส่งเสริม

อภิปรายนำเสนอ เรื่อง ประเด็นการพัฒนาเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปเชิงยุทธศาสตร์ โดยวิทยากร ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ การจัดสรรงบประมาณ (กองทุนศึกษาและกองทุน ววน.) ศาสตราจารย์สุรินทร์ คำฝอย ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการการอุดมศึกษาฯ และที่ปรึกษาคณะกรรมการฝ่ายแผนงานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๒ Ranking กับการพัฒนามหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอน รองศาสตราจารย์ พิภพ อุดร รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กลุ่มที่ ๓ Ranking กับการพัฒนามหาวิทยาลัยด้านวิจัย นวัตกรรม ศาสตราจารย์ สมฤกษ์ จันทรอัมพร รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

กลุ่มที่ ๔ Ranking กับการเกณฑ์พัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ศาสตราจารย์นายแพทย์นรินทร์ หิรัญสุทธิกุล รองอธิการบดีฝ่ายแผน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. การผลิตกำลังคนที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ ยกตัวอย่างเช่น การผลิตบัณฑิตพันธุ์ใหม่ ควรเน้นทักษะที่ใช้งานได้จริงมากกว่าความรู้ในตำรา และควรสร้างความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับผู้ประกอบการในการผลิตบัณฑิตที่ใช้งานได้ทันทีผ่านระบบ skill mapping

๒. การวิจัยและพัฒนาบุคลากรใหม่ควรที่จะสอดคล้องต่อความต้องการในเชิงพาณิชย์ เช่น การวิจัยและพัฒนาแบตเตอรี่ในรถยนต์ไฟฟ้า การสร้างมาตรการการจูงใจทางภาษีหรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ให้แก่นักวิจัย การปรับเปลี่ยนกรอบแนวคิดผู้วิจัยให้มุ่งไปสู่เป้าหมายที่สำคัญ และควรสร้างงานวิจัยและนวัตกรรมที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและเท่าทันเทคโนโลยีในปัจจุบัน

๓. การจัดสรรงบประมาณให้แก่การวิจัยและนวัตกรรมของประเทศควรมีมาตรการจูงใจ ให้แก่นักวิจัยหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย อันจะช่วยขับเคลื่อนให้งานวิจัยและนวัตกรรม และตอบโจทย์ความต้องการของประเทศที่แท้จริง และควรเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันแล้วถ่ายทอดนโยบาย ลงสู่ภาคปฏิบัติเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปในทางเดียวกัน การบริหารงบประมาณด้านวิจัยและนวัตกรรม

๔. ควรมีการพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดตั้ง “งบบุคลากรของ อว.” โดยนำเป้าหมาย การทำงานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยมาร่วมกันทำงาน และรวมทรัพยากรในภาพกระทรวง รวมทั้ง งบประมาณ เช่น มาตรา ๔๕ (๑) งบบุคลากร มาตรา ๔๕ (๒) งบดำเนินการฯ มาตรา ๔๕ (๓) พัฒนาความเป็นเลิศ และพัฒนากำลังคนระดับสูงเฉพาะเป็น งบประมาณก้อนใหญ่ ดำเนินการตามหมวดหมู่ที่ ๑๒ ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และเสนอปรับกระบวนการคิดให้งบประมาณ ตามประสิทธิภาพ (performance) ไม่จำกัดตามเพดานงบประมาณเดิมของมหาวิทยาลัย

๕. ควรเร่งรัด ผลักดัน และติดตามการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา และรูปแบบการบริหารกองทุนไม่ควรเป็นระบบราชการซึ่งจะทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน ของกองทุนฯ ดังนั้น ควรจัดตั้งเป็นแบบหน่วยงานบริการรูปแบบพิเศษ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ในการบริหารงาน

๖. การสร้างหลักสูตรการเรียนการสอน ไม่ควรจะมีแค่มหาวิทยาลัยเดียวหรือระหว่าง มหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่ควรมีหน่วยงานอื่นที่ร่วมออกแบบหลักสูตร เพราะถือได้ว่าเป็นผู้ใช้ผู้เรียนโดยตรง และรับรู้ถึงทักษะที่ต้องการสำหรับใช้ในการทำงานจริง ควรนำระบบคลังหน่วยกิต (Credit Bank) มาใช้ในมหาวิทยาลัยและร่วมกันผลักดันโครงการดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Plat form : NDLP) ให้เกิดขึ้นจริงตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อที่จะช่วยลด ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และทำให้ทุกคนเท่าเทียมกันซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

๗. มหาวิทยาลัยและเครือข่ายมหาวิทยาลัยควรร่วมมือดำเนินงานแบบบูรณาการ ร่วมกันทุกภาคส่วนในประเด็น SDGs 17 ได้แก่ ภาครัฐ ภาควิชาการภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ซึ่งจะทำให้เกิดการสนับสนุนในด้านงบประมาณและองค์ความรู้ และผลักดันให้รัฐบาลสร้าง ความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง SDGs และจัดทำระบบฐานข้อมูลกลาง (Big Data)

๘. กระทรวงฯ ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลกฎหมายหลักและกฎหมายลำดับรอง ให้สถาบันอุดมศึกษาทราบ และรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นจากกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน และนำเสนอ แนวทางปรับปรุงกฎหมายเพื่อดำเนินการตามกระบวนการต่อไป

คณะกรรมการธิการจะสรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของแต่ละกลุ่มแล้วจัดทำเป็นรายงาน เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณา และนำเสนอต่อระดับนโยบายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศต่อไป

๓. การสัมมนา เรื่อง “กมธ.อววน. กับการขับเคลื่อนการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม” เมื่อวันเสาร์ที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมเมจิก ๓ ชั้น ๒ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร

โดยในห้วงเวลาที่ผ่านมากกว่า ๓ ปีที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินงานพิจารณาศึกษา สนับสนุน ส่งเสริม ติดตามการเร่งรัดการดำเนินการพัฒนา ด้านการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้เห็นผลสัมฤทธิ์ และผลักดันให้เกิด การขับเคลื่อนตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณของภาครัฐ และภาคเอกชนในการวิจัยและสร้างนวัตกรรม พร้อมทั้งสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนต่าง ๆ ให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์และผลักดันในเชิงพาณิชย์และวิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการดำเนินการให้เกิด สร้างสรรค์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยมี พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา กล่าวเปิดการสัมมนา โดย นายณัฐพงษ์ แลงกิจกรรมการผู้จัดการ บัลโคนี เอสเตท จำกัด ทำหน้าที่พิธีกร และผู้ดำเนินรายการสัมมนา

โดยประเด็นการอภิปรายนำเสนอ แบ่งเป็น ๒ ช่วง ได้แก่ ช่วงที่ ๑. อภิปราย เรื่อง “ผลักดันอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมให้รุดหน้าและเท่าทัน” และช่วงที่ ๒. อภิปราย เรื่อง “เปิดมุมมองการเปลี่ยนแปลงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในอนาคต”

ช่วงที่ ๑. อภิปรายเรื่อง “ผลักดันอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมให้รุดหน้าและเท่าทัน” โดย วิทยากรผู้แทนคณะกรรมการและคณะทำงาน นำเสนอผลสรุป การดำเนินงาน โดยมีวิทยากร ดังนี้

- ๑) รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ ประธานคณะกรรมการผู้แทนคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- ๒) นายเปรมวิทย์ จรีเวฬุโรจน์ อนุกรรมการผู้แทนคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม

๓) รองศาสตราจารย์ ช่างโซติ พันธุ์เวช อนุกรรมการ

ผู้แทนคณะอนุกรรมการบูรณาการบริการวิชาการอุดมศึกษา วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่แบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์

๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพภูล สุนทรนนท์ อนุกรรมการ

ผู้แทนคณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๕) รองศาสตราจารย์ ช่างโซติ พันธุ์เวช

ผู้แทนคณะทำงานศึกษาหลักสูตรการจัดการป่าไม้นานาชาติ

๖) นายสุทธิพงศ์ ชาญชญาณนท์ เลขาธิการคณะทำงาน

ผู้แทนคณะทำงานสนับสนุนข้อมูลกฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๗) นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา ประธานคณะทำงาน

ผู้แทนคณะทำงานติดตามผลการดำเนินการและประสานงานความคืบหน้า เกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์และแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า และโอกาสสู่สังคมเพื่อพัฒนา ชาติไทยอย่างยั่งยืน

ช่วงที่ ๒ อภิปรายเรื่อง “เปิดมุมมองการเปลี่ยนแปลงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในอนาคต” ผู้แทนที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ นำเสนอความคิดเห็น

๑) ศาสตราจารย์สุรินทร์ คำฝอย ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ

ผู้แทนที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการการอุดมศึกษา

๒) นางธีรวิสา มัทวพันธุ์ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ผู้แทนที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม

๓) นางธนาภรณ์ พรหมสุวรรณ์ เลขาธิการประจำคณะกรรมการ

ผู้แทนที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการบูรณาการบริการวิชาการอุดมศึกษา วิจัย และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่แบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์

๔) นายเปรมประชา ศุภสมุทฺร ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ผู้แทนที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูป ประเทศด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

รายงานกมธ.อววน. กับการขับเคลื่อน อววน.

๔. การสัมมนา เรื่อง “สถาบันอุดมศึกษาต้นแบบสู่การดำเนินงานวิจัยและนวัตกรรมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ” เมื่อวันเสาร์ที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมอัครวิญ แกรนด์ บอลรูม A โรงแรมอัครวิญ แกรนด์ คอนเวนชัน เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างพื้นฐานของการพัฒนา กำลังคนของประเทศและการขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าตามนโยบายของรัฐบาล ประกอบกับปัจจุบันมีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีการจัดการด้านการอุดมศึกษาที่หลากหลาย เพื่อให้การจัดการอุดมศึกษา และการพัฒนาบุคลากรของประเทศเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานทัดเทียมนานาชาติ สมควรส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ความเป็นอิสระทางวิชาการ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีองค์ความรู้ทางวิชาการในแขนงต่าง ๆ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก มีการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมให้แก่กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ตลอดจนสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างความเป็นเลิศในทางวิชาการและมีทักษะขั้นสูงในการประกอบวิชาชีพ สามารถตอบสนองความต้องการของภาครัฐและภาคเอกชนได้อย่างแท้จริง และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง ตลอดจนลดความเหลื่อมล้ำและแก้ปัญหาให้แก่สังคมส่วนรวมได้ อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ การจัดสัมมนาครั้งนี้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวทางการบริหารจัดการศึกษาและการดำเนินงานวิจัย และนวัตกรรมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ สำหรับเป็นต้นแบบหรือแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมสำหรับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ โดยมี พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา กล่าวเปิดการสัมมนา โดยได้รับเกียรติจากรองศาสตราจารย์ ดร.พาสีธี หล่อธีรพงศ์ รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม และการสัมมนา และ รองศาสตราจารย์ ดร.คมกฤต เล็กสกุล ผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพัฒนา ววน. ด้านกำลังคนและสถาบันความรู้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม บรรยายสรุปเรื่องทิศทางการพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อการขับเคลื่อนประเทศ

สรุปสถาบันอุดมศึกษาต้นแบบฯ

โดยมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการบริหารจัดการศึกษาและการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ได้แก่

๑. ศาสตราจารย์สมฤกษ์ จันทรอำพร

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผู้แทนจากที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย และนายธรณินทร์ อุ่นอารีย์ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

๒. รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ชนม์ ภูมิภิตติพิชญ์

รองอธิการบดีด้านวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผู้แทนจากที่ประชุมคณะกรรมการอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

๓. รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงพร ภู่มะกา

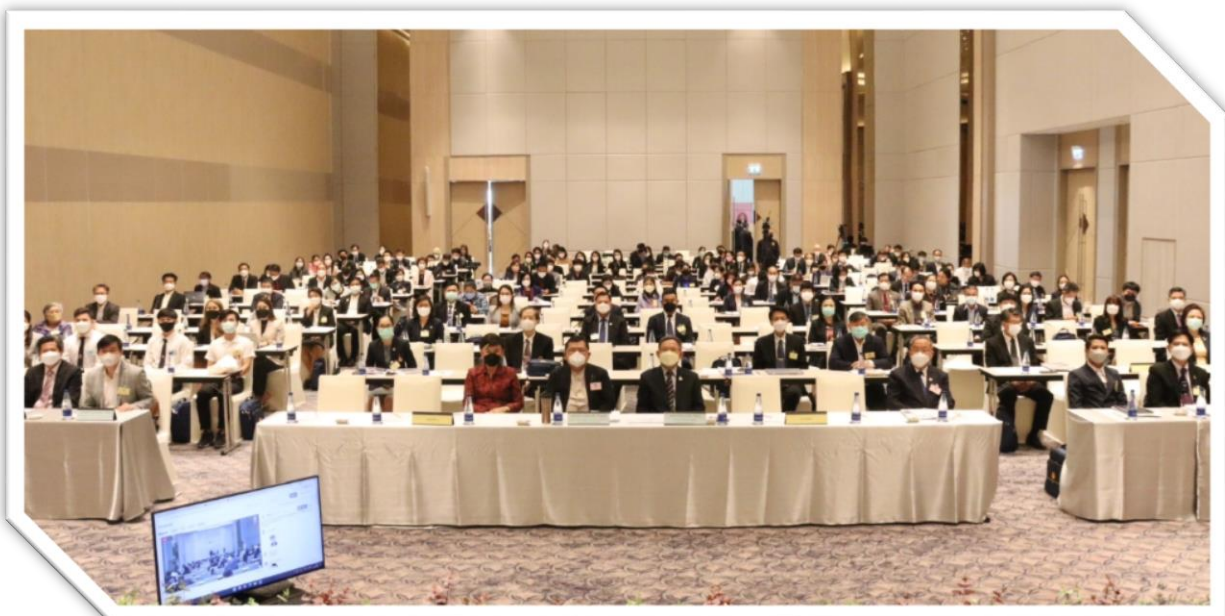
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ผู้แทน

๔. ศาสตราจารย์ พลเรือตรีหญิง ยุวดี เปรมวิชัย

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนาวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ผู้แทนจากนายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย

๕. นางสาวสุธิมา เทียนงาม ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มงานวิจัย ส่งเสริมการบริการวิชาการ และส่งเสริมทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สังกัดกองมาตรฐานการศึกษาและวิจัย สถาบันวิทยาลัยชุมชน และนายอรุณ แวมณี นักศึกษาอนุปริญา วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ผู้แทนจากสถาบันวิทยาลัยชุมชน

คณะกรรมการมีความคิดเห็นว่าเป็นเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในอนาคต โดยจะนำข้อมูลที่ได้รับจากการสัมมนาในวันนี้ไปร้อยเรียงและสรุปผลให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อเสนอต่อรัฐบาลในการพิจารณาส่งเสริม สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษา และการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัยและการสร้างสรรค์นวัตกรรม นำไปสู่การสร้างบุคลากรให้เป็นคนดี คนเก่ง คนกล้าในการนำวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมาขับเคลื่อนสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งตอบโจทย์ที่ความต้องการของประเทศในอนาคตต่อไป

๔.๒ การลงพื้นที่ศึกษาดูงาน

๑. การเดินทางศึกษาดูงานเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕ ณ จังหวัดมุกดาหาร

เวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา คณะกรรมการเดินทางถึงห้องประชุมแก้วกีนรี ชั้น ๕ ศาลากลางจังหวัดมุกดาหาร โดยนายวุฒิชัย เสาวโกมุท รองผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร ได้ให้การต้อนรับและกล่าวแนะนำหัวหน้าส่วนราชการและผู้แทนหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม

สืบเนื่องจากโครงการสมาชิกวุฒิสภာพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน) ณ จังหวัดมุกดาหาร ได้รับเรื่องของนายสุวิทย์ จันทร์หรร รองผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งสถาบันการศึกษา ดังนี้

๑) ขอให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานสนับสนุนหลักสูตร เพื่อจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร

๒) ขอให้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตมุกดาหาร

ข้อสังเกตของคณะกรรมการ

๑) ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้เข้าศึกษาในเชิงพื้นที่ทั้งในจังหวัดมุกดาหาร จังหวัดใกล้เคียง ตลอดจนถึงในประเทศเพื่อนบ้านด้วยเพื่อเป็น Education hub ของภูมิภาค

๒) ควรมีการออกแบบหลักสูตรที่ใช้จัดการเรียนการสอนที่ต้องตอบสนองความต้องการของตลาด ยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้งในระดับจังหวัดและภาค นอกจากนั้นต้องสร้างทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

๓) รูปแบบของการเรียนการสอนต้องมีการพัฒนาในรูปแบบที่ต่างจากเดิม เช่น บทเรียนระยะสั้น (Short Course) และ (Modular-based) ซึ่งเป็นบทเรียนมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับเนื่องจากเป็นบทเรียนที่นำเสนอต่อกระทรวงการอุดมศึกษา เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมาย Lifelong Learning

๔) ควรมีการพิจารณาวิเคราะห์ถึงโครงสร้างอัตรากำลังของบุคลากร และงบประมาณของมหาวิทยาลัยด้วย

๕) การจัดตั้งหรือยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยนั้นสามารถทำได้ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย ประกอบกับความจำเป็นและเหตุผลที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม สถาบันอุดมศึกษาไม่ว่าระดับวิทยาลัย หรือวิทยาเขตที่จะยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ควรที่จะมีความพร้อมเป็นอย่างมาก ทั้งในแง่กายภาพ ตลอดจนคุณภาพหลักสูตรที่ใช้จัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้เติบโตเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ยั่งยืนในระยะยาวต่อไป เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงหรือมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นต้น

๖) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ควรดำเนินการให้พื้นที่ที่มีอาคาร (จำนวน ๒๖ ไร่) ที่จังหวัดมุกดาหารเป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย หรือมีหลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของ เนื่องจากหากยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จะส่งผลกระทบต่อกลไกการขอรับการจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินโครงการ หรืออีกแนวทางหนึ่ง คือ หากไม่สามารถดำเนินการเรื่องกรรมสิทธิ์ได้ควรดำเนินการในรูปแบบการขอยืมใช้พื้นที่โดยมีเอกสารหลักฐาน

๗) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน สามารถนำแนวทางการดำเนินการของมหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย มาเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานตั้งวิทยาเขตมุกดาหาร เช่น การบริหารบุคลากร การบริหารงบประมาณ การจัดตั้งเป็นศูนย์การศึกษา การควบรวม คณะต่าง ๆ ให้เป็นคณะเดียวที่นำเอาหลายสาขามารวมกัน และการจัดทำหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของที่ประชุม

๑. การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดมุกดาหารซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดน จะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเชิงพื้นที่จังหวัดมุกดาหารให้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มโขง (Greater Mekong Sub Greater : GMS) และการพัฒนาประเทศ ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (East - West Economic Corridor : EWEC) โดยการนำ องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy : SEP) มาประยุกต์ใช้ให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และนำหลักการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio- Circular-Green Economy : BCG Model) มาเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการยกระดับศักยภาพและพัฒนาเชิงพื้นที่ในทุกมิติ

๒. ในด้านการศึกษา หากจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา ได้ตรงกับความต้องการในด้านการศึกษาของกลุ่มประชาชนลุ่มแม่น้ำโขง จะเป็นแรงดึงดูดสำคัญในการเชื่อมโยงนักศึกษาจากกลุ่มประเทศอาเซียนที่มีอาณาเขตใกล้เคียงกับประเทศไทย

๓. การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร เป็นการผลักดันและแสดงออกพร้อมกันของทุกภาคส่วนในจังหวัดมุกดาหาร ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ที่ต้องการให้เกิดสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในจังหวัดของตน ถือเป็นโอกาสและความท้าทายที่สำคัญ กล่าวคือ จังหวัดมุกดาหารเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการเติบโตทางเศรษฐกิจที่มากขึ้นในระยะยาว เนื่องจากส่วนหนึ่งของการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษการค้าชายแดนและระเบียงเศรษฐกิจตะวันออกตะวันตก (East West Economic Corridor : EWEC) ที่สามารถเชื่อมโยงไประดับนานาชาติระหว่างไทย จีน ลาว เวียดนาม ถือเป็นโอกาสที่ดีหากมีการพัฒนาระดับอุดมศึกษาจะส่งผลดีต่อประชาชน ในการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจสังคมรวมถึงสร้างอาชีพเข้าสู่ตลาดแรงงานที่มีความต้องการในปัจจุบันและอนาคตได้

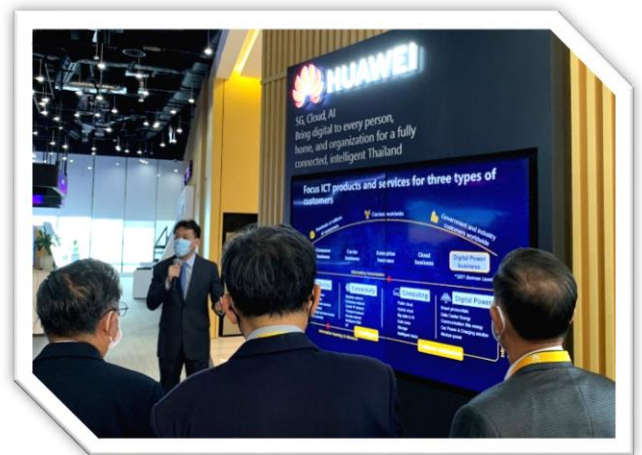
ต่อมาเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา คณะกรรมการได้ลงพื้นที่เพื่อศึกษาสภาพพื้นที่ในการจัดตั้งสถาบันการอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร (พื้นที่การก่อสร้างมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี วิทยาเขตมุกดาหารเดิม (ภูผาเจ็ย)) โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอนก เจริญภักดี รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ได้นำเยี่ยมชมพื้นที่และให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับแผนการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒. การเดินทางศึกษาดูงาน ณ บริษัท หัวเว่ยเทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในพื้นที่เขต กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕

เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา คณะกรรมการเดินทางถึงบริษัท หัวเว่ย เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด อาคารจี ทาวเวอร์แลนด์ ถนนพระรามเก้า แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ โดยมีคณะผู้บริหารบริษัทฯ นำโดย Mr. Edison Xu ตำแหน่ง Board Director ให้การต้อนรับ

จากนั้น ได้เข้าเยี่ยมชมศูนย์นวัตกรรมและการเรียนรู้ CSIC (Customer Solution Innovation and Integration Experience Center) และรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมทางธุรกิจของบริษัท ตลอดจนรายละเอียดเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่นำมาจัดแสดงในศูนย์นวัตกรรม และการเรียนรู้ CSIC โดยมีนายวรกาน ลิขิตเดชาศักดิ์ รองหัวหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคโนโลยีเครือข่ายโทรคมนาคม ทำหน้าที่วิทยากรบรรยายสรุป

จากนั้นได้นำชมศูนย์นวัตกรรมและการเรียนรู้ CSIC (Customer Solution Innovation and Integration Experience Center) ประกอบด้วย

ส่วนจัดแสดงที่ ๑ “Grow in Thailand, Contribute to Thailand” นำเสนอเกี่ยวกับบทบาทของบริษัท หัวเว่ย เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด ที่ได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือประเทศไทยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙)

ส่วนจัดแสดงที่ ๒ “Global 5G Development” นำเสนอเกี่ยวกับบทบาท และความสำคัญของเทคโนโลยี 5G เสมือนจริงเป็นหนึ่งเดียวและในอนาคตอาจต่อยอดไปถึงเมตาเวิร์ส (Metaverse)

ส่วนจัดแสดงที่ ๓ “5G Smart Healthcare” นำเสนอเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยี 5G มาใช้กับอุตสาหกรรมด้านสุขภาพหรือสาธารณสุข

ส่วนจัดแสดงที่ ๔ “5G Smart Education & Smart University” นำเสนอเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยี 5G มาใช้กับการเรียนการสอนและสถาบันการศึกษา

ส่วนจัดแสดงที่ ๕ “5G Smart Manufacturing” นำเสนอเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยี 5G มาใช้กับโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อแก้ปัญหาทั้งเรื่องการลดภาระค่าใช้จ่ายบุคลากร

ส่วนจัดแสดงที่ ๖ “5G Smart Agriculture” นำเสนอเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยี 5G มาใช้กับด้านการเกษตรกรรม

ส่วนจัดแสดงที่ ๗ “5G AR Band” นำเสนอเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยี 5G มาใช้กับการแสดงดนตรีร่วมกับเทคโนโลยีโลกเสมือน Augmented Reality (AR)

ส่วนจัดแสดงที่ ๘ “GUIDE to the Future” เป็นการนำเสนอแนวคิดและโซลูชันนวัตกรรมที่ได้นำไปเสนอในมหกรรม Mobile World Congress หรือ MWC Barcelona 2022

ส่วนจัดแสดงที่ ๙ “Smart Transportation & 5G Smart Mining” นำเสนอเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยี 5G มาใช้กับอุตสาหกรรมทางด้านคมนาคมและอุตสาหกรรมเหมืองแร่

ส่วนจัดแสดงที่ ๑๐ “Safe City” นำเสนอแบบจำลองการนำเทคโนโลยี 5G มาใช้บริหารจัดการเพื่อให้เมืองมีความปลอดภัยและมีความอัจฉริยะ

Mr. Jay Chen Chairman of the Board กล่าวว่า บริษัทได้ดำเนินธุรกิจในประเทศไทยเป็นเวลามากกว่า ๒๐ ปี ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาบริษัทได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชนของไทยเป็นอย่างดี จึงมั่นใจว่าจะสามารถพัฒนาธุรกิจของไทยให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ประธานคณะกรรมการธิการ กล่าวขอบคุณบริษัท หัวเว่ยเทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด ที่ให้การต้อนรับคณะกรรมการได้มาศึกษาดูงานในวันนี้ รวมทั้งได้รับฟังข้อมูลที่มีประโยชน์จากการเยี่ยมชมศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ Huawei Asia Pacific CSIC และขอบคุณสำหรับการนำเทคโนโลยีขั้นสูงต่าง ๆ มาทำให้เกิดประโยชน์กับคนไทย ทั้งนี้ คณะกรรมการธิการประสงค์ที่จะรับฟังข้อมูลเพิ่มเติมและจะขอสอบถามประเด็นที่สงสัยในภายหลัง

สำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี 5G และราคาในการลงทุนนั้น ความครอบคลุมของ 5G ในกรุงเทพฯ ถือว่าอยู่ในระดับดี และ 5G ในมหาวิทยาลัยหลักของประเทศไทยจัดว่าอยู่ในระดับที่ค่อนข้างดี อย่างไรก็ตาม ความรับผิดชอบในส่วนของการลงทุนและขยายเครือข่ายจะเป็นของผู้ให้บริการเครือข่าย เช่น เอไอเอส ทู โดยทางบริษัทแนะนำว่าหากมหาวิทยาลัยใดประสงค์ที่จะลงทุนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน บริษัทสามารถจับคู่มหาวิทยาลัยกับผู้ให้บริการเครือข่ายหรือแม้กระทั่งบริษัทเองในการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ ไปติดตั้ง โดยบริษัทเชื่อว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยในฐานะการเป็นศูนย์การวิจัยและพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับความต้องการของผู้คนในท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งบริษัทและผู้ให้บริการเครือข่ายพร้อมที่จะสนับสนุนหากมหาวิทยาลัยมีความต้องการ

การเดินทางศึกษาดูงาน ณ บริษัท หัวเว่ยเทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด

๓. การเดินทางศึกษาดูงาน ณ บริษัทกูเกิล (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๕

คณะกรรมการเดินทางถึงบริษัท กูเกิล (ประเทศไทย) จำกัด อาคาร Park Ventures Ecoplex ถนนวิฑู แขวงลุมพินี เขตปทุมวันกรุงเทพฯ โดยมีผู้แทนบริษัทฯ นางสาวจารุณี สิ้นชัยโรจน์กุล ตำแหน่ง Education Lead, Google for Education และ Ms. Charlene Ho Marketing Manager, Google for Education, Thailand and Philippines ให้การต้อนรับ

ปัจจุบันภารกิจของ Google ได้ขยายขอบเขตในหลากหลายมากขึ้น ภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การจัดการข้อมูลบนโลก (Organize the World Information) และสามารถมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลเหล่านั้นได้อย่างสูงสุด นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการเรียนรู้บนแนวคิดที่เชื่อมั่นว่าทุกคนสามารถเข้าถึงประสบการณ์จากการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

Google for Education

“Google for Education” ถือหนึ่งในโครงการที่สำคัญเกี่ยวกับการพลิกโฉม (Transformers) การเรียนรู้ สนับสนุนดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) และสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ ที่มีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาทักษะ (Skills) ทั้งในด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความอยากรู้อยากเห็น ความกระตือรือร้น การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) รวมทั้งเข้าถึงศักยภาพของตนได้อย่างแท้จริง

แนวคิดการออกแบบ NDLP Digital Services

แนวคิดการออกแบบแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) หรือ NDLP Digital Services เป็นการออกแบบแอปพลิเคชันและ API (Application Program Interface) เพื่อให้มีแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวและสามารถปฏิสัมพันธ์หรือสื่อสารโต้ตอบได้ ซึ่งอาจเชื่อมโยงไปยังระบบต่าง ๆ เพื่อใช้งาน (User Interface) อาทิ ระบบข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เรียน (E-Portfolio) ระบบใบรับรองหรือประกาศนียบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (E-Certificate) ระบบการยืนยันตัวตน (E-Verify) ระบบจัดการห้องเรียน (E-Classroom) ระบบการเรียนรู้ออนไลน์ (E-Learning) ระบบการทดสอบ E-Testing) ระบบช่วยเหลือ (Smart Assistant)

บทสรุป

“Google for Education” เป็นเครื่องมือสำคัญในการพลิกโฉมกระบวนการเรียนรู้และการเรียนการสอนในระบบการศึกษา ผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่ให้ผู้เรียนและผู้สอนเข้าถึงเครื่องมือที่ใช้พัฒนาการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แพลตฟอร์ม Google Classroom ซึ่งที่เป็นที่นิยม เนื่องจากเป็นแพลตฟอร์มเดียว (All-in-one place) ที่ง่ายต่อการใช้งาน (Easy to use) สามารถสร้างความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ในแต่ละการเรียนรู้ (Built for collaboration) นอกจากนี้ ยังสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงในทุกระบบปฏิบัติการและอุปกรณ์ (Access from anywhere) ส่งผลให้ตอบโจทย์การเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

หลังจากรับฟังการบรรยายสรุปของผู้แทนบริษัทฯ แล้ว คณะกรรมการฯ ได้มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ควรถอดบทเรียนผลการศึกษาวิจัยที่ได้ทำการศึกษาร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือสถาบันการศึกษา เช่น ผลการวิจัยของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย เป็นต้น ให้สามารถสะท้อนไปยังภาครัฐให้ชัดเจนถึงปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาของรัฐ

๒) ควรมีการต่อยอดการศึกษาวิจัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาหรือโรงเรียนในพื้นที่ต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพื่อจะได้ทราบความหลากหลายของปัญหาและเป็นข้อมูลที่ใช้เพื่อการออกแบบการเรียนรู้

๓) บริษัทฯ ถือเป็นองค์กรชั้นนำที่มีความพร้อมด้านศักยภาพ ตลอดจนทรัพยากรบุคคล และเครื่องมือ ซึ่งจะสามารถดูแลระบบเบื้องหลังหรือเชิงโครงสร้างของแพลตฟอร์มต่าง ๆ ของภาครัฐได้

๔) ควรเพิ่มหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

๕) ควรพัฒนาระบบใบรับรองหรือประกาศนียบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (E-Certificate) ให้สามารถใช้ได้ตลอดช่วงชีวิตและมีระบบการจัดเก็บในรูปแบบของเครดิต และมีเกณฑ์การวัดผลที่ชัดเจน

๖) การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) เป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ เพื่อให้ผู้ใช้เกิดความไว้วางใจและมีความปลอดภัย

๗) ควรมีแนวทางบูรณาการและช่วยขับเคลื่อนพัฒนาแพลตฟอร์มกับหน่วยงานของภาครัฐ

๘) ควรสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษา สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มากขึ้น

๙) คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP) เป็นแพลตฟอร์มกลาง เพื่อสนับสนุนระบบการศึกษาไทยและตอบโจทย์การเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนไทยในอนาคต ทั้งนี้ คณะกรรมการ เห็นสมควรนำประเด็นดังกล่าว ไปสู่การหารือร่วมกับคณะกรรมการการศึกษา คณะกรรมการการกีฬา คณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา และจัดการสัมมนา รับฟังความคิดเห็น เพื่อให้ได้ข้อสรุปและข้อเสนอเชิงนโยบายเสนอต่อรัฐบาลต่อไป

การเดินทางศึกษาดูงาน
ณ บริษัททูกูเกิล (ประเทศไทย) จำกัด

๕. การเสนอรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภา

คณะอนุกรรมการได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเสนอต่อคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา เพื่อพิจารณาเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภา ดังนี้

๕.๑ โครงการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP)

โครงการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP) เป็นส่วนหนึ่งของการนำระบบการเรียนรู้หรือการศึกษามาอยู่ภายใต้แพลตฟอร์มเดียวกัน หรือไทยแลนด์ดิจิทัลแพลตฟอร์ม (One Country One Platform) ซึ่งเป็นโครงการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๓ ด้าน (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๔) ในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล และด้านการศึกษา การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

โดยที่การบูรณาการข้อมูลภาครัฐในปัจจุบัน มุ่งการแลกเปลี่ยนบริการ (Service Exchange) มากกว่าแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Exchange) กล่าวคือ เป็นการมองเห็นการบริการประชาชนให้ได้รับประโยชน์สูงสุด ทั้งการเรียน การฝึกอบรม การพัฒนาทักษะ มากกว่าการสร้างแพลตฟอร์ม เครื่องมือ หรือแอปพลิเคชันเพิ่มขึ้น โดยการนำบริการในแต่ละแพลตฟอร์มมารวมกันบน e-Service Gateway ใน One Country One Platform (OCOP) ที่ใช้งานผ่านสมาร์ทโฟน เช่นเดียวกับกับดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ National Digital Learning Platform (NDLP) ที่จะนำมาเชื่อมโยงกับระบบดังกล่าวด้วย

ตัวอย่างบริการดิจิทัลที่ได้จากแพลตฟอร์มด้านการศึกษา NDLP เช่น E-Portfolio E-Certificate E-Verify E-Classroom E-Learning E-Testing เป็นต้น ดังนั้น รัฐควรมีบทบาทในการเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Smart Government) ควรกำหนดนโยบาย การบริหาร การบริการภาคประชาชน ให้มีการรวบรวมแพลตฟอร์มที่บริการทุกรูปแบบเข้าไว้ด้วยกันเพื่อให้สะดวกต่อการใช้งาน

ของประชาชนและเป็นข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์จาก Data Lake และ AI ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศในอนาคตต่อไป

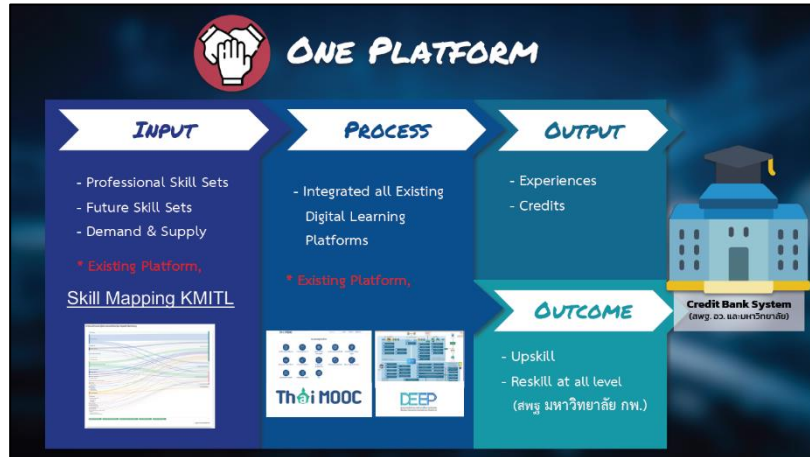
แนวทางการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อประสาน และนำ Education Service Gateway มาเป็นศูนย์กลางที่เชื่อมโยงผ่านไปสู่แพลตฟอร์มการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยการพัฒนา Super Application เกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ที่ครบวงจรและเกิดความยั่งยืน ตอบสนองการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) รวมถึงการผลักดันให้เกิดคณะกรรมการดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ ผ่านความร่วมมือในหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน อาทิ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ทั้งนี้ โดยการสนับสนุนการใช้รหัสบัญชีกลางดิจิทัล (National Digital ID) และส่งเสริมความร่วมมือในการกำหนดมาตรฐานระบบและรายวิชาออนไลน์

สำหรับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนทุกคน ทั้งระดับนักเรียนเรียนในระบบ (Formal Education) นักเรียนนอกระบบ (Non formal education) ผู้เรียนในระบบการศึกษาตามอัธยาศัย (Informal education) นิสิต นักศึกษา บุคคลทั่วไป ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ดังนั้น บทบาทของดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP) จึงควรเป็นแพลตฟอร์มทางการศึกษาของทุกคนทุกช่วงวัยเพื่อตอบโจทย์การศึกษาตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน (Sustainable Life Long Learning) และอยู่ในระบบเดียว (One Country One Platform ที่มีคุณสมบัติเป็น Super Application เชื่อมโยงทุกแพลตฟอร์มด้านการศึกษาของประเทศไทย เน้นการใช้ระบบที่มีอยู่แล้วมาต่อยอดและเชื่อมโยง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ซ้ำซ้อน เกิดความสร้างสรรค์ เพิ่มศักยภาพในเรื่องของการตอบโจทย์อุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) เน้นการสร้างสมรรถนะที่สอดคล้องกับตลาดงานในปัจจุบันอย่างแท้จริง และเกิดเป็นระบบนิเวศชุมชนการเรียนรู้ของคนไทยทุกคน

กล่าวโดยสรุป ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP) ควรสร้างความร่วมมือระหว่างกันอย่างสร้างสรรค์ ให้เกิดแพลตฟอร์มเดียว (One Platform) ใช้รหัสประจำตัวเดียวกัน (One ID) และการบูรณาการด้านเนื้อหาพร้อมกันระหว่างหน่วยงาน (Integrated Content)

นอกจากนั้น มีผลการศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงข้อมูลนำเข้า (Input) เพื่อให้ทราบข้อมูลสำคัญที่จำเป็น อาทิ ทักษะสมรรถนะ (Professional Skill Sets) ทักษะจำเป็นในอนาคต (Future Skill Sets) รวมถึงอุปสงค์ความต้องการ (Demand) และอุปทาน (Supply) ทางด้านแรงงานหรือกำลังคน โดยกล่าวเฉพาะในเรื่องทักษะจำเป็นนั้น ได้มีแพลตฟอร์ม Skill Mapping KMITL เป็นแพลตฟอร์มที่ช่วยทำให้ทราบความต้องการของตลาดแรงงาน (แพลตฟอร์มสมัครงาน) เรื่องทักษะสำคัญที่จำเป็นในตำแหน่งงานต่าง ๆ

กระบวนการดำเนินงาน (Process) เป็นกระบวนการที่นำข้อมูลนำเข้า (Input) ที่ได้รับมาวิเคราะห์และสำรวจแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่ผลิตเนื้อหา (Content) ที่สามารถใช้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เช่น แพลตฟอร์ม ThaiMOOC (Thailand Massive Open Online Course) ภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (TCU) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และแพลตฟอร์มด้านการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (Digital Education Excellence Platform : DEEP) ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

สำหรับสิ่งที่จะได้รับทั้งในแง่ผลผลิต (Output) ได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้ หน่วยกิต (Credit) และในแง่ผลลัพธ์ (Outcome) ได้แก่ การพัฒนาทักษะ (Upskill) และการเพิ่มเติมทักษะใหม่ (Reskill) ล้วนจะถูกนำไปสะสมและเก็บไว้ในระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System) และตอบสนองต่อแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อขยายโอกาสในการเรียนรู้ทุกช่วงวัย เนื่องจากในแต่ละคนหรือแต่ละช่วงวัยมีความต้องการและความสนใจในเรื่องเรียนรู้ที่ต่างกันออกไปและให้เกิดการเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาศักยภาพในการทำงาน ต่อยอดสู่คุณวุฒิการศึกษา ตลอดจนการเสริมและเติมเต็มการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

๑) การออกแบบแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้จำเป็นต้องให้มีการรวมไว้ในที่เดียวกัน มีประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน และมีทรัพยากรด้านต่าง ๆ ที่พร้อมจะทำให้เกิดระบบนี้ได้ อย่างไรก็ตาม มีข้อจำกัดในเรื่องการหาตัวกลางเข้ามาประสานความร่วมมือและเป็นบุคคลหลัก (เจ้าภาพ) ในการรวบรวมแพลตฟอร์มต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันให้เป็นภาพใหญ่ของประเทศ

๒) มหาวิทยาลัย/หน่วยงาน ควรร่วมมือช่วยกันพัฒนา "รายวิชาที่หลากหลาย" รองรับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ทุกช่วงวัย หลากหลายกลุ่ม

๓) มาตรฐานและแนวปฏิบัติการพัฒนาวิชาออนไลน์ มีความสำคัญ ช่วยให้การวิชาที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพใกล้เคียง

๔) การเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงรายวิชา ในหน้าเว็บไซต์เดียว (Course directory) และการใช้ Roaming Account ช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งสิ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนต่อเนื่อง

๕) ควรสร้างเกิดนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนใหม่ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้และการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานได้จริง รวมถึงการนำระบบสะสมหน่วยกิต (Credit Bank System) เข้ามาใช้กับการเรียนบนแพลตฟอร์ม

๖) การจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาเพื่อกำกับดูแลเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มการศึกษาโดยตรง อาจยังไม่มีคามจำเป็นทั้งในแง่บุคลากรและงบประมาณ ทั้งนี้ ควรตั้งในรูปคณะกรรมการหรือคณะกรรมการนโยบายที่มีหน้าที่เป็นผู้เชื่อมโยงข้อมูล ระบบหรือแพลตฟอร์มของแต่ละหน่วยงานเข้าไว้ด้วยกันมากกว่า และกำหนดหน้าที่และอำนาจให้ชัดเจนเพื่อใช้บังคับได้อย่างแท้จริง

๗) เนื้อหา (Content) ในแพลตฟอร์มการเรียนรู้ ควรเพิ่มด้านสุนทรียศาสตร์ ดนตรี กีฬา ศิลปะ วัฒนธรรมด้วย เพื่อให้ครบทุกศาสตร์ทุกแขนง

๘) ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ ควรพัฒนาควบคู่ไปกับการฝึกให้มีทักษะทางปฏิบัติการด้วย เพื่อให้กำลังคนของประเทศได้มีคุณลักษณะทั้งด้านวิชาการและปฏิบัติ และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ

๙) ควรผลักดันให้การขับเคลื่อนโครงการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP) เป็นวาระแห่งชาติหรือระดับนโยบายของประเทศ และให้ฝ่ายบริหารเล็งเห็นถึงความสำคัญมากขึ้น นอกจากนั้น ควรมีความต่อเนื่องของนโยบายซึ่งเป็นข้อจำกัดของระบบราชการ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามวาระของผู้บริหาร

๑๐) การกำหนดสิทธิประโยชน์หรือผลตอบแทนความสำเร็จ ถือเป็นแรงจูงใจให้ผู้ผลิตหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์เนื้อหาบนแพลตฟอร์มการเรียนรู้ เป็นการสนับสนุนทางอ้อมและเป็นส่วนหนึ่งของความยั่งยืนในการพัฒนาระบบต่อไปในอนาคต

๑๑) การมีกลไกหรือเครือข่ายระดับภูมิภาคในแต่ละมหาวิทยาลัยที่เข้มแข็ง จะส่งผลให้มีกลุ่มผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้น (นักศึกษา) และมีเครือข่ายทางวิชาการที่กว้างขวางมาก 4) ควรพัฒนาเนื้อหา (Content) ในแพลตฟอร์มการเรียนรู้ ให้เกิดการต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจบนฐานวัฒนธรรม

๑๒) ผู้ออกแบบแพลตฟอร์มการเรียนรู้ในแต่ละแพลตฟอร์มที่มีอยู่ในปัจจุบัน ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ออกแบบ ทบทวนจุดแข็ง จุดอ่อน ร่วมกันเพื่อนำไปสู่องค์ความรู้ใหม่ที่จะนำไปต่อยอดให้

เกิดการรวมแพลตฟอร์มให้เป็นระบบเดียวกันได้ในอนาคต ควรรวมแพลตฟอร์มทุกหน่วยงานทางการศึกษา เป็น Big Data ทั้งการเรียนรู้ทุกระดับของคนไทยอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมถึงการพัฒนาทักษะดิจิทัลของคนไทยให้เทียบเคียงนานาชาติ ใช้งบประมาณร่วมกัน มีการติดตามประเมินผลในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน

๑๓) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงความสำคัญของดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติให้ทราบในวงกว้าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเห็นความสำคัญมากขึ้น

๑๔) ควรมีการศึกษาพร้อมทั้งปรับลดรูปแบบการใช้แพลตฟอร์มเดิม เพื่อเปลี่ยนผ่านไปสู่แพลตฟอร์มรูปแบบใหม่ (ผ่านระบบ Gateway) อีกทั้ง ควรคำนึงถึงความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีระบบโครงสร้างพื้นฐานให้พร้อมใช้งานและสัญญาณที่มีความเสถียร และที่สำคัญ คือ การบูรณาการด้านงบประมาณได้อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดผลกระทบเชิงบวก รวมถึงการประเมินความสำเร็จในอนาคตเพื่อสามารถบรรลุเป้าหมาย ตอบโจทย์ด้านยุทธศาสตร์และแผนปฏิรูปประเทศต่อไป

ที่ประชุมวุฒิสภา มีมติเห็นชอบรายงานการพิจารณาศึกษาแนวทางการดำเนินการโครงการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP) ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๖

๕.๒ แนวทางการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย และความสอดคล้องกับระเบียบวิธีการในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก

การจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลกเป็นการจัดอันดับมหาวิทยาลัยจากทั่วโลกโดยใช้เกณฑ์การประเมินที่ตั้งขึ้นมาโดยองค์กรชั้นนำระดับโลกด้านการศึกษา โดยจะเรียงลำดับจากลำดับที่ดีที่สุดซึ่งโดยทั่วไปแล้ว มหาวิทยาลัยที่ได้ คะแนนสูงสุด ๑๐๐ คะแนนเต็ม ส่วนมหาวิทยาลัยที่ได้ลำดับต่ำกว่าจะได้รับการจัดอันดับว่าอยู่ใกล้เคียงกับมหาวิทยาลัยที่ได้รับคะแนนสูงสุด ทั้งนี้ พบว่าหลักการสำคัญในการพิจารณาอันดับมหาวิทยาลัยโลกนั้นมุ่งเน้นงานวิจัยเป็นหลักมากกว่าคุณภาพการสอน การที่มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับเป็นการบ่งบอกถึงคุณภาพ ภาพลักษณ์ ชื่อเสียงและผลงานของมหาวิทยาลัยที่ได้ดำเนินงานมาในแต่ละปี ดังนั้น การจัดอันดับมหาวิทยาลัยจึงเป็นสิ่งจำเป็น

เพื่อยืนยัน ถึงความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติของมหาวิทยาลัย และเป็นสิ่งบ่งบอกถึงคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาในแต่ละประเทศ ทั้งในด้านความเป็นเลิศทางวิชาการ มาตรฐานของอาจารย์ คุณภาพของนักศึกษาที่จบออกมาในแต่ละปี ซึ่งการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในปัจจุบันมีการจัดอันดับจากหลายหน่วยงาน แต่หน่วยงานที่มีชื่อเสียง และได้รับการกล่าวถึงอยู่เป็นประจำ คือ QS และ THE ซึ่งมหาวิทยาลัยของไทย ที่ได้รับการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก หรือเอเชีย ซึ่งการได้รับการจัดอันดับมหาวิทยาลัยไม่ว่าจากหน่วยงานใด ก็เป็นประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย ให้กับนักเรียน นักศึกษาทั่วโลกที่สนใจ และทางมหาวิทยาลัยยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัยได้อีกทางหนึ่ง ดังนั้น บทบาทของมหาวิทยาลัย ส่วนหนึ่ง คือการผลิตบัณฑิต และการวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยทุกแห่ง ก็ต้องปรับตัวและพัฒนาการเรียนการสอน ให้ทันต่อความต้องการของประเทศ หรือของโลก ซึ่งมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง ก็ต้องมีการวางแผนพัฒนามหาวิทยาลัย มีการตั้งตัวชี้วัด เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ตามกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ออกตามมาตรา ๒๔ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก ๒) กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม ๓) กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น ๔) กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา ๕) กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพ และสาขาจำเพาะ และ ๖) กลุ่มอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด รวมถึงการกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้การพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ รวมทั้งการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง และเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาไทยปฏิวัติหลักการคิด ปรับเปลี่ยนและทบทวนยุทธศาสตร์ ปรับปรุงรูปแบบ และแนวทางการบริหารในองค์โดยเมื่อได้มีการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และได้ใช้กลไกการสนับสนุนการดำเนินพลิกโฉมอุดมศึกษา (Reinventing University) ทำให้เกิดการปฏิรูประบบอุดมศึกษา ทั้งการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะอาจารย์ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมหาวิทยาลัยจะได้ใช้ความรู้ ความสามารถและศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ตามกลุ่มยุทธศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยมีความถนัดและเชี่ยวชาญ ผลักดันให้เกิดการแข่งขันระหว่างมหาวิทยาลัยและยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ โดยอาศัยเครื่องมือเชิงระบบเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวแล้ว ซึ่งจุดมุ่งหมายของการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในปี พ.ศ. ๒๕๗๙ คือการที่สถาบันอุดมศึกษามีจุดยืนตามกลุ่มที่ชัดเจนที่จะพัฒนาตนเอง และมีความพร้อมในเชิงกลยุทธ์ที่จะผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสูง อีกทั้งสามารถสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่นำไปสู่การใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ โดยแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ได้กำหนดการวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงเป็นการจัดระบบอุดมศึกษาใหม่โดยเน้นบทบาทภาครัฐ

ทำหน้าที่กำกับดูแลระบบอุดมศึกษา (Regulators) ซึ่งจะต้องแสดงบทบาทผู้นำการเปลี่ยนแปลง ส่วนสถาบันอุดมศึกษาคือผู้ที่ต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยอิสระและเสรีภาพทางวิชาการ ให้เกิดผลผลิตตามคุณภาพมาตรฐานที่กำหนด

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้จัดสัมมนาร่วมกับที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕ ซึ่งได้จัดทำข้อสรุปและข้อเสนอแนะ ในรายงานการพิจารณาศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการ

ที่ประชุมวุฒิสภา มีมติเห็นชอบรายงานการพิจารณาศึกษา การนำการจัดอันดับ มหาวิทยาลัยมาพัฒนาการศึกษาและมหาวิทยาลัยไทย ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๕ สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

รายงานการพิจารณาศึกษา

การนำการจัดอันดับมหาวิทยาลัยมาพัฒนาการศึกษา
และมหาวิทยาลัยไทย

๖. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ต่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖

๖.๑ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

การผลิตบัณฑิต

เน้นคุณภาพและคุณค่าของบัณฑิตที่มีลักษณะของผู้ที่สนใจใฝ่รู้ และเรียนรู้ตลอดเวลา เพื่อพัฒนางานและพัฒนาตน เป็นบัณฑิตที่สามารถวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การแก้ปัญหา และการสร้างนวัตกรรม ตลอดจนมีทักษะด้านต่าง ๆ ในยุคปัจจุบัน รวมถึงทักษะด้านภาษา ดิจิทัล การสื่อสาร ตลอดจนทักษะเกี่ยวกับคนและสังคมและการปรับตัวเพื่อให้ทำงานและอยู่ร่วมกับคนอื่นได้

๑. โครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่ ให้บัณฑิตมีความพร้อมที่จะทำงานหรือสร้างงานได้ กระทรวง อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรจะมีนโยบายที่ชัดเจนที่จะสนับสนุนโครงการ “บัณฑิตพันธุ์ใหม่” เป็นโครงการหลัก เนื่องจากเป็นฐานสำคัญในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูง มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงานและพร้อมที่จะปรับตัวตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ในอนาคต ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ เรียนรู้จากการปฏิบัติในสถานประกอบการ จบแล้วทำงานได้จริง คิดเป็น และเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยต้องกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะหลักสูตรมุ่งเป้าไปที่ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย (10 S - curve) ปัจจุบันมีหลักสูตรที่เข้าเกณฑ์ โครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่เพียง ๑๐๐ หลักสูตร จาก ๔ พันกว่าหลักสูตรและมี ๒๐ มหาวิทยาลัย จาก ๑๕๗ แห่ง เข้าร่วมในโครงการนี้

๒. การเสริมสร้างศักยภาพของกำลังคนในวัยทำงานและผู้สูงวัยให้พร้อมเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (LifeLong Learning) และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ประกอบการ ซึ่งมีเป้าหมายไม่เฉพาะการผลิตบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเท่านั้นแต่มุ่งหมายเพื่อพัฒนา คนทุกช่วงวัย เน้นการเพิ่มพูนทักษะ (Reskill) และการปรับปรุงทักษะ (Upskill) ซึ่งมีความจำเป็น ต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี โดยใช้แนวทางของโครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่แต่นับหลักสูตร ประกาศนียบัตร (Non-degree) ๖ เดือน - ๑ ปี แล้วคืนตลาดแรงงานให้เร็วที่สุด เพื่อให้คนวัยทำงาน และผู้สูงวัยสามารถพัฒนาศักยภาพ ทั้งความรู้ทักษะ สมรรถนะให้สามารถทำงานได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มขึ้น

๓. ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญหรือจุดแข็งต่างกันมาทำหลักสูตรร่วมกัน โดยสามารถเรียนข้ามมหาวิทยาลัยได้ ในกลุ่มพื้นที่จังหวัดที่มีมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ให้เกิดการทำงานร่วมกัน เป็น cluster จะก่อให้เกิดความตระหนักและมีเป้าหมายร่วมกัน โดยบูรณาการกับจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด

ภาคเอกชน ภาคอุตสาหกรรม และภาคประชาสังคม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ (area-based approach)

๔. ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาและวิจัยในภูมิภาค (International Higher Education Hub) เพราะประเทศไทยมีจุดแข็งในด้านต่าง ๆ ที่จะสามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาและวิจัยในภูมิภาคได้ เช่น มีจำนวนสถาบันอุดมศึกษาไทยจำนวนมากและหลากหลาย มีหลักสูตรนานาชาติที่จะรองรับนักศึกษาต่างชาติได้ มีสาขาวิชาบางสาขาที่มีความเข้มแข็งและมีความเชี่ยวชาญเฉพาะที่เป็นที่ยอมรับ ค่าธรรมเนียมและค่าครองชีพในประเทศไทยค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับประเทศในตะวันตก สถานที่ตั้งเหมาะสมเพราะเป็นจุดเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค ทำให้การเดินทางระหว่างกันสะดวกและรวดเร็ว ทั้งนี้ การให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาและวิจัยจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศ ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและรายได้และมีการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มาจากสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศของตนเอง

ในปัจจุบัน มีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนในประเทศไทย ประมาณ ๒๒,๐๐๐ คน ศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีจำนวนมากสุด ๓ อันดับ ได้แก่ ๑) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ๒) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และ ๓) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ซึ่งทำให้มีการเพิ่มรายได้เข้าประเทศได้จำนวนหนึ่ง จึงควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานเพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาคอาเซียนและเอเชียใต้อย่างแท้จริง

๕. การพัฒนาโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) มีความจำเป็นที่ต้องการกำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม ที่มีคุณภาพอย่างพอเพียง จึงควรให้มีการรวมพลังของสถาบันอุดม และสถาบันการวิจัยไม่ใช่เฉพาะมหาวิทยาลัยที่อยู่ในเขต EEC เท่านั้น เพื่อสนับสนุนโครงการนี้และโครงการในลักษณะเดียวกันในพื้นที่อื่น

วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

วิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการพัฒนา ช่วยปลูกฝัง ให้เกิดการคิดแบบมีเหตุและผล เมื่อเชื่อมโยงกับเทคโนโลยี วิศวกรรม การผลิต ตลอดจนการพาณิชย์จะช่วยให้การพัฒนาเป็นไปด้วยความเข้มแข็งและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยและนวัตกรรมเป็นกระบวนการที่สำคัญในการนำประเด็นปัญหาหรือการพัฒนามาศึกษาเพื่อก่อให้เกิดความรู้และปัญญาในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นสืบไป นวัตกรรมที่เกิดขึ้นมีหลายมิติทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่เกิดความมั่งคั่ง ยั่งยืนและมั่นคง

๖. กระทรวงอุดมศึกษาฯ ควรทำความเข้าใจกับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ในระบบการวิจัยตลอดจนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องถึงโครงสร้างและภารกิจของการอุดมศึกษาตลอดจน ระบบวิจัยและนวัตกรรมที่มีการปรับเปลี่ยนตามพระราชบัญญัติหลายฉบับที่ประกาศใช้ในปี ๒๕๖๒

๗. งบประมาณสำหรับการวิจัยและนวัตกรรมที่ภาครัฐลงทุนควรมีให้มากพอ และเพิ่มมากขึ้นเพื่อการพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานการวิจัย อันจะทำให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ และเป็นพลังในการพัฒนาประเทศตามแนวปฏิรูปและยุทธศาสตร์ชาติ

๘. การจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ตลอดจนงบประมาณด้านบูรณาการ ควรเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควบคู่ไปกับการพัฒนาและการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ควรมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำดิจิทัลเทคโนโลยีมาช่วยทุกขั้นตอน รวมทั้งการติดตามและประเมินผลตลอดจนการนำผลจากการวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ และควรมีการประชาสัมพันธ์งานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรมที่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ให้แพร่หลายยิ่งขึ้น

๙. การดำเนินการในปิงงบประมาณ ๒๕๖๓ ถือเป็นระยะการปรับตัวของกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม งบประมาณด้านการวิจัยและนวัตกรรมของมหาวิทยาลัย ที่มีแผนงานวิจัยและนวัตกรรมแล้วไม่ควรที่จะถูกตัดลง ทั้งนี้ เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

๖.๒ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ด้านอุดมศึกษา

๑. โครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่

ในปีที่ผ่านมา มีสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วม ๒๕ แห่ง จาก ๑๒๔ แห่ง มีหลักสูตรผลิตกำลังคนที่มีสมรรถนะสูงที่รับรองอุตสาหกรรม S-Curve และ New-S-Curve จำนวน ๙๑ หลักสูตร นักศึกษาในโครงการ จำนวน ๗,๘๙๐ คน หลักสูตรที่เป็น Non-degree จำนวน ๙,๕๐๘ คน ในปี ๒๕๖๔ ขอรับการสนับสนุน ๑,๑๔๒,๗๐๔,๓๐๐ บาท ซึ่งงบประมาณที่ได้รับเพียงพอกับการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา แต่ไม่เพียงพอสำหรับการขยายหลักสูตรใหม่และไม่ครอบคลุมในทุกสาขาวิชา ในปีนี้มีสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมเพิ่มเติมเพียง ๓ แห่งเท่านั้น (รวมเป็นมหาวิทยาลัย เข้าร่วม ๒๘ แห่ง จาก ๑๒๔ แห่ง) รัฐควรจัดสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอเพื่อให้มีนโยบายมีการขยายตัวตามวัตถุประสงค์ต่อไป

๒. กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

การพัฒนากำลังแรงงานขั้นสูง (High Skill Work Force) ควรยกระดับการศึกษาการสนับสนุนการบูรณาการแบบไตรภาคีระหว่าง ภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างแผนที่มีการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมของประเทศไทย (Thailand Industry Transformation Roadmap) โดยการระบุดทักษะแรงงานที่จำเป็น การออกแบบหลักสูตรและการรับรองคุณภาพหลักสูตรร่วมกัน การเพิ่มพูนทักษะ (ReSkill) และการปรับปรุงทักษะ (UpSkill) ด้วยการเรียนรู้ผ่านระบบการเรียนรู้ของราชชมงคลออนไลน์ (RT MOOC) ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบ ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตที่เรียกว่าเครดิตแบงก์ (Credit Bank) และสามารถเทียบโอนระหว่างมหาวิทยาลัยได้ นอกจากนั้นควรพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปของโลก เช่น การทำเกษตรสมัยใหม่ การทำเกษตรอัจฉริยะ การท่องเที่ยว

เชิงคุณภาพ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ผู้ประกอบการดิจิทัล ตลอดจนจัดทำหลักสูตรการดูแลผู้ดูแลผู้สูงอายุ ข้อเสนอเห็นควรให้ทางสำนักงานงบประมาณจัดสรรและประมาณการเพิ่มให้ด้วย หรือผลักดันให้เป็นหลักสูตรพันธุ์ใหม่เพิ่มให้มากขึ้น

๓. กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

มาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ การพัฒนาท้องถิ่น ๔ ด้าน คือด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษาและศิลปวัฒนธรรม กระทรวงการอุดมศึกษา ได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (Area Based) โดยมีพันธกิจการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการและศิลปวัฒนธรรมของพื้นที่ เพื่ออนุรักษ์ สืบสาน ต่อยอด ให้คงอยู่ตลอดไป

แต่เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณการพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบัน จะจัดสรรในรูปแบบโครงการ ทำให้จำนวนงบประมาณที่จัดสรรให้ไม่แน่นอน จึงเห็นสมควรจัดสรรรูปแบบงบประมาณในลักษณะ งบประมาณพื้นฐาน เพื่อความต่อเนื่องทั้งจำนวนเงินและการขับเคลื่อนตัวชี้วัดของแผนยุทธศาสตร์ และสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในด้านการพัฒนาท้องถิ่น

๔. มหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีข้อเสนอ ดังนี้

๑. ควรให้ความสำคัญกับการฝึกบัณฑิต ที่มีทักษะปฏิบัติงานได้จริง ควรสนับสนุน งบวัสดุฝึก ห้องปฏิบัติการที่ปรับเปลี่ยนตามเทคโนโลยี เช่น Fab Lab หรือ Coworking space เพื่อสร้างระบบนิเวศให้เกิดนวัตกรรม

๒. สนับสนุนให้มีการร่วมผลิตบัณฑิตข้ามมหาวิทยาลัย ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้บัณฑิตไทยก้าวเท่าทันเทคโนโลยี

๓. สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีกับภาคอุตสาหกรรมโดยให้ผู้สอนในภาคอุตสาหกรรมมาสอนในมหาวิทยาลัยได้อย่างไร้รอยต่อเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์จริง และปรับปรุง วิชาศึกษาทั่วไป ให้สามารถประกอบอาชีพเสริมได้

๔. ควรต่อยอดโครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งการเพิ่มพูนทักษะ (ReSkill) และการปรับปรุงทักษะ (UpSkill) ให้กับตลาดแรงงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพให้มากขึ้น

๕. การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาและวิจัยในภูมิภาค (International Higher Education Hub) ควรเลื่อนออกไปพลางก่อนเนื่องจากมีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-19) และควรส่งเสริมให้มีการเรียนออนไลน์แทนการเดินทางมาเรียนที่ประเทศไทย

๖. โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ยังติดขัดในทางกฎหมายซึ่งในเขต EEC จะต้องเป็นสถาบันการศึกษาและสถาบันการวิจัยที่อยู่ในพื้นที่เท่านั้น ควรให้โอกาสสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญที่อยู่นอกเขต EEC มีส่วนร่วมในการพัฒนาทาง ศักยภาพ ในพื้นที่ EEC ด้วย

ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

๑. ควรให้ความสำคัญกับงานวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ เช่น ในวิกฤติจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การวิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับยาและวัคซีนเพื่อรักษาป้องกันโรครมีความสำคัญอย่างยิ่ง

๒. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรเร่งดำเนินการออกกฎหมายหรือระเบียบต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และบรรจุบุคลากรให้ไปเป็นตามกรอบอัตรากำลัง รวมทั้งแต่งตั้งตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ให้ครบถ้วน

นอกจากนั้น ควรมีกลไกในการประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและส่วนราชการอื่น ๆ ในการกำหนดตำแหน่งงานเพื่อรองรับนักเรียนทุนรัฐบาล ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และมีมาตรการจูงใจให้นักเรียนทุนรัฐบาลดังกล่าวมีโอกาสได้ทำงานเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมตามความสามารถในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

๓. ควรให้ความสำคัญกับงบประมาณที่ใช้ในการวิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

๓.๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ การประกาศใช้พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีความล่าช้า ทำให้เกิดผลกระทบต่อการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐ ประกอบกับภาคเอกชนส่วนหนึ่งจะปรับลดงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมลงและอาจจะต่อเนื่องถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งจะทำให้ทั้งงบประมาณเพื่อการวิจัยของประเทศ (ภาครัฐร่วมกับภาคเอกชน) ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ลดลง ดังนั้นหากภาครัฐลงทุนวิจัยและสร้างนวัตกรรมลดลงจะทำให้สัดส่วนงบประมาณเพื่อการวิจัยต่อ GDP ลดลงอย่างมาก จะส่งผลให้เกิดช่องว่างของการสร้างองค์ความรู้ รวมถึงอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่จัดอันดับโดยหน่วยงานนานาชาติ เช่น IMD ลดลงด้วย นอกจากนี้เป้าหมายของรัฐบาลด้านการลงทุนวิจัยและพัฒนาของประเทศต่อ GDP ให้เป็นร้อยละ ๑.๕ และร้อยละ ๒ ในปี ๒๕๖๕ และ ๒๕๗๐ ก็จะไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และภาครัฐควรมีมาตรการจูงใจให้ภาคเอกชนลงทุนเพื่อการวิจัยเพิ่มมากขึ้น เช่น มาตรการลดหย่อนภาษีและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ

๓.๒ งบประมาณควรมีให้มากพอและเพิ่มมากขึ้นเพื่อการพัฒนากำลังคน และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการวิจัยผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การนำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการติดตามและประเมินผล ตลอดจนการนำผลจากการวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ การบูรณาการกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงานและทำให้มีการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔. มหาวิทยาลัยในต่างจังหวัดควรร่วมมือกับท้องถิ่นและชุมชนในการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว

๖.๓ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพรวมด้านการอุดมศึกษา

๑. กระทรวงควรมุ่งเน้นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอุดมศึกษาให้ มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ รวมถึงจัดทำแผนการผลิตบุคลากรและสำรวจความต้องการแรงงาน เพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่ชัดเจนในแต่ละสาขาวิชา ทั้งนี้ การพัฒนา กำลังคนจะต้องตอบโจทย์ความต้องการของประเทศมีความสำคัญมากในการพัฒนาประเทศไปสู่ Thailand 4.0 และเป็นไปตามความต้องการบุคคลทั้งในและนอกโครงการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ด้วย

๒. กระทรวงควรบูรณาการการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และช่วยอำนวยความสะดวกในการขับเคลื่อนการปฏิรูป โดยเฉพาะบูรณาการการดำเนินงานระหว่างคณะกรรมการการอุดมศึกษากับคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (คกก. สกสว.) เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการดำเนินงาน ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และลดเงินงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยขอความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ เพื่อให้การใช้งบประมาณมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งที่สำคัญควรมีนโยบายแบบบนสู่ล่าง (Top - down Policy) และมุ่งเน้นให้ความสำคัญ กับการกระจายรายได้สู่เศรษฐกิจฐานราก

๓. จากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) จึงจำเป็นต้องปรับรูปแบบการเรียนการสอนเป็นการเรียนการสอนทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นการเรียน การสอนที่ยากกว่าการสอนแบบที่ผู้สอนและผู้เรียนอยู่ในห้องเรียนร่วมกัน (face to face) การเรียนออนไลน์ทำให้ความตั้งใจและสมาธิต่อการเรียนลดน้อยลง เนื่องจากผู้เรียนขาดวินัยในตนเอง (Self - Discipline) เป็นพลังขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ กระทรวงควรกำหนดมาตรการ กำกับดูแลมาตรฐานของการเรียนการสอนทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มาตรฐานการประเมินผล และควรเพิ่มกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เรียนให้มากขึ้น ทั้งในส่วนของเรียนการสอนแบบผู้สอนและผู้เรียน อยู่ในห้องเรียนร่วมกันและการเรียนการสอนทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๔. กระทรวงควรเปลี่ยนจากการมุ่งเน้นที่วัตถุประสงค์ ใส่ใจกระบวนการ (Process Oriented) มาเป็นการวัดผลลัพธ์ในการเรียนรู้ (Learner Outcome) โดยมีการตรวจสอบประเมินผลการเรียนรู้ (Evaluating learning Outcome) มีการเก็บข้อมูลการดำเนินงานว่าตรงกับสาขาที่จบการศึกษาหรือไม่ เนื่องจากพบว่าข้อมูลส่วนใหญ่มีแต่ข้อมูลเกี่ยวกับการหางานทำได้ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ว่าสามารถหางานได้ตรงกับหลักสูตรที่จบการศึกษามาหรือไม่ นอกจากนี้ การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรต่าง ๆ โดยเฉพาะหลักสูตรปริญญาเอกต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมก่อนเปิดหลักสูตรใหม่ทุกครั้งและการพิจารณาตรวจงานวิจัยจะต้องมีความรอบคอบ และมีกระบวนการควบคุมตรวจสอบ การลอกเลียนผลงานวิจัย เพื่อให้ได้ผู้จบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ นอกจากนี้ การเลื่อน ตำแหน่งของคณาจารย์จะต้องโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ เพื่อป้องกันการเข้าสู่ตำแหน่งโดยมิชอบ

๕. กระทรวงควรดำเนินการจัดการศึกษาเรียนรู้เน้นรูปแบบการปฏิบัติ (Active Learning) ซึ่งต้องเป็นนโยบายเพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาระบบการศึกษาไทย โดยมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการเรียน การสอน ทั้งในและนอกห้องเรียน ครูควรปรับบทบาทในการสอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ ฝึกการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา สร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง

๖. กระทรวงควรมุ่งเน้นการพัฒนาหมู่บ้านตามโครงการ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัยให้มีเศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ในรูปแบบการยกระดับเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่ ๑) การผลิตสินค้าต้องศึกษาความต้องการของผู้บริโภคและสินค้านั้น ๆ ก่อนพัฒนาสินค้าต้องพิจารณาถึงความต้องการของตลาด โดยทำการวิจัยถึงความต้องการของผู้บริโภคและตลาด โดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

และนวัตกรรมไปต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าของชุมชน ๒) การแปรรูปต้องเน้นคุณภาพและมาตรฐาน เช่น ได้มาตรฐานองค์การอาหารและยา (อย.) และการบรรจุหีบห่อของผลิตภัณฑ์ ต้องออกแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ๓) การตลาดควรพิจารณาตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ตั้งแต่การผลิต กระบวนการผลิตและความต้องการของผู้บริโภค โดยมีการประเมิน ตรวจสอบเพื่อนำมาปรับแก้ไขให้เหมาะสม และ ๔) ต้องยกระดับเกษตรกรชุมชนเป็นการพัฒนาด้านเกษตรและอาหารของชุมชนในรูปแบบของเกษตรกรสมัยใหม่ ((Smart Farmer) โดยประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงระบบสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาธุรกิจแบบใหม่ในรูปแบบออนไลน์ (e - Commerce) ซึ่งรูปแบบดังกล่าว กระทรวงฯ ได้มีการดำเนินการในโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ หรือ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย (U2T)) ที่ควรนำมาต่อยอด และขยายผลการดำเนินการในทุกมิติดังกล่าวข้างต้นให้ครอบคลุมทุกตำบล

กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

๑. เนื่องจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีพันธกิจหลักในการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ บนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้มีทักษะวิชาชีพเฉพาะทางที่ตอบโจทย์ ๑๒ อุตสาหกรรม เป้าหมาย แต่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณฝึกทักษะวิชาชีพเฉพาะทางซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อจัดการเรียน การสอน ทำให้นักศึกษามีทักษะและมีความเชี่ยวชาญลดลง รวมถึงการฝึกปฏิบัติพื้นฐานเพื่อเตรียม ความพร้อมก่อนส่งนักศึกษาเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมและชุมชน นอกจากนี้ การพัฒนาเพื่อเข้าสู่กลุ่ม มหาวิทยาลัยเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม จำเป็นต้องใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐาน เพียงพอต่อการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติมืออาชีพชั้นสูง ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรปรับแผนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนโยบายรัฐบาล ได้แก่ BCG, Re - inventing University เป็นต้น โดยคำนึงถึงภารกิจมหาวิทยาลัย ความต้องการในพื้นที่ ให้มีการกระจายงบประมาณอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิด ความคุ้มค่า ประหยัด และเกิดประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณสูงสุด รวมถึงการบริหารงบประมาณ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) มหาวิทยาลัยควรปรับ รูปแบบการจัดโครงการและกิจกรรมให้เหมาะสม เพราะอาจจะส่งผลให้การบริหารงบประมาณไม่เป็นไป ตามแผนงบประมาณที่กำหนดไว้

๒. กระทรวงควรมีการปรับทิศทางของยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยภายใต้ภาวะความเปลี่ยนแปลง และผลกระทบจากโรคติดเชื้อโควิด ๑๙ (COVID-19) และควรมีการเชื่อมโยงหลักสูตรกับต่างประเทศ เพื่อให้เป็นสากลและสอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ ๑๑ (S - Curve 11) ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นประเด็น สำคัญหนึ่งในยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๓. กระทรวงควรเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนที่เป็นไปตามยุคปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลง ไปอย่างรวดเร็ว ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้การเรียนรู้ในยุคปัจจุบันต้องปรับไปตาม การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังนั้น ทุกสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนในระดับอุดมศึกษา จึงควรให้ผู้เรียน สามารถเลือกเรียนตามความชอบของตนเองได้ ทั้งยังเป็นการรวมองค์ความรู้ในหลากหลายศาสตร์ ให้นักศึกษารอบรู้อย่างครบเครื่อง เช่น หลักสูตรเกี่ยวกับหุ่นยนต์ไฟฟ้า หลักสูตรเกี่ยวกับเทคโนโลยีรถไฟ

ความเร็วสูง หลักสูตรการแพทย์ครบวงจร เพื่อให้สามารถรองรับกับความต้องการของเขตพัฒนาพิเศษ
ภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)

กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

๑. มหาวิทยาลัยที่มีขนาดใหญ่ได้รับจัดสรรงบประมาณค่อนข้างสูง แต่มหาวิทยาลัยราชภัฏบางแห่ง
ได้รับจัดสรรไม่ถึงร้อยละ ๒๐ ของมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ งบประมาณด้านวิจัย ได้รับการจัดสรร
ค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ รวมถึงไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณในแผนงาน
บูรณาการ ซึ่งมหาวิทยาลัยมีแผนงานโครงการที่จะดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ตามนโยบาย
ของรัฐบาล ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรวางแผนการใช้งบประมาณในแผนงานบูรณาการให้สอดคล้อง
กับงบประมาณที่ได้รับ นอกจากนี้ ควรดำเนินโครงการที่เห็นผลหรือการพัฒนาพื้นที่ในระยะเร่งรัด
(Quick Win) ควบคู่กันไปด้วย หรือควรพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของโครงการหรือแผนงาน
ที่จะดำเนินการในงบประมาณน้อยอย่างละเอียดรอบคอบ มีตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม
และคำนึงถึงข้อจำกัดในการอนุมัติงบประมาณด้วย

๒. ด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จึงควรมุ่งเน้นการผลิต
บัณฑิตในพื้นที่ให้มีคุณภาพ พร้อมกับการปลูกฝังให้เกิดทุนและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ จงรักภักดี
และมีปณิธานตั้งมั่นที่จะประพฤติและปฏิบัติหน้าที่ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ควรบูรณาการการบริหารจัดการหลักสูตรร่วมกันเพื่อสร้างความเข้มแข็ง โดยมุ่งเน้นให้บัณฑิตในพื้นที่
มีอาชีพ มีงานทำ ด้วยการจัดการเรียนการสอนทั้งในภาคทฤษฎีและเน้นปฏิบัติที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์
ของพื้นที่ กำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนติดตามประเมินภาวะการมีงานทำของบัณฑิต
ที่สำเร็จการศึกษา การทำงานตรงสาขา และเพิ่มพูนทักษะให้บัณฑิตที่ยังอยู่ระหว่างทางาน

๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งอาจมีความพร้อมที่แตกต่างกัน จึงควรประเมินศักยภาพ
และความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนและการเปิดหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษาในสาขา
ที่มีความเข้มแข็ง หรือบูรณาการศักยภาพร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏด้วยกัน เพื่อเสริมสร้างคุณภาพ
ในการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งได้สร้างผลงานในพื้นที่ของตนให้เกิดผลสำเร็จเป็นจำนวนมาก
โดยแต่ละแห่งมีพื้นที่รับผิดชอบของตน ซึ่งเมื่อรวมมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่ง ทำให้เกิดผลกระทบ
ขึ้นทั่วประเทศ แต่ยังไม่เป็นที่รับรู้รับทราบเท่าที่ควร มหาวิทยาลัยราชภัฏควรร่วมกันประชาสัมพันธ์
ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญที่เกิดผลกระทบให้กับประชาชนให้ได้รับรู้กันอย่างกว้างขวาง

กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

ด้วยข้อจำกัดด้านการคลังของประเทศ เป็นสิ่งที่ท้าทายต่อการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพ
ของสถาบันอุดมศึกษาอย่างยิ่ง ดังนั้น การพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัย (Re – Inventing
University) จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อสถานการณ์นี้ กล่าวคือ มหาวิทยาลัยควรปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีการทำงาน
หลัก (Core - Process) มุ่งความเป็นเลิศทางวิชาการระดับ World Class ในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญ
(อาจมีหลายสาขาก็ได้) การจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ และมีความยืดหยุ่นในการจัดการหรือพัฒนา

มนุษย์ในทุกช่วงวัย รวมถึง ศึกษานำเงินรายได้สะสมมาร่วมพัฒนามหาวิทยาลัย จึงจะทำให้สถาบันอุดมศึกษามีความยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ด้านวิจัยและนวัตกรรม

๑. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรมีการปรับแผนการดำเนินการให้สามารถนำงานวิจัยและนวัตกรรมขยายผลไปสู่เชิงพาณิชย์ให้มากขึ้น และควรมีการกำหนดมาตรฐานงานวิจัยให้เป็นสากลเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการนำผลิตภัณฑ์ไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เพราะปัญหาชิ้นนวัตกรรมไทยมีความสำคัญในทุก ๆ ด้าน เช่น การวิจัยทางการแพทย์และสาธารณสุข ควรจะมีการเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ด้านความสามารถในการแข่งขันควรต้องติดตามอย่างใกล้ชิด มิติเชิงพื้นที่ วิถีชีวิต (livelihood) การเกษตร อาหารการแปรรูปในธุรกิจขนาดเล็ (SMEs) หรือในระดับอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ความหลากหลายทางชีวภาพ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน รวมถึงทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การแปรรูปในระดับท้องถิ่นหรือระดับพื้นที่และสิ่งแวดล้อม

๒. ควรกำหนดสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับจากงานวิจัยให้ชัดเจน และควรมีกองทุนสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนลงทุนด้านวิจัยเพิ่มมากขึ้นและเน้นการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น เพราะพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. จะเป็นกลไกสร้างแรงจูงใจได้มากขึ้น ซึ่งการได้รับผลประโยชน์จากการลงทุนวิจัยและนวัตกรรมมีความสำคัญมาก ผลลัพธ์ของการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมคือการมีผลงานวิจัยที่ดีมากพอ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม คือเกิดความยั่งยืน ซึ่งกระบวนการนี้จะผลิตกำลังคนไปด้วย ทำให้มีนักวิจัยเพิ่มขึ้น และมีโครงสร้างพื้นฐานที่จะรองรับการวิจัยและต่อยอดการวิจัย

๓. ควรมุ่งเน้นส่งเสริมและเสริมสร้างและผลักดันอุตสาหกรรมขนาดเล็ก และวิสาหกิจชุมชนให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันในตลาดการค้า และสนับสนุนให้อุตสาหกรรมขนาดเล็กและวิสาหกิจชุมชนเหล่านั้นมีความเข้มแข็ง เพื่อประโยชน์ของประชาชนในแต่ละพื้นที่

๔. ควรส่งเสริมการวิจัยเชิงอนาคต “Futures Research” ซึ่งเป็นการศึกษาแนวโน้มเหตุการณ์ในอนาคตที่มีความเป็นไปได้ เป็นการคาดการณ์หรือทำนายผลอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต แล้วนำสรุปผลข้อมูลไปพิจารณาหาวิธีการ เพื่อรองรับความต้องการใช้ประโยชน์ในอนาคตหรือป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ รวมถึงลงลึกไปถึงระดับวิสาหกิจชุมชนด้วย

กลุ่มหน่วยงานของรัฐ

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงควรกำหนดนโยบายเพื่อผลักดันให้มหาวิทยาลัยทำงานร่วมกัน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนช่วยสนับสนุน ซึ่งจะทำให้เกิดการผลักดันการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย แต่ละกลุ่ม ตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการ และสนับสนุนงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และแผนงานสำคัญ (Flagship) และควรร่วมกับกระทรวงแรงงาน ภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจ จัดทำระบบฐานข้อมูล เช่น ข้อมูลนักศึกษาที่จบการศึกษาและการทำงานในแต่ละสาขาและแต่ละอาชีพ เพื่อเชื่อมโยงความต้องการ (Demand) แรงงานไปสู่การปฏิบัติที่สามารถ

ผลิตแรงงานอย่างไร้รอยต่อ ซึ่งจะช่วยลดการใช้ทรัพยากรที่ซ้ำซ้อนและยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกๆ ระดับ รวมทั้งควรพิจารณาเสนอกระทรวงการคลังเพื่อให้สิทธิประโยชน์บางอย่างกับภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจ ที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าว

๒. สถาบันวิทยาลัยชุมชนควรมุ่งเน้นการฝึกอบรมเพื่อสร้างอาชีพให้กับชุมชนให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและสามารถนำไปประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองได้ โดยควรมีการพัฒนา หลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรปริญญา ตลอดจนจัดทำหลักสูตรที่เป็นการสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) โดยเชื่อมโยงการเก็บหน่วยกิตร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการ เรื่องดังกล่าว

๖.๔ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพรวมกระทรวง

๑. กระทรวงควรสำรวจข้อมูลความต้องการด้านกำลังคนและแรงงาน (Demand-side) ที่แท้จริง และเป็นไปตามแผนของกระทรวงในประเด็นการส่งเสริมและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและกระบวนการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาคนใน ๑๓ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ที่ชัดเจน ทั้งนี้ ควรประสานความร่วมมือด้านข้อมูลความต้องการกับกระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนภาคเอกชนด้วย

๒. กระทรวงควรเพิ่มเป้าหมายการผลิตผู้ประกอบการหรือสตาร์ทอัพในแต่ละปีให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น (ขั้นต่ำ ๒,๐๐๐ – ๓,๐๐๐ คน) เพื่อทำให้เกิดการสร้างงานและเกิดผู้ประกอบการรายใหม่ ซึ่งส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

๓. สำนักงานปลัดกระทรวงควรมีแผนการเร่งรัดการใช้จ่ายเงินในโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุน ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. ๒๕๖๓

๔. สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ควรกำหนดโครงสร้างองค์กรในรูปแบบใหม่และลดกระบวนการในระดับคณะกรรมการซึ่งมีจำนวนมาก อันจะส่งผลให้การพิจารณาหรือการนัดประชุมคณะกรรมการอาจมีความล่าช้า และกระทบกับการออกกฎหมายในระดับอนุบัญญัติและทำให้การปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ

ด้านอุดมศึกษา

ภาพรวมด้านอุดมศึกษา

๑. ควรให้แต่ละมหาวิทยาลัยจัดทำระบบฐานข้อมูลและติดตามด้านกำลังคน เพื่อให้ทราบถึงความต้องการ ด้านแรงงานในแต่ละด้านและสอดคล้องกับแต่ละอุตสาหกรรมในภาคเอกชน

๒. ควรพัฒนาต่อยอดโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล) และโครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ BCG (U2T for BCG) เพื่อสามารถขยายผลและสามารถเป็นโครงการต้นแบบให้แก่พื้นที่ต่าง ๆ ได้

๓. กระทรวงควรบูรณาการการพัฒนาหลักสูตรและการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษา เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยง

กับการศึกษาทั้งระบบ และควรให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการสอนด้วย เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้ตรงเป้าหมายยิ่งขึ้น

๔. ควรตั้งเป้าหมายและส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยในแต่ละแห่งได้รับการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก (World University Rankings) ในอันดับที่ดีขึ้น โดยเน้นการทำให้การศึกษาในประเทศมีความเข้มแข็ง เป็นสากล และพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถมีอาชีพที่หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการ และต้องส่งผลเชิงบวกต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๕. ควรมุ่งเน้นและสนับสนุนการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) หรือหลักสูตรแซนด์บ็อกซ์ ให้มีจำนวนที่มากขึ้นและมีความหลากหลาย นอกจากนั้น จำเป็นที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดในการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน ทักษะและความรู้ ความเข้าใจของผู้สอน นอกจากนั้น ควรกำหนดสมรรถนะของหลักสูตรให้ชัดเจนและได้รับการรับรอง (รูปแบบประกาศนียบัตร) ในมาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อสะท้อนถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากการศึกษาตามมาตรฐานอุดมศึกษาอย่างแท้จริง

๖. ควรส่งเสริมและสนับสนุนโครงการพัฒนาการศึกษาซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนด้านวิศวกรรมศาสตร์ของประเทศ เช่น โครงการโคเซ็น มจธ. (KOSEN KMUTT) หลักสูตรไทยไมซ์สเตอร์ (Thai-Meister) เป็นต้น และควรขยายโอกาสไปสู่ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษตามภูมิภาคในแต่ละพื้นที่ของประเทศให้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ควรปรับการเรียนการสอนในสายปฏิบัติตามโครงการนั้น ๆ ให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์และบริบทของการศึกษาของประเทศไทยในภาพรวมด้วย

๗. ควรมีการผลักดันและขับเคลื่อนแพลตฟอร์ม ThaiMOOC ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มสนับสนุนในด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิด (Thailand Massive Open Online Course) ภายใต้การดูแลของโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University : TCU) ไปสู่ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP) หรือแพลตฟอร์มกลางทางการศึกษาของประเทศ และควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งได้จัดทำแพลตฟอร์มทางการศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้เป็นรูปแบบเดียวกันและลดความซ้ำซ้อน รวมถึงควรสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนที่มีศักยภาพ เพื่อลดต้นทุนและเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการมากขึ้น

๘. ควรเร่งจัดทำระบบการสะสมหน่วยกิตการเรียนรู้ (Credit Bank) และนำมาใช้อย่างเร่งด่วน เพื่อส่งเสริมระบบการเรียนรู้ของประเทศให้สามารถสะสมพอกพูนความรู้ในสาขาต่าง ๆ ตามความสนใจตลอดช่วงวัยตามเป้าหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

๙. โครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่ ควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากโครงการดังกล่าวในทุกมิติ และมีกลไกการยกระดับการดำเนินการเพื่อการผลิตกำลังคนคุณภาพสูงสำหรับประเทศไทยในระยะต่อไป

๑๐. การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบวิชาชีพครู ควรมีการกำกับและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาที่มีหน้าที่ในการผลิตครู ให้มีมาตรฐาน มีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสมต่อวิชาชีพครู ซึ่งอาจเป็นการเสริมในหลักสูตรหลักหรือผ่านการอบรมในโอกาสต่าง ๆ

๑๑. สถาบันอุดมศึกษาควรมีหลักสูตรการพัฒนาทักษะ (Upskill) และองค์ความรู้เพิ่มเติม (Reskill) ในรูปแบบระยะสั้น (Short Course) ให้มากขึ้น โดยเน้นในทักษะขั้นสูงเป็นหลักแก่ผู้เรียนในปัจจุบัน บัณฑิตที่จบการศึกษาแล้ว และผู้สนใจทั่วไป

๑๓. กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ ควรเร่งดำเนินการการจัดตั้งให้เกิดขึ้นโดยเร็ว และควรกำหนดกลไกการให้ทุนที่มีความชัดเจน เพื่อให้ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุน

กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐและกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

๑. ควรทบทวนและยกเลิกหลักสูตรที่ไม่ตอบสนองต่อตลาดแรงงานหรือภาคอุตสาหกรรม และไม่สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาของประเทศ เพื่อให้การผลิตบัณฑิตหรือกำลังคนมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีคุณภาพและตรงตามความต้องการด้านกำลังคนในอนาคต

๒. ควรบูรณาการการทำงานร่วมกันในแต่ละกลุ่มและแต่ละภูมิภาค โดยมุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนและเศรษฐกิจของประเทศเป็นหลัก จะทำให้การใช้ทรัพยากรร่วมกันเกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามเป้าหมายการขับเคลื่อนประเทศในภาพรวมและแก้ปัญหาสถานการณ์การลดลงของนิสิตนักศึกษาในระบบอุดมศึกษาในปัจจุบันด้วย โดยที่ไม่จำเป็นต้องขยายจำนวนมหาวิทยาลัยหรือวิทยาเขตเพิ่มขึ้น

กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ควรเพิ่มสัดส่วนการผลิตบัณฑิตสายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีให้มากกว่าสายสังคมศาสตร์ เพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และภารกิจของกลุ่ม นอกจากนี้ควรมีหลากหลายสาขาให้เหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะด้านของแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัย โดยนำหลักสูตรบัณฑิตพันธุ์ใหม่มาพัฒนาและขยายให้มากขึ้น

๒. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ควรเร่งจัดทำหลักสูตรในการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) หรือหลักสูตรแซนด์บ็อกซ์ ที่เน้นพื้นที่และสาขากำลังคนที่ขาดแคลน รวมทั้งทบทวนหลักสูตรเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม เพื่อเกิดการเทียบโอนผลการเรียนรู้และการออกใบรับรอง (Certificate) ระหว่างเครือข่ายกลุ่มมหาวิทยาลัยอย่างกว้างขวาง

กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

๑. ควรมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาทุกระดับที่มีคุณภาพและความเชี่ยวชาญทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามเจตนารมณ์ของการก่อตั้งและอัตลักษณ์เฉพาะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

๒. ควรมีการต่อยอดและติดตามการดำเนินโครงการในเชิงพื้นที่ชุมชนเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นโครงการที่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกกับชุมชนโดยตรง กล่าวคือ สามารถสร้างรูปแบบธุรกิจใหม่ ๆ หรือสตาร์ทอัพให้กับชุมชนที่หลากหลายและครอบคลุมทุกกลุ่มอาชีพในพื้นที่ อีกทั้ง สามารถช่วยสร้างมูลค่าที่เกิดต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้วย

๓. ควรเน้นการช่วยเหลือและขยายโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงระบบการศึกษาในพื้นที่มากขึ้น ทั้งนี้ สำนักงานประมาณควรพิจารณาเพิ่มค่าใช้จ่ายรายหัวและเพิ่มเงินอุดหนุนให้เพียงพอ โดยหากพื้นที่ใดมีศักยภาพหรือความจำเป็นควรมีสวัสดิการพิเศษเพิ่มเติมให้มหาวิทยาลัยนั้น ๆ

ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. กระทรวงในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา ควรมีแนวทางให้เกิดการนำงานวิจัยและนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการประสานงานร่วมกับแต่ละจังหวัดผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละแห่ง โดยเน้นการบูรณาการการวิจัยเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ในเชิงพื้นที่ (เน้นกระบวนการ) และเกิดการเพิ่มมูลค่า

๒. ควรสร้างความร่วมมือกับกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนการใช้ห้องปฏิบัติการที่ทันสมัยของประเทศในกลุ่มอาเซียน เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศไทย

๓. สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ควรมีการถอดบทเรียนการพัฒนางานนวัตกรรมและงานวิจัย โดยเฉพาะกลุ่ม New S-curve ซึ่งควรนำงานวิจัยที่ได้ให้ทุนไปแล้วนั้น นำมาวิเคราะห์ใหม่ให้แผนงานและโครงการต่าง ๆ เกิดความซ้ำซ้อน

๔. สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ควรเพิ่มการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย และสื่อสารให้เป็นที่รับรู้ในวงกว้าง นอกจากนี้ ควรมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลงานวิจัยกับสถาบันอุดมศึกษา

๕. สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ควรมีกลไกสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนในวงกว้าง เกี่ยวกับด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพลังงานนิวเคลียร์ รวมถึงการกำกับดูแลการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวให้เป็นไปอย่างปลอดภัย และไม่เกิดปัญหาอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้ในการผลิตไฟฟ้าให้เพียงพอต่อการใช้งานในประเทศ

๖. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการให้ พรบ. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.๒๕๖๔ มีผลในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมโดยเร็ว เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมในการพัฒนาประเทศและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

๗. ควรสนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อช่วยเพิ่มสมรรถนะของเศรษฐกิจฐานรากให้มากขึ้น เป็นการพัฒนาระดับพื้นที่ ซึ่งคนในส่วนใหญ่มีจำนวนมากและยังมีฐานะยากจน จะทำให้คุณภาพชีวิตของคนเหล่านี้ที่ส่วนใหญ่อยู่ในชนบทและเป็นคนระดับฐานรากของประเทศมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เมื่อเศรษฐกิจฐานรากของประเทศมั่นคงขึ้นก็จะทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศดีขึ้นด้วย

๘. ควรสนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมในการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น เพื่อความมั่นคงทางอาหารและความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม ให้ไทยเป็นครัวของโลกและสามารถผลิตผลิตผลทางการเกษตรเลี้ยงดูคนไทยและเหลือส่งออกต่างประเทศ ซึ่งจากการเปลี่ยนแปลงของสภาวะภูมิอากาศของโลกทำให้เกิดภัยธรรมชาติที่ร้ายแรงขึ้นหลายครั้งในช่วงไม่กี่ปีมานี้ มีผลทำให้ผลิตผลทางการเกษตรได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก เช่น แอฟริกาตะวันออก เป็นปีที่ ๕ ที่จะไม่มีการผลิตผล นอกจากผลิตผลทางการเกษตรจะเสียหายมากแล้ว ยังทำให้ปศุสัตว์ในภูมิภาคนี้ตายไปกว่า ๓.๖ ล้านตัว ประกอบกับภาวะสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครนทำให้ผลิตผลทางการเกษตรไม่สามารถเข้าสู่ตลาดโลกได้ตามปกติ เช่น ข้าวสาลี น้ำมันเมล็ดทานตะวัน รวมทั้งปุย ทำให้เกิดความขาดแคลนอาหารไปทั่วโลก

๙. ควรมีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเกี่ยวกับวัคซีนและยารักษาโรคระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ให้มากขึ้นและมีวัคซีนและยาให้มากพอทั้งในสถานการณ์ปกติและสถานการณ์ฉุกเฉิน รวมทั้ง มีการวิจัยและพัฒนาวัคซีนเกี่ยวกับวัคซีนและยารักษาโรคฝีดาษลิงและวิจัยเชิงรุกสำหรับโรคอุบัติใหม่ที่สำคัญอื่นๆ เช่น ไวรัสเลย์วี (LayV) เป็นต้น

๑๐. ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยตอบสนองต่อ BCG Economy Model ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เติบโตแบบก้าวกระโดด กระจายโอกาส กระจายรายได้และนำความมั่งคั่งสู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างทั่วถึง นำพาประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศรายได้สูง และมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน ซึ่งในการประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (APEC THAILAND 2022) โดยผู้นำประเทศสมาชิกที่จะเข้าร่วม ๒๑ ประเทศ จะจัดในประเทศไทยระหว่างวันที่ ๑๘-๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ นี้ จะมีประเด็นสำคัญคือ BCG Economy Model หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับ BCG Economy Model ซึ่งจะช่วยในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกด้วย

๑๑. ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นปัญหาระดับโลก ซึ่งก่อให้เกิดภัยธรรมชาติร้ายแรง เช่น น้ำท่วมใหญ่ที่กรุงโซล เกาหลีใต้ เกิดจากฝนตกหนักที่สุดในรอบศตวรรษ คลื่นความร้อนในทวีปยุโรป ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕ นี้ ทำให้อุณหภูมิที่โปรตุเกสพุ่งสูงกว่า ๔๗ องศาเซลเซียส ที่สเปนและฝรั่งเศสมีอุณหภูมิสูงถึง ๔๑ องศาเซลเซียส อาจรุนแรงที่สุดในรอบ ๒๐๐ ปี และจะทำให้เกิดปัญหาไฟป่าตามมา โดยเมื่อปี ๒๕๔๖ คลื่นความร้อนในยุโรปทำให้มีผู้เสียชีวิตทั้งทางตรงและทางอ้อมกว่า ๓๐,๐๐๐ ราย ซึ่งก๊าซเรือนกระจกเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการให้ประเทศไทยมีความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon neutrality) หรือปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิเป็นศูนย์ (net zero CO₂) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (net zero GHG) โดยเร็ว โดยเป้าหมายของทั้งโลกหากจะลดอุณหภูมิของโลกไม่ให้สูงเกิน ๑.๕ องศาเซลเซียส ก็ต้องดำเนินการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิเป็นศูนย์ (net zero CO₂) ให้สำเร็จในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ (๒๐๔๕-๒๐๕๕) หากมีเป้าหมายจะลดอุณหภูมิของโลกไม่ให้สูงเกิน ๒ องศาเซลเซียส ก็ต้องดำเนินการให้สำเร็จในปี ค.ศ. ๒๐๗๐ (๒๐๖๕-๒๐๘๐) ส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (net zero GHG) โดยเป้าหมายของทั้งโลกหากจะลดอุณหภูมิของโลกไม่ให้สูงเกิน ๑.๕ องศาเซลเซียส ก็ต้องดำเนินการให้สำเร็จในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ (๒๐๖๕-๒๐๗๕) หากมีเป้าหมายจะลดอุณหภูมิของโลกไม่ให้สูงเกิน ๒ องศาเซลเซียส ก็ต้องดำเนินการให้สำเร็จในปี ค.ศ. ๒๐๙๐ (๒๐๘๕ - ๒๐๙๕)

สำหรับประเทศไทยมีเป้าหมายปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิเป็นศูนย์ (net zero CO₂) ในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (net zero GHG) ในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ ซึ่งการบรรลุเป้าหมายได้ต้องดำเนินการในหลายเรื่องไปพร้อมกัน ที่สำคัญคือลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคอุตสาหกรรมและภาคการขนส่ง (ภาคการขนส่งและโลจิสติกส์ของไทยมีค่าใช้จ่ายแต่ละปีเกือบร้อยละ ๒๐ ของ GDP ของประเทศ ซึ่งประเทศที่เจริญแล้วจะมีค่าใช้จ่ายส่วนนี้ประมาณร้อยละ ๑๐

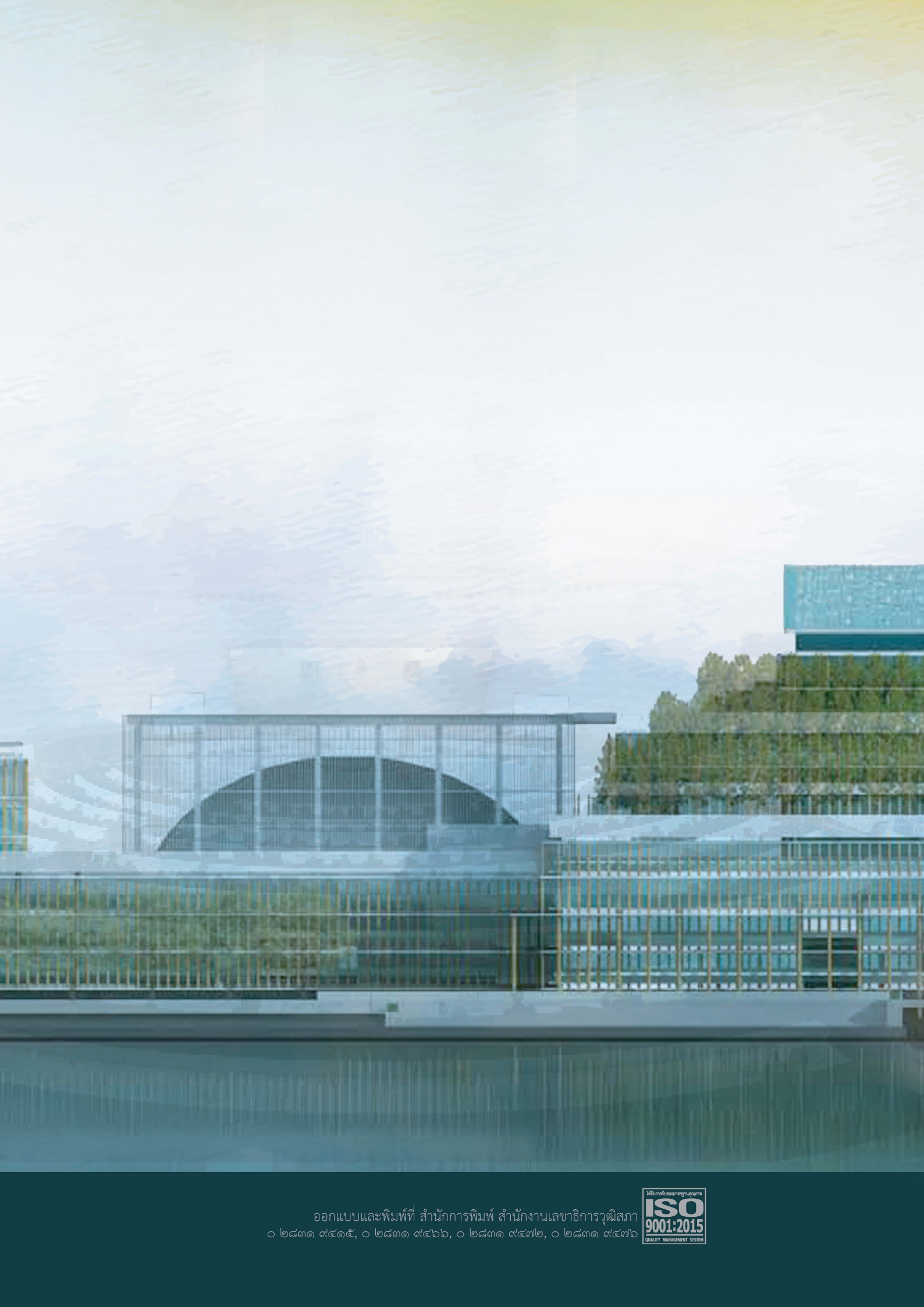
ของ GDP ของประเทศ) รวมทั้งลดการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลและใช้พลังงานสะอาดแทน โดยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแบตเตอรี่และชิ้นส่วนสำคัญในยานพาหนะที่ขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า รวมทั้งมีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๑๒. ส่งเสริมให้ภาคเอกชนลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมเพิ่มขึ้น เช่น มาตรการและสิทธิประโยชน์ทางภาษี ในขณะที่เดียวกันภาครัฐต้องลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมเพิ่มขึ้นให้มากและให้เพียงพอ โดยให้ถือว่าการเพิ่มงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมเป็นการลงทุนและควรลงทุนให้มากเช่นเดียวกับการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ของประเทศ (mega project) นอกจากนี้ควรลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของประเทศรวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ (National Quality Infrastructure, NQI) ซึ่งมีความจำเป็นและมีความสำคัญมากในการรับรองมาตรฐานของสินค้ารวมทั้งผลผลิตทางการเกษตรที่ส่งออกต่างประเทศ

๑๓. เรื่องสำคัญที่สุดที่ทุกคนทราบกันดีอยู่แล้วคือปัญหาการคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นรากเหง้าของปัญหาที่สำคัญและกีดกร่อนประเทศไทย ข้อมูลทั่วไประบุว่าสถิติคะแนนซีพีไอของไทย ประจำปี ๒๕๖๔ หากเทียบกับประเทศอื่นในอาเซียน พบว่าไทยอยู่อันดับที่ ๖ จากทั้งหมด ๑๑ ประเทศ อันดับ ๑ คือ สิงคโปร์ ๘๕ คะแนน ถัดมาเป็นมาเลเซีย ๔๘ คะแนน ทิมอร์-เลสเต ๔๑ คะแนน เวียดนาม ๓๙ คะแนน อินโดนีเซีย ๓๘ คะแนน และไทย ๓๕ คะแนน ลำดับถัดจากนั้นคือ ฟิลิปปินส์ ๓๓ คะแนน ลาว ๓๐ คะแนน เมียนมา ๒๘ คะแนน กัมพูชา ๒๓ คะแนน ส่วนบรูไน ไม่ได้ระบุข้อมูลคะแนนของปี ๒๕๖๔ การจัดการกับและวัฒนธรรมที่ไม่ซื่อสัตย์ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ในการทุจริตจากเงินภาครัฐ สิ่งนี้จำเป็นต้องขับเคลื่อนโดยผู้นำทางการเมืองที่มีอำนาจรับผิดชอบเพื่อประโยชน์ส่วนรวมจากการสัมมนา “ปราบคอร์รัปชันทางออกลงทุนไทย” วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ สรุปได้ว่า (๑) การป้องกันและปราบปรามการคอร์รัปชันควรเป็นวาระแห่งชาติ (national agenda) และมีการรณรงค์ต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (national campaign) อย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง (๒) ผู้ที่จะทำการทุจริตจะดูว่าโอกาสถูกจับหากมีน้อยก็มักจะกล้าทำความผิด (๓) การลดการคอร์รัปชันโดยการลดอำนาจผูกขาด อำนาจรัฐเป็นการผูกขาด ลดการใช้ดุลพินิจตรวจสอบได้ สร้างความโปร่งใสในระบบ (๔) การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่างๆผ่านสื่อเพื่อปลูกจิตสำนึกให้แก่ภาคประชาสังคม ไม่รับ ไม่ทนต่อการทุจริต มีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ให้เห็นโทษของการทุจริตที่เกิดกับประเทศ และใช้มาตรการทางสังคมเข้าร่วมในการยกย่องคนดี และใช้มาตรการทางสังคมไม่ให้คนไม่ดีมีที่ยืนในสังคม (๕) การเปิดเผยข้อมูลเชิงรุกในหน่วยงานภาครัฐรวมทั้งรัฐวิสาหกิจซึ่งจะทำให้ภาคประชาสังคมมีข้อมูลในการตรวจสอบมากขึ้น (๖) ใช้ regulatory Guillotine ในการลดกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ล้าสมัย (๗) ใช้วิธี reverse engineering เพื่อปรับปรุงข้อด้อยต่าง ๆ ที่ทำให้คะแนน CPI น้อย (๘) การทุจริตเกิดได้โดยมีองค์ประกอบสำคัญ สามส่วนคือ นักการเมือง ข้าราชการ และหน่วยงานธุรกิจภาคเอกชน (๙) ผู้นำประเทศต้องให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจัง

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าปัญหาการทุจริตในประเทศไทยไม่ได้ลดลง แม้จะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงอย่าง ปปช. และ ปปท. แสดงว่าอาจจะยังแก้ปัญหาไม่ตรงจุด ที่ผ่านมามักจะดำเนินคดีและยึดทรัพย์ได้ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นรายเล็ก ส่วนการทุจริตใหญ่ๆมักไม่สามารถจับกุมหรือดำเนินคดีได้ ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลและมีนักการเมืองอยู่เบื้องหลัง

จึงเห็นสมควรให้ทุนทำวิจัยให้มากและเพียงพอเพื่อแก้ปัญหาการคอร์รัปชัน เพื่อให้ได้ผลงานที่สามารถมาใช้แก้ปัญหาได้จริงอย่างเป็นรูปธรรมและฝ่ายบริหารต้องนำผลงานวิจัยเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ เพราะมีข้อมูลว่าเงินที่สูญหายไปจากการทุจริตปีละนับแสนล้านบาท ที่ผ่านมาเงินงบประมาณที่สูญหายไปในการทุจริตรวมหลายล้านบาทแล้ว ซึ่งเงินจำนวนนี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศได้มาก ซึ่งนอกจากสูญเสียเป็นเงินแล้วยังทำให้ประเทศเสียโอกาสในการพัฒนาประเทศไปมาก ในส่วนนี้อาจมีมูลค่าสูงกว่าจำนวนเงินที่สูญหายไปจากการทุจริต และหากสามารถป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ดี ปัญหาอื่นๆก็จะลดลงมากหรือหมดไปโดยปริยาย เพราะสามารถใช้เงินในการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย และประเทศไทยจะสามารถหลุดจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วได้ ซึ่งหากไม่สามารถแก้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้ ก็คงยากที่ประเทศไทยจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ระหว่างที่รอผลการวิจัยดังกล่าวก็ควรดำเนินการตามข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของทางฝ่ายวิชาการรวมทั้งข้อเสนอแนะในการเสวนาก็น่าจะช่วยให้สถานการณ์การทุจริตในประเทศไทยดีขึ้นได้ โดยประธานรัฐสภา นายชวน หลีกภัย กล่าวไว้ว่า “ประเทศรุ่งเรือง เมื่อบ้านเมืองสุจริต”

ออกแบบและพิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๕, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๖, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๗, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๘

